

การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน
กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย
Branding and Packaging Design to Promote Product Identity for the
Community Enterprise Sewing and Artificial Crafts Group in
Khao Kaew Srisomboon, Thung Saliam, Sukhothai

นิตรา ดาวเจริญพร
สมปรารถนา สุขสละ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน
กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย
Branding and Packaging Design to Promote Product Identity for the
Community Enterprise Sewing and Artificial Crafts Group in
Khao Kaew Srisomboon, Thung Saliam, Sukhothai

นิตรา ดาวเจริญพร
สมปรารถนา สุขสละ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

บทคัดย่อ

ชื่องานวิจัย การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

คณะผู้วิจัย นีอร ดาวเจริญพร และสมปรารถนา สุขสละ
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
งบประมาณเงินรายจ่าย ปีงบประมาณ 2563

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาและความต้องการตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ 2) ออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ 3) ศึกษาความพึงพอใจที่ผู้บริโภคมีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย ซึ่งเป็นงานวิจัยผสมผสาน ประกอบด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินงานด้วยการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและลงพื้นที่สัมภาษณ์สมาชิกของวิสาหกิจชุมชนเพื่อเก็บข้อมูลพื้นฐาน ผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนดำเนินการ อัตลักษณ์ของวิสาหกิจชุมชน และปัญหาและความต้องการตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการวิจัยเชิงปริมาณในการสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์จากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 5 ท่าน ด้วยแบบสอบถามความคิดเห็น เพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ที่ได้จากการออกแบบ และสำรวจความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผู้บริโภคสินค้าของชุมชน นักท่องเที่ยว จำนวน 100 คน โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ผลการศึกษาพบว่า

1) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ มีผลิตภัณฑ์จำนวน 5 ประเภท ได้แก่ ดอกไม้ประดิษฐ์ เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี ของที่ระลึก เครื่องประดับ และเครื่องใช้ในบ้าน และผลิตภัณฑ์แต่ละประเภทประดิษฐ์ด้วยเทคนิคการตัดเย็บทั้งหมด ดังนั้น วิสาหกิจชุมชนต้องการให้ออกแบบตราสัญลักษณ์ใหม่ให้สวยงามโดดเด่น ทันสมัย จดจำง่าย และสะท้อนถึงการตัดเย็บ ต้องการให้มีชื่อวิสาหกิจชุมชน รวมถึงมีสัญลักษณ์ที่สื่อถึงจังหวัดสุโขทัยปรากฏในตราสัญลักษณ์ด้วย เพราะสัญลักษณ์เดิมขาดความโดดเด่น ไม่ได้แสดงถึงเอกลักษณ์ของกลุ่มและชุมชน วิสาหกิจชุมชนใช้บรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มสินค้าชั้นในสุดด้วยถุงแก้วพลาสติกใส เมื่อลูกค้าซื้อสินค้าปลีกจะใช้ถุงลักษณะที่มีหูเจาะพลาสติก แต่การใช้บรรจุภัณฑ์ดังกล่าวส่งผลให้ไม่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) เพราะไม่ดึงดูดความน่าสนใจ ไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับตัวผลิตภัณฑ์ได้ และยังไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอีกด้วย ชุมชนจึงต้องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ใหม่ที่มีราคาต้นทุนไม่สูง วิสาหกิจชุมชนต้องการให้ออกแบบสติ๊กเกอร์ และป้ายแท็กสินค้านำมาคล้องติดกับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อช่วย

ให้สินค้ามีความน่าสนใจ โดยให้มีข้อมูลของวิสาหกิจชุมชนปรากฏอยู่ในป้ายแท็กสินค้า เช่น ชื่อวิสาหกิจชุมชน เบอร์โทรศัพท์ qrcode Facebook เป็นต้น

2) ผู้เชี่ยวชาญเลือกตราสัญลักษณ์ รูปแบบที่ 9 มากที่สุด ตราสัญลักษณ์ ประกอบด้วย ตัวอักษรทางตัว มีชื่อของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ มีชื่อจังหวัดสุโขทัย มีรูปภาพหลอดด้ายและเข็มเย็บผ้าปรากฏอยู่ที่ตราสัญลักษณ์ ผู้เชี่ยวชาญเลือกบรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ รูปแบบที่ 2 มากที่สุด เป็นบรรจุภัณฑ์กล่องกระดาษสีขาว มีหูหิ้ว แบบมีเจาะหน้าต่างใส ผู้เชี่ยวชาญเลือกบรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี รูปแบบที่ 1 มากที่สุด เป็นบรรจุภัณฑ์ถุงผ้าสปันบอนด์สีน้ำตาล มีตราสัญลักษณ์วิสาหกิจชุมชนอยู่บนถุง ผู้เชี่ยวชาญเลือกบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก รูปแบบที่ 3 มากที่สุด เป็นบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษสีขาวมันเงา มีตราสัญลักษณ์วิสาหกิจชุมชน และมีลวดลายผ้าทอท้องถิ่น (ลายแขงหรือลายเส้น) อยู่บนถุง ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับวัสดุเป็นกระดาษคราฟท์สีน้ำตาลแทน เพราะต้นทุนการผลิตต่ำกว่า ผู้เชี่ยวชาญเลือกบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ รูปแบบที่ 3 มากที่สุด เป็นบรรจุภัณฑ์กล่องกระดาษสีขาวรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า เปิดฝา ด้านบนได้ มีตราสัญลักษณ์วิสาหกิจชุมชนสกรีนอยู่บนฝากล่อง ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับสีของบรรจุภัณฑ์ให้มีความน่าสนใจยิ่งขึ้น ผู้เชี่ยวชาญเลือกบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน รูปแบบที่ 2 มากที่สุด เป็นบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษคราฟท์สีน้ำตาล มีตราสัญลักษณ์วิสาหกิจชุมชน และมีลวดลายผ้าทอท้องถิ่น (ลายแขงหรือลายเส้น) อยู่บนถุง

3) ความพึงพอใจที่ผู้บริโภคมีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อตราสินค้าในความคิดสร้างสรรค์ มีความร่วมสมัย น่าประทับใจและมีเสน่ห์อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.47 ด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์สามารถหิ้ว หรือหยิบจับได้สะดวก อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.25 มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ที่สามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ประจำจังหวัดสุโขทัยได้ดี อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.25 ด้านบรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์สามารถหิ้ว หรือหยิบจับได้สะดวก อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.35 มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ที่มีสีสันสดใส สวยงาม อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.25 ด้านบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์สามารถหิ้ว หรือหยิบจับได้สะดวก อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.35 มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์มีรูปภาพลวดลายที่ตกแต่ง มีความเหมาะสม สวยงาม อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.34 ด้านบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์สามารถหิ้ว หรือหยิบจับได้สะดวก อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.32 มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ที่รูปแบบตัวอักษร มีความสอดคล้อง เหมาะสม ที่อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.37 ด้านบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์รูปแบบของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.25 มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์รูปภาพ ลวดลายที่ตกแต่ง มีความเหมาะสม สวยงาม อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.24

Abstract

Research Title : Designing Brand and Packaging for the Product Promotion of Sewing and Craft Community Enterprise of Khao Kaeo, Srisomboon, Thung Saliam District, Sukhothai

Researchers : Nion Dowcharoenporn and Sompratana Sooksala
Faculty of Home Economics Technology
Rajamangala University of Technology Phra Nakhon
year 2020

The objectives of this study were to 1) explore problems and needs on the product brand and packaging of the sewing and craft community enterprise, 2) design brand and packaging to promote products of the sewing and craft community enterprise, and 3) research consumers' satisfaction on the brand and packaging of the sewing and craft community enterprise of Khao Kaeo Srisomboon, Thung Saliam District, Sukhothai Province.

This is a mixed research consisting of qualitative and quantitative research. The qualitative study was executed through related document research and visiting the area for interviewing members of community enterprises to collect basic product information operated by the community enterprise which identified problems and demands for brand and packaging via structured interviews. Quantitative research scrutinized opinions through a survey approved by five experts assessing the suitability of the brand and packaging and the satisfaction of the consumer survey. The sample groups were 100 community enterprise tourist consumers. The data obtained were analyzed by using the frequency, percentage, mean presented in the form of a table.

The results of the study revealed as follows.

1) There were five types of products including artificial flowers, women's wears, souvenirs, jewelry accessories, and household products. Each type of product was entirely fabricated with sewing techniques. The community enterprise was in need of a new logo to be beautifully, outstandingly, modernly designed to be easily remembered and reflected their unique sewing. The community enterprise name also had to be included to represent Sukhothai Province, a needle, and a thread reel, which was different from the former one that did not have the community identification. Normally, the community enterprise used a clear plastic bag to pack the products; however, the use of such packaging resulted did not meet up with the Community Product Standards (NIA). Also, it did not attract the attention and did not add extra value to the product. It was also

unfriendly to the community environment. Therefore, the community enterprise would like to develop a package which its cost was economic with more eye-catching design to help make the product more attractive in addition with the information such as the name of the community enterprise, phone number, QR code, Facebook etc. displayed on the product tag label.

2) The experts had chosen the logo number 9 showing the symbol of flicking letters writing the Community Enterprise and the province names as well as a spool of thread and a sewing needle. As for the flower package, most experts chose the package number 2 showing a white paper box with the handle and a clear plastic space. In terms of the women's wear, most chose number one pattern of a brown spun cloth bag with the community logo on while the souvenir packaging number three was mostly chosen for its glossy white paper bag branded with community enterprise logo and local woven pattern (stripes) on the bag. However, the experts suggested using brown paper for the reason of its lower cost. In terms of jewelry packaging, the experts had chosen the third style showing a rectangular shaped white paper box packaging with the printed logo on the top cover. The experts recommended changing the color of the packaging to be more attractive. Regarding the household products, the experts selected packaging number two of a brown paper bag with the community logo and local woven pattern (stripes) on the bag.

3) Most respondents' satisfaction with the brand and the packaging revealed that they were satisfied and impressed with the creativity at the highest level with an average of 4.47. In terms of artificial flower packaging design, the satisfaction was high due to the design of the packaging structure and its easy handling at the average of 4.25. The satisfaction on the graphics design of the packaging which could fitly reflect the identity of Sukhothai was at the highest level at the average of 4.25. In terms of women's wear packaging satisfaction, the respondents were pleased with the design of the packaging structure, which could be easily carried or picked up gaining the average of 4.35. The respondents' satisfaction with the graphic design of the colorful and beautiful packaging was in the average of 4.34. In terms of the jewelry packaging, they were satisfied with the packaging structure and its easy handling at the average of 4.32. The respondents' satisfaction with the graphic design in the overall was consistent at the highest level of the average at 4.37. Concerning the household product packaging, they were satisfied with the design of the overall packaging structure at the average of 4.25. Finally, the respondents' satisfaction was on the design of packaging graphics, pictures, decorative patterns, beautifully appropriate in the average of 4.24.

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัย เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยได้รับการอุปการคุณจากบุคคลหลายๆ ฝ่าย ดังต่อไปนี้

ขอขอบคุณทุนสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ขอขอบคุณผู้ใหญ่พงษ์ศกร จักรบุตร ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 นางพรรษร มาดี หัวหน้ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ รวมถึงผู้เข้าร่วมอบรมตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัยทุกคน ที่เข้าร่วมกิจกรรมและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร รวมถึงผู้ร่วมวิจัยทุกท่าน ผู้ช่วยนักวิจัย ที่มุ่งมั่นทุ่มเทแรงใจ แรงกำลังความสามารถ และคอยร่วมแก้ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ในระหว่างการทำโครงการวิจัยนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จนสามารถเป็นผลงานวิจัยฉบับที่สมบูรณ์

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ขออุทิศแก่คณาจารย์ผู้ประสาทริวิชาความรู้คุณพ่อคุณแม่ที่เคารพรักยิ่งที่มีใจและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(ก)
Abstract	(ข)
กิตติกรรมประกาศ	(ค)
สารบัญ	(ง)
สารบัญภาพประกอบ	(ฉ)
สารบัญตาราง	(ช)
สารบัญแผนภูมิ	(ณ)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4 วิธีดำเนินการวิจัย	4
1.5 กรอบแนวความคิดในการวิจัย	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบตราสินค้า	6
2.2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์	9
2.3 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบรรจุภัณฑ์สำหรับสินค้าหัตถกรรม	21
2.4 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับป้ายแท็กสินค้าและสติ๊กเกอร์สินค้า	26
2.5 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย	28
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
3.1 ขั้นตอนการวิจัย	39
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	42
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	45
4.1 ผลวิเคราะห์ข้อมูล	45
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
5.1 สรุปผลการวิจัย	79
5.2 อภิปรายวัตถุประสงค์	82
5.3 ข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก	89
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์	90
ภาคผนวก ข แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ	94
ภาคผนวก ค แบบสอบถามความพึงพอใจ	102
ภาคผนวก ง แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย	112
ภาคผนวก จ ภาพการลงพื้นที่สำรวจชุมชน	117
ภาคผนวก ฉ ภาพร่างความคิดการออกแบบตราสินค้า	120
ภาคผนวก ช ภาพร่างความคิดการออกแบบบรรจุภัณฑ์/สติ๊กเกอร์/แท็กสินค้า	127
ภาคผนวก ซ ภาพบรรจุภัณฑ์เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน	135
ภาคผนวก ฌ ภาพการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย	143
ประวัติย่อผู้วิจัย	147

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
2.1 การออกแบบลักษณะโครงสร้าง (Construction Design)	14
2.2 การออกแบบกราฟิก (Graphic Design)	16
2.3 บรรจุภัณฑ์กระดาษ	17
2.4 บรรจุภัณฑ์พลาสติก	18
2.5 บรรจุภัณฑ์ไม้	19
2.6 บรรจุภัณฑ์อะลูมิเนียมและโลหะผสม	20
2.7 บรรจุภัณฑ์แก้ว	21
2.8 แผนที่จังหวัดสุโขทัย	29
2.9 แผนที่ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ อำเภอทุ่งเสลี่ยม สุโขทัย	31
2.10 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์	33
2.11 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์	34
2.12 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ผ้าทอของจังหวัดสุโขทัย	35
4.1 ภาพร่างความคิด (Sketch Design) ตราสินค้า (Logo)	51
4.2 ออกแบบภาพร่างความคิดตราสินค้า (Logo) ในโปรแกรม (Illustration)	53
4.3 ภาพร่างความคิด (Sketch Design) ตราสินค้า (Logo) ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย	57
4.4 ออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) บรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์	58
4.5 ออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) บรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบแต่งกายสตรี	58
4.6 ออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก	59
4.7 ออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ	59
4.8 ออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) บรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน	60
4.9 ออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) สติกเกอร์	60
4.10 ออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) แท็กสินค้า	61

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ข้อมูลการปกครอง เขตการปกครองจังหวัดสุโขทัย	30
2.2 ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์	32
4.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	45
4.2 สรุปปัญหาและความต้องการของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย	47
4.3 สถานภาพทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ	54
4.4 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อรูปแบบตราสินค้า	56
4.5 ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อรูปแบบตราสินค้า	57
4.6 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์	62
4.7 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อบรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการ แต่งกายสตรี	62
4.8 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก	63
4.9 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ	63
4.10 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน	64
4.11 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อสติ๊กเกอร์	64
4.12 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อแท็กสินค้า	65
4.13 ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน	65
4.14 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละ สถานภาพข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	66
4.15 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการออกแบบ ตราสินค้าของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์	68
4.16 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบ บรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์	69
4.17 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบ บรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์	70
4.18 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบ บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์	71
4.19 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบ บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์	72
4.20 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบ บรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์	73

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.21 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	74
4.22 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย ด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ	76
4.23 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย ด้านกระบวนการให้บริการ	76
4.24 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย ด้านวิทยากร	77
4.25 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	78

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

3.1 แผนกลยุทธ์ขั้นตอนการวิจัยแผนกลยุทธ์ขั้นตอนการวิจัย

หน้า

40

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันวิสาหกิจชุมชนเป็นกลไกหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชน โดยนำความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรมาผลิตสินค้าหรือบริการ ก่อให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับชุมชน ยังผลให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ วิสาหกิจชุมชนจึงมีบทบาทต่อการสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชน และส่งผลกระทบเชื่อมโยงต่อการสนับสนุนเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งรัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญและได้ให้การส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่อง ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนพ.ศ. 2548 ด้วยเหตุผลเพื่อให้มีการส่งเสริมความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้างรายได้ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การพัฒนาความสามารถในการจัดการ พัฒนารูปแบบของวิสาหกิจชุมชน อันยังส่งผลให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ และพัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง พร้อมสำหรับการแข่งขันการค้าในอนาคต รวมถึงก้าวไปสู่การเป็นผู้ประกอบการขนาดย่อมและขนาดกลางต่อไป (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561)

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 มุ่งส่งเสริมความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้างรายได้ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมถึงพัฒนาวิสาหกิจชุมชนไปสู่การเป็นผู้ประกอบการในระดับที่สูงขึ้นต่อไป สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ที่มีจุดมุ่งหมายสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและการแข่งขันที่ยั่งยืน เน้นการพัฒนาความรู้ด้านการจัดการ การตลาด องค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิตสินค้าที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น พัฒนามาตรฐานสินค้า การสร้างตราสินค้า การจัดการเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา และการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพของกลุ่มต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการหลากหลายของชุมชน (จิรพร และคณะ, 2554) โดยรัฐบาลได้ให้การสนับสนุนและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนทั่วประเทศเพื่อยกระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์

วิสาหกิจชุมชนจังหวัดสุโขทัยมีเป้าประสงค์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์ชุมชนให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการตลาด การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในส่วนของรูปแบบ เนื้อหา และภาพลักษณ์ เพื่อจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกให้นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะจังหวัดสุโขทัยเป็นเมืองมรดกโลกและมีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมมากมาย (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2554) ซึ่งมีวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนแล้ว 633 แห่ง สมาชิก 10,251 ราย อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัยเป็นอำเภอที่มีสมาชิกจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนมากเป็นลำดับที่ 2 รองจากอำเภอศรีสัชนาลัย โดยตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัดสุโขทัย ห่างจากตัวจังหวัด 68 กิโลเมตร เป็นพื้นที่ราบเชิงเขา เป็นพื้นที่ที่มีชื่อว่าเป็นประตูสู่

อารยธรรมล้านนา ศิลปะล้านนา ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม หัตถกรรม ทอผ้า จักสาน ดอกไม้ประดิษฐ์ ไม้กวาด เครื่องเรือน ขนมไทย และการนวดแผนไทย เป็นต้น จากการศึกษา บริบทชุมชนทำให้เห็นถึงศักยภาพในการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชน ซึ่งอำเภอทุ่งเสลี่ยม มีจำนวน วิสาหกิจชุมชน 142 แห่ง (กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร, 2561) เกิดจากการ รวมตัวกันเพื่อนำเสนอผลิตภัณฑ์ในด้านต่าง ๆ ที่ทางชุมชนได้จัดทำขึ้น ซึ่งเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญา ท้องถิ่นของชาวล้านนาให้คงอยู่สืบไป

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์จากผ้า เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอทุ่งเสลี่ยม ที่มีศักยภาพของกลุ่มสมาชิกคนพิการเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตของคนพิการ โดย นางพรพรหม มาดี เป็นหัวหน้ากลุ่มวิสาหกิจชุมชน ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2553 ด้วยจำนวนสมาชิก 15 คน และได้เพิ่ม จำนวนสมาชิกเป็น 30 คน ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากหน่วยงานภาครัฐในการสนับสนุนเงินทุนและ การอบรมความรู้ในด้านการตัดเย็บ จากกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวง พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มสืบเนื่องจากสมาชิกคน พิการมีฐานะยากจน ตกงานเนื่องจากนายจ้างส่วนใหญ่มักคิดว่าคนพิการไม่สามารถทำงานได้ ทำให้ ขาดรายได้ คุณภาพชีวิตและครอบครัวตกต่ำ การจัดตั้งกลุ่มการทำงานจึงเป็นการเปิดโอกาสให้คน พิการในพื้นที่ได้แสดงออกถึงทักษะ ความรู้ ความสามารถ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการโดยการสร้างความมั่นคงทางรายได้ ใช้ความสามารถและ พึ่งพาตนเองแบ่งเบาภาระของครอบครัวและสังคมเป็นสิ่งที่คนพิการต้องการเป็นอันดับแรก ปัจจุบัน วิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์จากผ้า ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 172 ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย สินค้าที่ผลิตเป็นผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือ ผ้าฝ้ายและผ้าทอพื้นเมืองที่ กลุ่มสมาชิกคนพิการได้ผลิตและจำหน่ายทางหน้าร้าน ส่งสินค้าทางเว็บไซต์ โดยใช้ชื่อเพจ facebook ว่า “พรพรหม ผลิตภัณฑ์ งานฝีมือจากคนพิการ” สินค้าที่ผลิตและจำหน่าย อาทิเช่น พวงกุญแจจากผ้า กระเป๋า ดอกไม้ประดิษฐ์ ของที่ระลึกและของชำร่วย ตุ๊กตา ของตกแต่งบ้าน เป็นต้น (พรพรหม , 2561: สัมภาษณ์) ซึ่งกลุ่มได้รับการขึ้นทะเบียน OTOP ประเภทงานกระเป๋าและงานประดิษฐ์จากผ้า จังหวัดสุโขทัย ระดับ 4 ดาว เมื่อปี พ.ศ. 2559 และได้รับใบรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) เลขที่ใบรับรอง 23-5/417 ชื่อผลิตภัณฑ์ (มผช.) กระเป๋าผ้า 417/2558 เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2560 โดยสำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดสุโขทัย จากการสัมภาษณ์ คุณพรพรหม ได้กล่าวว่าด้วยยุคสมัยที่ เปลี่ยนไป เทคโนโลยีที่ทันสมัยมากยิ่งขึ้นส่งผลให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว สินค้านี้มีความเหมือนกันเกือบทุกภูมิภาค ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค จึงทำให้ยอดขายของ ชุมชนลดลง ดังนั้นจึงเป็นสาเหตุให้คณะผู้วิจัยต้องเข้าพัฒนาความรู้ ออกแบบตราสินค้าและ ออกแบบบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ ให้มีความแตกต่าง และดูมีมูลค่าเพิ่มขึ้น สนองความต้องการ ของกลุ่มลูกค้าและนักท่องเที่ยว สามารถดึงดูดความสนใจให้เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

ตราสัญลักษณ์และรูปลักษณ์ของบรรจุภัณฑ์ ถือว่าเป็นส่วนควบทางกายภาพที่สำคัญยิ่งต่อ ผลิตภัณฑ์สินค้าทุกชนิดทุกระดับการผลิต เป็นคุณลักษณะที่จำเป็นต้องมีการออกแบบสร้างสรรค์ขึ้น

เพื่อให้สินค้ามีความโดดเด่นและต่างไปจาก คู่แข่ง เป็นทุกสิ่งทุกอย่างที่ผู้บริโภคจะได้รับเมื่อได้ซื้อสินค้าหรือบริการทั้งในด้านที่จับต้องได้ อันได้แก่คุณลักษณะและ คุณสมบัติของตราสินค้าต่าง ๆ รูปลักษณ์ทางกายภาพของสินค้า บรรจุภัณฑ์และเครื่องหมายสื่อสารต่าง ๆ และรวมถึงสิ่งที่จับต้องไม่ได้ ซึ่งจะเป็นการเชื่อมโยงสินค้ากับผู้บริโภค สามารถสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม พร้อมทั้งทำการยกระดับให้กับตัวสินค้าไปในตัวด้วย (Philip Kotler, and Gary Armstrong, 2014)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการยกระดับวิสาหกิจชุมชน และส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์จากผ้า ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย โดยการออกแบบตราสัญลักษณ์และออกแบบบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ของชุมชน โดยมุ่งหวังให้วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมช่วยกันสร้างให้เกิดมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์ในชุมชนของตนเอง ให้เป็นที่ยอมรับของผู้ซื้อ นักท่องเที่ยว เพื่อก่อให้เกิดการ สร้างกระแสนิยมการใช้สินค้าไทย ถือเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น นำมาซึ่งรายได้ให้กับชาวบ้านในชุมชน สร้างให้เกิดความเข้มแข็งและส่งเสริมการพัฒนาชนบทในระดับรากหญ้าอย่างยั่งยืนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

1.2.2 เพื่อออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

1.2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่ผู้บริโภคมีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ศึกษารูปแบบผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

1.3.2 ศึกษาข้อมูลและออกแบบตราสัญลักษณ์ จำนวน 10 แบบ และออกแบบบรรจุภัณฑ์จำนวน 5 ประเภท ได้แก่ ดอกไม้ประดิษฐ์ เครื่องประกอบตกแต่งกายสตรี ของที่ระลึก ผ้าทอพื้นเมือง และเครื่องใช้ในบ้าน

1.3.3 ศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย ที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

1.4.1 การศึกษาปัญหาและความต้องการตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

1.4.2 การศึกษาผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

1.4.3 วิเคราะห์รูปแบบผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์

1.4.4 ออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์

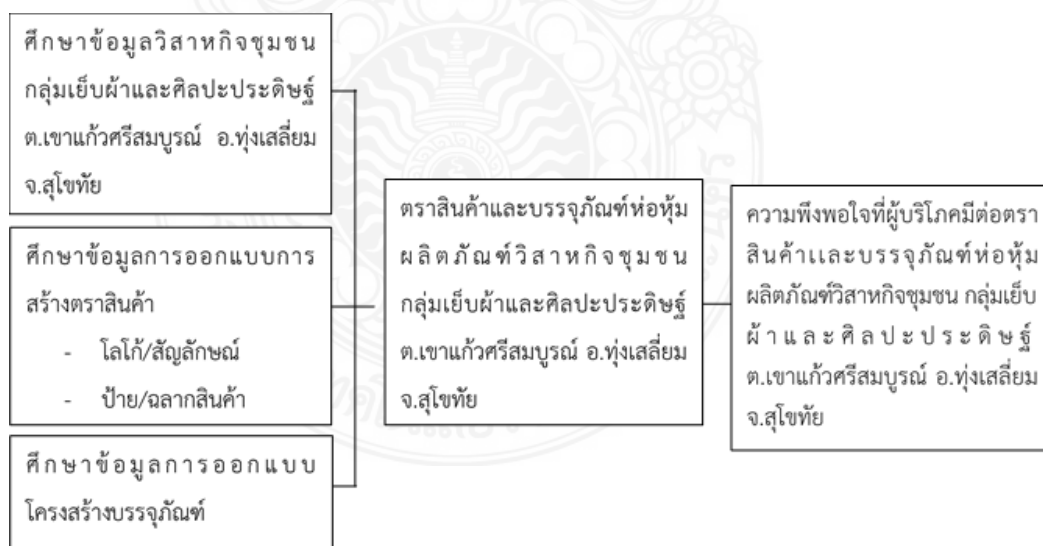
1.4.5 สอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ

1.4.6 พัฒนารูปแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์

1.4.7 จัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์

1.4.8 ศึกษาความพึงพอใจที่ผู้บริโภคมีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

1.5 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ได้รับทราบปัญหาและความต้องการตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

1.6.2 ได้ตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

1.6.3 ได้รับทราบความพึงพอใจของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย ที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์

1.6.4 ผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยว สามารถสร้างให้เกิดความเข้มแข็งและส่งเสริมการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป

1.6.5 เป็นแนวทางส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์สินค้าของวิสาหกิจชุมชน สนองความต้องการของผู้บริโภค

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.7.1 บรรจุภัณฑ์ หมายถึง การนำเอาวัสดุพลาสติก ผ้า และกระดาษ มาประกอบเป็นภาชนะห่อหุ้มสินค้าเพื่อป้องกัน คุ้มครอง ให้ผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย ให้ปลอดภัยสะดวกต่อใช้สอยและการขนส่ง อำนวยให้เกิดประโยชน์ในทางการค้าและการบริโภค

1.7.2 การออกแบบบรรจุภัณฑ์ หมายถึง การออกแบบลักษณะโครงสร้าง (Construction Design) โดยกำหนดขนาด สัดส่วน และการออกแบบกราฟิกรูปภาพ ข้อความ ตัวอักษร ลงบนบรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย เพื่อสร้างความสวยงามให้เพิ่มมูลค่าให้กับตัวสินค้าและผลิตภัณฑ์

1.7.3 ตราสินค้า หมายถึง เป็นคำข้อความสั้น ๆ หรือสัญลักษณ์ (Logo) ที่สามารถสื่อสารให้ผู้บริโภคได้ทราบถึงบุคลิกภาพวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัย เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมเอกสารตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ให้กับกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย โดยเรียบเรียงหัวข้อ ดังนี้

- 2.1 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบตราสินค้าและตราสัญลักษณ์
- 2.2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์
- 2.3 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบรรจุภัณฑ์สำหรับสินค้าหัตถกรรม
- 2.4 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับป้ายแท็กสินค้าและสติ๊กเกอร์สินค้า
- 2.5 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์
ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบตราสินค้า

การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย ผู้วิจัยได้ศึกษาและทำความเข้าใจในแนวคิด ความหมาย ของการออกแบบและตราสินค้า เพื่อมาเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาและออกแบบตราสินค้าให้ตรงกับความต้องการของวิสาหกิจชุมชน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1.1 แนวคิดการออกแบบตราสินค้า

สุมิตรา (2554) ได้กล่าวถึง การสร้าง “ตราสินค้า” หรือ “แบรนด์ (Brand)” เกิดขึ้นมามากกว่า 5,000 ปี แล้ว แต่เพิ่งเป็นกระแสอย่างแท้จริงเมื่อไม่กี่ปีมานี้ เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคมในปัจจุบัน ที่เปลี่ยนวิธีคิดจากเศรษฐกิจที่เน้นการผลิตระบบอุตสาหกรรม (Mass Production) มาเป็นเน้นความต้องการของกลุ่มลูกค้า (Mass Customization) แทน ทำให้ลูกค้ามีทางเลือกเพิ่มขึ้น และด้วยเหตุที่คนแต่ละคนมีชีวิตประจำวันที่เร่งรีบ ทำให้การตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าโดยวิธีเดิม ๆ ด้วยการเปรียบเทียบรูปลักษณ์ และประโยชน์ที่ได้รับอาจไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน รวมถึงการแข่งขันทางการค้าในสังคมยุคข่าวสาร ซึ่งมีการลอกเลียนรูปลักษณ์ของสินค้าทันทีที่วางจำหน่าย ทั้งที่คุณภาพของสินค้าอาจไม่แตกต่างกันมาก ผู้บริโภคจึงมักตัดสินใจเลือก โดยพิจารณาจากสัญลักษณ์หรือแบรนด์ที่แสดงถึงลักษณะเฉพาะตัว แบบของสินค้า สถานที่ที่วางจำหน่าย กลุ่มผู้บริโภค ราคา ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสินค้านั้น และที่สำคัญซึ่งจะขาดเสียมิได้

คือผู้ผลิต ดังนั้น ชื่อเสียงของผู้ผลิตจึงมีความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค จนอาจกล่าวได้ว่า ความเชื่อถือในตัวสินค้าจะมีผลต่อการซื้อสินค้ามากกว่ารูปลักษณ์และประโยชน์ที่จะได้รับเสียอีก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาและทำความเข้าใจในความหมายของการออกแบบตราสินค้า โดยจะกล่าวในลำดับต่อไป

2.1.2 ความหมายของการออกแบบตราสินค้า

ปราณี (2548) ได้ให้ความหมายของ ตราสินค้า หมายถึง เป็นคำข้อความสั้น ๆ หรือ สัญลักษณ์ ที่สามารถสื่อสารให้ผู้บริโภคได้ทราบถึงบุคลิกภาพของผลิตภัณฑ์ ตำแหน่งของผลิตภัณฑ์ ตลอดจนประโยชน์หรือความพึงพอใจที่ผู้บริโภคจะได้รับจากการใช้ผลิตภัณฑ์นั้น ๆ

วิทยา (2557) ได้กล่าวว่า ตราสินค้าหรือแบรนด์ (Brand) คือ สิ่งที่ช่วยสร้างความแตกต่างของสินค้าให้เกิดขึ้นในใจ ของผู้บริโภค ระหว่างสินค้าที่มีแบรนด์กับสินค้าที่ไม่มีแบรนด์ เนื่องจากว่าแบรนด์จะเป็นตัวกลางใน การสื่อสารถึงความแตกต่างของสินค้าให้ผู้บริโภครับรู้ในหลาย ๆ ครั้ง ที่ผู้บริโภคเปรียบเทียบสินค้านี้ระหว่างผู้ผลิต 2 ราย ถึงแม้ว่าสินค้าทั้ง 2 แบรนด์นี้ จะมีคุณสมบัติ หรือ คุณประโยชน์ที่เหมือนกันทุกประการ แต่ผู้บริโภคก็อาจจะรู้สึกว่าคุณค่าสินค้าทั้ง 2 ชิ้นนี้มีความแตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างที่เกิดขึ้นในใจผู้บริโภคนี้ มีอิทธิพลมาจากความพึงพอใจในแต่ละแบรนด์ที่แตกต่างกัน และนำไปสู่การเลือกตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคที่แตกต่างกัน

สิรินทิพย์ (2558) ได้กล่าวว่า การออกแบบตราสินค้า เป็นการกำหนดจุดยืนในส่วนต่าง ๆ ให้มีความชัดเจน รวมทั้งออกแบบเนื้อหา ภาพลักษณ์ บุคลิกของตราสินค้า ซึ่งการออกแบบที่ชัดเจน จะเป็นการสร้างเอกลักษณ์ของตราสินค้าให้มีความโดดเด่น

Philip Kotler (2003) (อ้างถึงใน ปฐมาพร, 2554) กล่าวว่า ตราสินค้า หมายถึง ชื่อ คำพูด สัญลักษณ์ รูปลักษณ์ ซึ่งถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการระบุถึงสินค้าหรือบริการของผู้ขายรายใดรายหนึ่งหรือ กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และยังถือว่าเป็นสิ่งที่สร้างให้สินค้ามีความแตกต่างจากคู่แข่ง

David Ogilvy (2003) (อ้างถึงใน ปฐมาพร, 2554) กล่าวว่า ตราสินค้า คือ สัญลักษณ์ที่ซับซ้อน เป็นการรวบรวมความรู้สึกที่มีต่อรูปร่างหน้าตาของตราสินค้า ต่อชื่อ ต่อบรรจุภัณฑ์ ต่อราคา ต่อความเป็นมา ชื่อเสียง แนวทางการโฆษณาตราสินค้า เป็นสิ่งที่ถูกกำหนดด้วยความรู้สึกของผู้บริโภคที่ใช้ตราสินค้า และมีประสบการณ์กับตราสินค้านั้น

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การออกแบบตราสินค้า เป็นการออกแบบข้อความ สัญลักษณ์ รูปลักษณ์ ให้มีความชัดเจน เพื่อสื่อสารให้ผู้บริโภคได้ทราบถึงบุคลิกภาพของผลิตภัณฑ์อย่างชัดเจน และยังเป็นการระบุถึงสินค้าหรือบริการของผู้ขาย ที่สร้างให้ให้ผู้บริโภคทราบว่าสินค้านั้นมีความแตกต่างโดดเด่นจากคู่แข่งรายอื่น

2.1.3 องค์ประกอบของตราสินค้า

เกรียงไกร (2550) ได้กล่าวว่า ตราสินค้า มีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

2.1.3.1 ส่วนที่จับต้องได้ (Tangible Assets) ได้แก่ รูปร่างหน้าตา (attributes) และคุณประโยชน์ (benefits)

2.1.3.2 ส่วนที่จับต้องไม่ได้ (Intangible Assets) ได้แก่ คุณค่า (values) และบุคลิกภาพ (personality)

Brand DNA คือ ตัวตนที่แท้จริงของแบรนด์ที่ทำให้ผู้บริโภคเลือกแบรนด์นั้นอย่างมีศรัทธา อาจเป็นองค์ประกอบใดของแบรนด์ก็ได้ ระหว่าง attributes/benefits/values/personality โดยขึ้นกับแต่ละตลาดและประสบการณ์ของผู้บริโภค

Brand Architecture คือ พิมพ์เขียวของแบรนด์ เป็นระบบที่วางไว้ ว่าควรจะใช้ชื่อแบรนด์อย่างไร ชื่อใดคือแบรนด์หลัก หรือแบรนด์แม่ (Umbrella Brand) และชื่อใดคือแบรนด์ลูก (Sub-brand) โดยแต่ละองค์กรต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าจะใช้แบรนด์หลักควบคู่กับ แบรนด์ลูกอย่างไร

Brand Identity หรือเอกลักษณ์ของแบรนด์ ซึ่งหมายรวมถึงทุกสิ่งที่ทำให้แบรนด์มีเอกภาพไปในทิศทางเดียวกันทั้งเอกลักษณ์ด้านภาพ เสียง และพฤติกรรม

Brand Portfolio หรือ ฐานันดรของแบรนด์ คือ การจัดสถานะของแบรนด์นั้นว่าแต่ละแบรนด์อยู่ในฐานะอะไร ควรจะได้รับการสนับสนุนมาก-น้อยเพียงใด

Brand Equity คือ มูลค่าของแบรนด์ที่สั่งสมเรื่อยมา จนกลายเป็นมูลค่าเงินอันมหาศาล เพราะมีคนรู้จัก ยอมรับ อยากซื้อ อยากใช้เป็นประจำ สิ่งสำคัญในการสร้างและรักษาสินค้าให้มีความแข็งแกร่ง และมีอายุยืนยาว คือ องค์กรจะต้องสร้างเอกลักษณ์ที่โดดเด่นให้กับสินค้า นำเสนอในสิ่งที่เหนือกว่า และแตกต่างโดยยึดความสำคัญ และความต้องการของลูกค้าเป็นหลักดำเนินการปฏิบัติตาม ข้อตกลงอย่างมั่นคง และไม่เปลี่ยนแปลง อีกทั้งต้องสื่อสารตามข้อตกลงอย่างมั่นคง และต่อเนื่อง

2.1.4 กระบวนการสร้างตราสินค้า

เกรียงไกร (2550) การตลาดในอดีตที่ผ่านมาส่วนใหญ่จะเน้นและชี้ให้เห็นว่าสินค้ามีประโยชน์ทำอะไรได้ และใช้อะไรได้บ้าง เพื่อเสนอขายแก่ลูกค้า (Product Oriented) ซึ่งปัจจุบันมีการสร้างคุณค่า (Value) ให้กับลูกค้าว่าลูกค้าได้อะไร ใช้แล้วรู้สึกอย่างไร เหนือกว่าคนอื่นอย่างไร จึงต้องมีการสร้างความแตกต่าง (Difference) อย่างสิ้นเชิง มิฉะนั้นแล้วการสร้างแตกต่างทำได้นานก็จะถูกคู่แข่งเลียนแบบ หรือการสร้างตำแหน่งครองใจ (Positioning) ต้องให้ยืนอยู่ในสมองของลูกค้า ด้วยภาพลักษณ์ (Image) ของตราสินค้าจะเป็นภาพลักษณ์ที่สะท้อนตัว สินค้าทำให้ลูกค้าเกิดความจงรักภักดี (Royalty) ซึ่งการตลาดยุคใหม่กระบวนการของธุรกิจ ต้องเปลี่ยนไปจากเดิม และมีรูปแบบในการพัฒนาตราให้มีความสมบูรณ์เข้มแข็ง โดยจะต้องเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ของบริษัทในการพัฒนาวิสัยทัศน์และภารกิจของตราสินค้าผ่านกิจกรรม ทางการตลาดที่มีความเกี่ยวข้องกัน

ทั้งหมด จึงจะสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ธุรกิจให้ สัมพันธ์กับลูกค้าโดยตรง แล้วก็กิจกรรมทางการตลาดต้องอยู่บนความสัมพันธ์กับลูกค้าอย่าง ยั่งยืน

2.1.4.1 ต้องสร้างการรับรู้ (Awareness) ให้แก่ผู้บริโภค โดยให้ความรู้เกี่ยวกับ ตราสินค้า ก่อนอันดับแรก

2.1.4.2 ให้การข้อมูลข่าวสาร (Information) ผ่านสื่อต่าง ๆ ที่ชัดเจน และภาพพจน์ของตราต่อผู้บริโภค และการดูแลเอาใจใส่ (Respect) กับผู้บริโภคในผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในตลาด และนำไปสู่ขั้นต่อไป

2.1.4.3 มิตรภาพ (Friendship) โดยเน้นตราสินค้าให้เป็นสิ่งที่รู้ใจ

2.1.4.4 ไว้วางใจ (Trust) สร้างความสัมพันธ์ในระยะยาว ช่วงเวลาของการดำรงชีวิตระหว่างตราสินค้ากับลูกค้า ซึ่งตราได้ให้พลังกับมิตรภาพและความ ไว้วางใจที่จะนำไปสู่ความจงรักภักดีในขั้นสุดท้าย (Loyalty) ซึ่งการให้ความสำคัญและสนใจกับอารมณ์ของความสัมพันธ์ผู้บริโภคกับตรานั้น จะทำให้เกิดความสำเร็จในระยะยาวได้จริง

2.2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์

2.2.1 ความหมายของการออกแบบบรรจุภัณฑ์

วิรุณ กล่าวว่า การออกแบบ หมายถึง การวางแผนสร้างสรรค์รูปแบบ โดยการวางแผนจัดส่วนประกอบของการออกแบบให้สัมพันธ์กับประโยชน์ใช้สอย วัสดุ และการผลิต

กูด (Good) กล่าวว่า การออกแบบ เป็นการวางแผนหรือกำหนดรูปแบบรวมทั้งการตกแต่งในโครงสร้างรูปทรงของงานศิลปะ ทัศนศิลป์ดนตรี ตลอดจนวรรณกรรม

จรรยา กล่าวว่า บรรจุภัณฑ์ คือการนำเอาวัสดุ เช่น กระดาษ พลาสติก แก้ว โลหะ ไม้ ประกอบเป็นภาชนะห่อหุ้มสินค้า เพื่อประโยชน์ในการใช้สอยที่มีความแข็งแรง สวยงามได้สัดส่วนที่ถูกต้องสร้างภาพพจน์ที่ดี มีภาษาในการติดต่อสื่อสาร และทำให้เกิดความพึงพอใจจากผู้ซื้อสินค้า

นิโกโด เคล็คเจอร์ (Nikaido Clecture) กล่าวว่า บรรจุภัณฑ์ เป็นเทคนิคที่ส่งเสริมการขายกับการประสานประโยชน์ระหว่างวัตถุกับภาชนะบรรจุ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อการคุ้มครองในระหว่างการขนส่ง และการเก็บรักษาในคลัง

จากความหมายของบรรจุภัณฑ์ สรุปว่า การออกแบบบรรจุภัณฑ์ (Packaging Design) หมายถึง การกำหนดรูปแบบและโครงสร้างของบรรจุภัณฑ์ให้สัมพันธ์กับหน้าที่ใช้สอยของผลิตภัณฑ์ เพื่อการคุ้มครองป้องกันไม่ให้สินค้าเสียหายและเพิ่มคุณค่าด้านจิตวิทยาต่อผู้บริโภค โดยอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ในการสร้างสรรค์

2.2.2 ความสำคัญของบรรจุกัณฑ์

ดำรงศักดิ์ และก่อเกียรติ (2542) ได้กล่าวว่า ในสภาวะการณ์ตลาดทุกวันนี้ บทบาทของการบรรจุกัณฑ์ได้เปลี่ยนแปลงไป โดยแต่เดิมบรรจุกัณฑ์หีบห่อเปรียบเสมือนส่วนหนึ่งของสินค้าที่ผู้ผลิตมุ่งเพียงการเก็บถนอมรักษาสินค้า แต่ในปัจจุบันในสภาวะที่มีการแข่งขันทางด้านการตลาดทวีความรุนแรงขึ้น สินค้าทุกชนิดได้อาศัยการวิจัยและเทคโนโลยีขั้นสูง ที่มุ่งพัฒนาสินค้าของตนเองให้เหนือกว่าสินค้าคู่แข่ง ทำให้สินค้าแต่ละชนิดถูกพัฒนาขึ้นไปในขั้นสูงจนยากแก่การพิจารณาเลือกซื้อของผู้บริโภค เพราะคุณภาพและราคาใกล้เคียงกัน ในสภาพเช่นนี้สินค้าต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องหาทางออกให้กับตนเอง ในการที่จะดึงดูดส่วนครองตลาดให้สูงขึ้น หรือรักษาส่วนครองตลาดของตนเองไว้ ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีแล้วว่า ในเวทีการแข่งขันทางด้านการตลาดนั้น ผู้ที่ไม่ก้าวหน้ากลับเป็นการถอยหลัง ตราบเท่าที่สินค้ายังไม่ถูกพัฒนาให้ดีกว่าในปัจจุบัน ผู้ผลิตจำเป็นต้องหาถูกเล่นต่าง ๆ เข้ามาในขบวนการทางการตลาดเพื่อสู้รบกับคู่แข่งในสายการผลิตต่าง ๆ หนทางหนึ่งที่ได้ทวีความเข้มข้นขึ้นทุกทีก็คือ การบรรจุกัณฑ์ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า หีบห่อหรือบรรจุกัณฑ์มีความสำคัญต่อการตลาดในปัจจุบัน ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

2.2.2.1 บรรจุกัณฑ์จะเป็นเครื่องชี้บอกให้ผู้บริโภคทราบว่า สินค้าคืออะไรรวมทั้งทำหน้าที่เป็นตัวอธิบายสรรพคุณ บ่งบอกลักษณะวิธีการใช้ หรือแหล่งผลิตให้ผู้บริโภคได้ทราบรวมทั้งข้อความต่าง ๆ ที่กฎหมายกำหนดอย่างชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริโภคนั้นมั่นใจในสินค้าที่ซื้อไป

2.2.2.2 บรรจุกัณฑ์ป้องกันมิให้สิ่งที่บรรจุอยู่ภายใน ถูกลักขโมยรั่วไหล หรือมีการลักลอบเปิดดู สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เจ้าของธุรกิจสามารถรักษามาตรฐาน ชื่อเสียง ตลอดจนรักษายอดจัดจำหน่ายไว้ได้

2.2.2.3 บรรจุกัณฑ์มีส่วนช่วยสร้างเอกลักษณ์ให้กับสินค้า ในกรณีที่มีการแข่งขันมาก ๆ ทำให้ผู้บริโภคสามารถแยกสินค้าออกจากกันได้ โดยดูที่หีบห่อซึ่ง ทำให้สินค้าแตกต่างจากคู่แข่งอย่างชัดเจน ป้องกันการซื้อทดแทนของสินค้าคู่แข่ง

2.2.2.4 บรรจุกัณฑ์ช่วยในการขยายตลาดและรักษาส่วนครองตลาด การเปลี่ยนแปลงหีบห่อ จะช่วยให้เกิดการตื่นตัวในสายตาผู้บริโภค หรือช่วยในการแนะนำสินค้าใหม่ออกสู่ตลาด บรรจุกัณฑ์หรือหีบห่อที่ดีต้องมีลักษณะเด่นชัด สามารถแสดงตนอย่างชัดเจนเมื่อวางโชว์เปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์คู่แข่ง สามารถจูงใจให้ผู้บริโภคเลือกซื้อสินค้านั้น ๆ ได้

2.2.2.5 บรรจุกัณฑ์มีส่วนช่วยในการเพิ่มยอดขาย โดยดึงดูดให้ลูกค้าตัดสินใจซื้อสินค้านั้น ๆ เมื่อได้พบเห็นหรือตัดสินใจซื้อเมื่อได้เปรียบเทียบกับคู่แข่งแล้ว หีบห่อช่วยสร้างภาพพจน์ให้กับสินค้าและสร้างความทรงจำเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และตราสัญลักษณ์ของบริษัทผู้ผลิตด้วย ก่อให้เกิดความภักดีในผลิตภัณฑ์ตราสัญลักษณ์นั้น ๆ

2.2.3 หน้าที่และบทบาทของบรรจุภัณฑ์

ดำรงศักดิ์ และก่อเกียรติ (2542) ได้กล่าวถึง หน้าที่และบทบาทของบรรจุภัณฑ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.2.3.1 ทำหน้าที่รองรับ (Contain) บรรจุภัณฑ์จะทำหน้าที่รองรับสินค้าให้รวมกันอยู่เป็นกลุ่มน้อยหรือตามรูปร่างของภาชนะนั้น ๆ

2.2.3.2 ป้องกัน (Protect) บรรจุภัณฑ์จะทำหน้าที่ป้องกันคุ้มครองสินค้าที่บรรจุอยู่ภายในไม่ให้ ยุบ สลาย เสียรูป หรือเสียหายอันเกิดจากสภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วยสภาพของดินฟ้าอากาศ ระยะเวลาในการเก็บรักษา สภาพการขนส่ง กล่าวคือ ให้คงสภาพลักษณะของสินค้าให้เหมือนเมื่อผลิตออกจากโรงงานให้มากที่สุด

2.2.3.3 ทำหน้าที่รักษา (Preserve) คุณภาพของสินค้าให้คงเดิมตั้งแต่ผู้ผลิตจนถึงมือผู้บริโภคคนสุดท้าย

2.2.3.4 ป่งชี้ (Identify) หรือแจ้งข้อมูล (Inform) รายละเอียดต่าง ๆ ของสินค้าเกี่ยวกับ ชนิด คุณภาพและแหล่งที่มาหรือจุดหมายปลายทาง โดยหีบห่อต้องแสดงข้อมูลอย่างชัดเจนให้ผู้บริโภครู้ว่า สินค้าอยู่ที่บรรจุอยู่ภายในคืออะไร ผลิตจากไหน มีปริมาณเท่าใด ส่วนประกอบวันเวลาที่ผลิต วันเวลาที่หมดอายุ การระบุข้อความสำคัญสำคัญตามกฎหมาย โดยเฉพาะสินค้าประเภทอาหาร และยาชื่อการค้าเครื่องหมายการค้า

2.2.3.5 ดึงดูดความสนใจ (Consumer Appeal) และช่วยชักจูงในการซื้อสินค้า เนื่องจากสินค้าชนิดใหม่มีเพิ่มขึ้นอยู่ตลอดเวลา การแข่งขันในด้านการตลาดก็เพิ่มมากขึ้นทุกวัน ผู้ซื้อสินค้าย่อมไม่อาจติดตามการเคลื่อนไหวทางการตลาดได้ทัน หีบห่อจึงต้องทำหน้าที่แนะนำผลิตภัณฑ์ที่ถูกบรรจุอยู่ให้กับผู้ซื้อด้วย ต้องดึงดูดความสนใจของผู้ซื้อที่ไม่เคยใช้ผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ให้สนใจในการใช้ และหลังจากใช้แล้วเกิดความพอใจที่จะซื้อใช้อีก หีบห่อจะทำหน้าที่ขายและโฆษณาสินค้าควบคู่กันไปในตัวด้วย เสมือนหนึ่งเป็นพนักงานขายเงียบ ดังนั้น การที่จะบรรจุภัณฑ์จะสามารถดึงดูดความสนใจและชักจูงให้เกิดการซื้อได้ จึงเป็นผลจากปัจจัยหลาย ๆ อย่าง เช่น ขนาด รูปร่าง สี รูปทรง วัสดุ ข้อความรายละเอียด ตัวอักษร

2.2.3.6 ช่วยเพิ่มผลกำไร หีบห่อจะทำหน้าที่อย่างสมบูรณ์ไม่ได้ ถ้าหากหีบห่อไม่สามารถช่วยเพิ่มผลกำไรให้กับผลิตภัณฑ์ที่บรรจุอยู่ หีบห่อสามารถช่วยส่งเสริมยุทธวิธีการตลาดโดยการเปิดตลาดใหม่หรือการเพิ่มยอดขายให้กับสินค้าแต่ละชนิด

2.2.3.7 สร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ให้แก่ผลิตภัณฑ์ สร้างความเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค

2.2.3.8 การแสดงตัว (Presentation) คือ การสื่อความหมาย บุคลิก ภาพพจน์ การออกแบบและสีสันแห่งคุณภาพ ความคุ้มค่าต่อผู้บริโภค/ผู้ใช้/ผู้ซื้อ ให้ข้อมูลผลิตภัณฑ์ชัดเจน สร้างความมั่นใจ เห็นแล้วอดไม่ได้

2.2.4 ประเภทของบรรจุภัณฑ์

ดวงฤทัย (2550) ได้กล่าวถึง ประเภทของบรรจุภัณฑ์สามารถจำแนกได้หลายประเภทตามจุดมุ่งหมายของบรรจุภัณฑ์ ดังนี้

2.2.4.1 การจำแนกประเภทบรรจุภัณฑ์ตามลักษณะการใช้งาน

1) บรรจุภัณฑ์ปฐมภูมิ (Primary or Individual Packaging) คือ บรรจุภัณฑ์ชั้นในสุดที่สัมผัสกับสินค้าโดยตรง มีคุณสมบัติถนอมและรักษาผลิตภัณฑ์ให้คงคุณภาพเดิมจากแหล่งผลิตให้ได้มากที่สุดจนถึงผู้บริโภค โดยใช้วัสดุที่ทนความร้อน ทนไขมัน ไม่ทำปฏิกิริยากับสินค้า เช่น ขงน้ำตาล ขวดแชมพู ขวดน้ำมันพืช ขงขนม กระจุกครีมถนอมผิว เป็นต้น

2) บรรจุภัณฑ์ทุติยภูมิ (Secondary or inner Packaging) คือ บรรจุภัณฑ์ชั้นที่สองที่ห่อหุ้มบรรจุภัณฑ์ชั้นแรก ไม่ให้สัมผัสกับสินค้าโดยตรง มีคุณสมบัติป้องกันสินค้าให้มีความแข็งแรงยิ่งขึ้น รวมถึงเพื่อการจำหน่าย การจัดวางเรียงบนชั้นสินค้า การให้ข้อมูลสินค้าและ การใช้งานบนบรรจุภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์นี้จึงถูกออกแบบให้มีความสวยงามเพื่อให้ลูกค้า ตัดสินใจซื้อ เช่น กล่องใส่ผลิตภัณฑ์สปา กล่องใส่สบู่ กล่องใส่ผลิตภัณฑ์อาหารและยา เป็นต้น

3) บรรจุภัณฑ์ตติยภูมิ (Tertiary or Outer Packaging) คือ บรรจุภัณฑ์ที่อยู่ภายนอกสุดของสินค้า ทำหน้าที่ห่อหุ้มบรรจุภัณฑ์ชั้นในทั้งหมด เพื่อการขนส่งสินค้า บรรจุภัณฑ์นี้จึงได้รับการออกแบบให้มีความแข็งแรง และประหยัดเนื้อที่ในการขนส่ง สามารถจำแนกลักษณะบรรจุภัณฑ์ตติยภูมิได้ ดังนี้

(1) บรรจุภัณฑ์จากโรงงานถึงโรงงาน เป็นบรรจุภัณฑ์ใช้ขนส่งสินค้าระหว่างโรงงานผลิตด้วยกันเอง เช่น ลังบรรจุปลาหรือพริก ที่เป็นวัตถุดิบสินค้าส่งโรงงานผลิตปลากระป๋อง เป็นต้น

(2) บรรจุภัณฑ์จากแหล่งผลิตถึงแหล่งขายปลีก เป็นบรรจุภัณฑ์ขนส่งสินค้าจากโรงงานผลิตสู่ร้านค้าเน้นการป้องกันสินค้าไม่ให้สินค้าเสียหาย จึงมักกันด้วยกระดาษลูกฟูกที่แข็งแรงมีขนาดเหมาะสมต่อการจัดเรียงใน ตู้ขนส่งสินค้า(Container)

(3) บรรจุภัณฑ์จากแหล่งขายปลีกถึงผู้บริโภคเป็นบรรจุภัณฑ์ขนส่งสินค้าน้อยจากร้านค้าสู่ผู้ซื้อ เน้นความสะดวกในการถือสินค้าเป็นหลัก ในขณะที่เดียวกันยังสามารถช่วยในการประชาสัมพันธ์สินค้า และช่วยรณรงค์ทางสังคมและสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

2.2.4.2 การจำแนกประเภทบรรจุภัณฑ์ตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน

1) บรรจุภัณฑ์เพื่อการขายปลีก (Consumer Package) เป็นบรรจุภัณฑ์ที่ผู้บริโภค ซื้อไปใช้อาจมีชั้นเดียวหรือหลายชั้นก็ได้

2) บรรจุภัณฑ์เพื่อการขนส่ง (Shopping หรือ Transportation) เป็นบรรจุภัณฑ์ใช้รองรับหรือห่อหุ้มบรรจุภัณฑ์ชั้นใน ทำหน้าที่รวบรวมเอาบรรจุภัณฑ์ขายปลีกเข้าด้วยกันให้เป็นหน่วยใหญ่ เพื่อความปลอดภัยและความสะดวกในการเก็บรักษาและการขนส่ง เช่น กล่องกระดาษลูกฟูกที่ใช้บรรจุยาสีฟัน กล่องละ 3 โหล เป็นต้น

2.2.4.3 การจำแนกประเภทบรรจุภัณฑ์ตามวิธีการบรรจุ และวิธีการขนถ่ายสินค้า สามารถแบ่งประเภทของภาชนะบรรจุ ออกเป็น 3 ประเภท

1) บรรจุภัณฑ์เฉพาะหน่วย (Individual Package) คือ ภาชนะบรรจุที่ต้องสัมผัสกับสินค้าที่อยู่ภายในโดยตรง และถูกออกแบบให้มีรูปร่างลักษณะต่าง ๆ เช่น รูปร่างแบบขวด แบบกระป๋อง แบบหลอด แบบถุง หรือแบบกล่อง เป็นต้น เพื่อให้เหมาะแก่การจับถือ และอำนวยความสะดวกต่อการใช้สินค้าที่บรรจุอยู่ในภาชนะบรรจุประเภทนี้ ต้องทำหน้าที่ให้มีความปกป้องคุ้มครองสินค้าที่บรรจุอยู่ในด้วย

2) บรรจุภัณฑ์ชั้นใน (Inner Package) คือ ภาชนะบรรจุที่อยู่ถัดออกมาเป็นชั้นที่สอง มีหน้าที่รวบรวมภาชนะบรรจุเฉพาะหน่วยตั้งแต่ 2 ชั้นขึ้นไปเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดจำหน่ายสินค้า ให้สามารถจำหน่ายสินค้าได้ครั้งละมากขึ้น และอำนวยความสะดวกในการขนส่ง ตัวอย่างของภาชนะบรรจุประเภทนี้ได้แก่ กล่อง กระดาษแข็งที่บรรจุเครื่องดื่มตั้งแต่ 2 ขวดขึ้นไป फिल्मหดรูปสบู่ตั้งแต่ 2 ก้อนขึ้นไป เป็นต้น

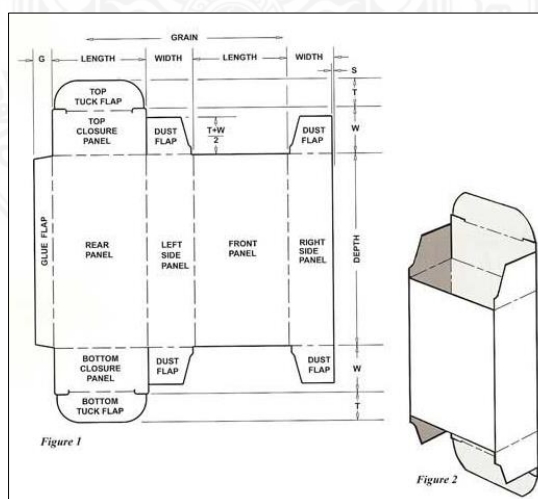
3) บรรจุภัณฑ์ชั้นนอก (Outer Package) คือ ภาชนะบรรจุที่ใช้รวมหน่วยสินค้าขนาดใหญ่ ที่ใช้ในการขนส่ง โดยปกติผู้ซื้อสินค้านายย่อยจะไม่ได้เห็นภาชนะบรรจุภัณฑ์ประเภทนี้นานนัก เนื่องจากภาชนะบรรจุภัณฑ์ประเภทนี้มีหน้าที่หลักในการป้องกันสินค้าในระหว่างการขนส่ง ลักษณะของภาชนะบรรจุประเภทนี้ได้แก่ ลัง กล่องกระดาษลูกฟูกขนาดใหญ่ ที่ใช้สำหรับบรรจุสินค้าไว้ภายใน ที่ผนังด้านนอกของภาชนะบรรจุประเภทนี้ จะต้องให้ข้อมูลที่จำเป็นต่อการขนส่ง เช่น ตราสินค้า รูปแสดงให้ทราบว่าสินค้าอะไรที่บรรจุอยู่ใน และเครื่องหมายที่เกี่ยวข้องกับการขนส่ง เป็นต้น

2.2.5 การออกแบบบรรจุภัณฑ์

สมาธิ (2555) ได้แบ่งการออกแบบบรรจุภัณฑ์ออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ การออกแบบลักษณะโครงสร้าง (Construction Design) และการออกแบบกราฟิก หรือลวดลายบนบรรจุภัณฑ์ (Graphic Design) โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.2.5.1 การออกแบบลักษณะโครงสร้าง (Construction Design) ความหมายของการออกแบบโครงสร้าง หมายถึง กระบวนการทางความคิด โดยรวบรวมองค์ประกอบทั้งหลายเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ เพื่อวางแผนกำหนดรูปแบบ ขนาด รูปร่าง รูปทรง และประเภทของวัสดุบรรจุที่จะนำมาผลิต และประกอบเป็นภาชนะบรรจุ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับกรรมวิธีการผลิต การบรรจุ การเก็บรักษา การขนส่ง หน้าที่ใช้สอย และอำนวยความสะดวกต่อการเปิดปิดภาชนะที่บรรจุ เพื่อใช้ผลิตภัณฑ์ที่ถูกบรรจุไว้ภายใน การกำหนดโครงสร้างของภาชนะบรรจุภัณฑ์นั้น อาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ประกอบกัน เพื่อให้ได้รูปร่าง ขนาด และมิติที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีรูปทรงต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นแบบเรขาคณิต หรือรูปทรงอิสระ ทั้งนี้การกำหนดขนาดของโครงสร้างภาชนะบรรจุภัณฑ์นั้น มีผลต่อการใช้พื้นที่ของตู้คอนเทนเนอร์ ในกระบวนการขนส่งสินค้านอกจากรูปร่างและรูปทรงแล้ว วัสดุที่ใช้ก็มีผลต่อความแข็งแรงทนทาน สามารถปกป้องสินค้าไม่ให้เกิดความเสียหาย ทั้งด้านกายภาพ

และคุณภาพในเส้นทางการขนส่ง ทั้งนี้วัสดุบรรจุภัณฑ์แต่ละชนิดต่างก็มีข้อจำกัดและแตกต่างกันไป หลักการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์โดยทั่วไป ภาชนะบรรจุสามารถแยกเป็นภาชนะบรรจุชั้นปฐมภูมิ หรือสำหรับขายปลีก (Primary or Retail Packaging) ซึ่งจะเป็นชั้นที่วัสดุบรรจุภัณฑ์สัมผัสกับผลิตภัณฑ์โดยตรง จึงอาจกล่าวได้ว่าภาชนะบรรจุชั้นนี้ จะถูกกำหนดโดยลักษณะของผลิตภัณฑ์เอง เนื่องจากผลิตภัณฑ์แต่ละประเภทมีคุณสมบัติทางกายภาพที่แตกต่างกันไป เช่น ขนาด รูปทรง ปริมาตร ความหนาแน่น น้ำหนัก คุณสมบัติทางเคมี เช่น ส่วนประกอบหรือส่วนผสม ของแข็ง ของเหลว แก๊ส นอกจากนี้ยังต้องศึกษาถึงลักษณะ สาเหตุที่มีผลให้ผลิตภัณฑ์เกิดการเสื่อมเสียด้านคุณภาพ จนไม่เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคด้วย ดังนั้น การเลือกวัสดุเพื่อใช้ทำภาชนะบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมจะสามารถคุ้มครอง ป้องกัน รักษา ผลิตภัณฑ์ได้ดี อีกทั้งยังต้องอำนวยความสะดวกต่อการจับ ถือ หิ้ว และการนำเอาผลิตภัณฑ์ภายในออกมาใช้ นอกจากนี้ จากสังคมปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริโภคที่มีความหลากหลาย ดังนั้น แนวคิดการออกแบบเพื่อมวลชน (Universal Design) จึงถูกนำมาประยุกต์ในการออกแบบโครงสร้างภาชนะบรรจุภัณฑ์ในปัจจุบัน เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการใช้งานของผู้บริโภคได้อย่างครอบคลุมทุกเพศทุกวัย ปราศจากข้อจำกัด ด้านสถานภาพ ความสามารถทางกายภาพใด ๆ ของผู้ใช้งาน โดยยึดหลักการพื้นฐาน 7 ประการ ได้แก่ ใช้ได้เหมือนกันทุกคน (Equitability) ใช้ได้โดยสะดวกคล่องตัวตามศักยภาพของแต่ละบุคคล (Flexibility) เรียบง่ายและเข้าใจได้ง่าย (Intuitive Use) ให้ข้อมูลที่จำเป็นได้อย่างถูกต้องชัดเจน (Simple Perceptible Information) ป้องกันอันตรายหรือข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นโดยไม่ตั้งใจ (Tolerance for Error) พยายามหรือกำลังมือใช้งาน (Low Physical Effort) ขนาด และพื้นที่การใช้งานเหมาะสม (Appropriate Size and Space) ซึ่งหลักการดังกล่าวนี้ สามารถนำมาประยุกต์เพื่อสร้างนวัตกรรมสร้างสรรค์การออกแบบภาชนะบรรจุภัณฑ์ในปัจจุบันได้ดี

ภาพที่ 2.1 การออกแบบลักษณะโครงสร้าง (Construction Design)

ที่มา : หจก.ก๊อดพรีนท์พรีนติ้ง (2560)

ปูน และสมพร (2541) ได้กล่าวว่า ขั้นตอนของการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์กับการออกแบบ มิใช่ว่าจะสร้างสรรค์ได้ตามอำเภอใจ แต่กลับต้องใช้ความรู้และข้อมูลจากหลายด้าน มาประกอบกัน จึงจะทำให้ผลงานออกแบบนั้นมีความสมบูรณ์ และสำเร็จออกมาได้ ในขั้นของการออกแบบ โครงสร้างนี้ ผู้ออกแบบจึงต้องเริ่มตั้งแต่การสร้างแบบด้วยการสเก็ตแนวความคิดของรูปร่างบรรจุภัณฑ์ และสร้างภาพประกอบรายละเอียดด้วยการเขียนแบบ (Mechanical drawing) แสดงรายละเอียดมาตราส่วนที่กำหนดแน่นอน เพื่อแสดงให้ผู้ผลิต ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจอ่านแบบได้ การใช้ทักษะทางศิลปะในการออกแบบก็คือ เครื่องมือที่ผู้ออกแบบจะต้องกระทำขึ้นมา เพื่อการนำเสนอต่อเจ้าของงานหรือผู้ว่าจ้าง ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องให้ช่วยพิจารณาปรับปรุง เพื่อให้ได้ผลงานที่จะสำเร็จออกมามีประสิทธิภาพในการใช้งานจริง

2.2.5.2 การออกแบบกราฟิก หรือ ลวดลายบนบรรจุภัณฑ์ (Graphic Design) ความหมายของการออกแบบกราฟิก หรือ ลวดลายบนบรรจุภัณฑ์ หมายถึง วิธีการกำหนดลักษณะ ตลอดจนรายละเอียดของลวดลายบนบรรจุภัณฑ์ ในอันที่จะมีผลทางด้านจิตวิทยาต่อผู้บริโภค เช่น ดึงดูดความสนใจ ทราบถึงสรรพคุณ ประโยชน์ของผลิตภัณฑ์หรือสินค้านั้น เป็นการสร้างบุคลิกลักษณะพิเศษของสินค้า อันจะนำมาซึ่งความทรงจำของผู้บริโภค ทั้งหมดนี้ก็โดยอาศัยเทคนิคในการออกแบบข้อความโฆษณา สัญลักษณ์ หรือ เครื่องหมายการค้า ตลอดจนการให้สีสันท่าง ๆ ประกอบกัน โดยก่อนที่จะทำการออกแบบก็ต้องมีการพิจารณาและศึกษาสภาวะของตลาด อุปนิสัยของผู้บริโภครวมทั้งกลุ่มเป้าหมายของสินค้า เช่น เพศ อายุ ฐานะ การศึกษา ตลอดจนความคิดเห็นและความรู้สึกที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ของเดิมหรือคู่แข่งในตลาด ความเป็นไปได้ในด้านเทคนิคการผลิต การวางจำหน่าย ยอดการจำหน่ายของสินค้า เพื่อจะได้วางนโยบายได้ถูกต้องในการที่จะออกแบบบรรจุภัณฑ์ของสินค้าได้อย่างเหมาะสมต่อไป อย่างไรก็ตามการออกแบบกราฟิกที่ดีนั้น จึงควรต้องพิจารณาการออกแบบทั้งส่วนในกับส่วนนอกให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน ดังนั้น เราจึงต้องแบ่งการทำงานออกเป็น 2 ประเภท คือ การออกแบบโครงสร้าง และการออกแบบลวดลายสีสันท่าง ซึ่งทั้ง 2 อย่างนี้จะต้องมีความสัมพันธ์และเกี่ยวเนื่องกันด้วย การออกแบบกราฟิกจึงเป็นการกำหนดคุณลักษณะรายละเอียดในรูปลักษณ์ของงานสร้างสรรค์ทางด้านศิลปะ อันเชื่อมโยงจินตนาการให้ผู้พบเห็นเกิดความรู้สึกไปในทางที่ดี ดึงดูดความสนใจ เกิดมโนภาพสรรพคุณสินค้า และกระตุ้นให้เกิดความทรงจำในผลิตภัณฑ์นั้น ๆ

ภาพที่ 2.2 การออกแบบกราฟิก (Graphic Design)

2.2.6 วัสดุบรรจุภัณฑ์

สมาลี (2555) ได้กล่าวว่า วัสดุของบรรจุภัณฑ์ที่ใช้ในกลุ่มนี้จะแบ่งออกตามแนวคิดของผู้ออกแบบ ผู้ผลิตหรือนักการตลาด ที่มีการแบ่งประเภทของบรรจุภัณฑ์แตกต่างกันออกไป โดยที่ยังคงไว้ซึ่งวัตถุประสงค์หลักที่คล้ายกันก็คือ เพื่อปกป้องผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และเพื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ ดังนั้นรูปแบบของบรรจุภัณฑ์ตามวัสดุมีรายละเอียดดังนี้

2.2.6.1 บรรจุภัณฑ์กระดาษ ผลิตมาจากเยื่อไม้ที่มีคุณภาพแตกต่างกัน ตามความเหนียวสามารถตัดตัดพับงอได้ โดยทั่วไปกระดาษไม่สามารถป้องกันความชื้น เกิดความเสียหายเมื่อถูกน้ำ ข้อดี คือ สามารถย่อยสลายได้ง่ายและสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) ได้จึงไม่ก่อปัญหามลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้น คุณสมบัติของกระดาษที่ทำจากเยื่อไม้จึงได้รับการพัฒนาโดยการผนึกหรือเคลือบด้วยวัสดุอื่น ๆ เพื่อให้สามารถสร้างสรรค์รูปทรงให้ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ตามลักษณะต่าง ๆ ได้ ดังนี้

1) ซองกระดาษ (Paper envelope) การเลือกใช้ขนาดและชนิดของซองขึ้นอยู่กับชนิดของสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ดังแสดงตัวอย่างของซองกระดาษ

2) ถุงกระดาษ (Paper bag) มีหลายรูปแบบมีทั้งแบบแบนราบ แบบขยายข้าง และกันแบบผนึก 4 ด้าน คุณสมบัติของกระดาษที่ใช้ ขึ้นอยู่กับการใช้งานเป็นหลักถ้าสินค้าน้ำหนักมาก ควรใช้กระดาษเหนียว ซึ่งมีค่าของการต้านแรงดันทะลุและการต้านแรงดึงสูง นอกจากนี้ยังมีถุงกระดาษหลายชั้น (Multival Paper Sack) สำหรับขนส่งสินค้าที่มีน้ำหนักมากกว่า 10 กิโลกรัม เช่น ผลิตภัณฑ์ปูนซีเมนต์ผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์ ผลิตภัณฑ์สารเคมี เป็นต้น โดยส่วนใหญ่นิยมใช้กระดาษคราฟท์ (Kraft) ซึ่งมีความหนาแน่นมาซ้อนกันหลาย ๆ ชั้น (Multiwall Bag) หรือเคลือบผิวแตกต่างกันตามหน้าที่ใช้สอย

3) เยื่อกระดาษขึ้นรูป (Model Pulp Container) มีทั้งชนิดที่ทำจากเยื่อบริสุทธิ์ ซึ่งใช้บรรจุอาหารสำเร็จรูปและอาหารที่เข้าตู้อบไมโครเวฟได้ และชนิดที่ทำจากเยื่อเศษกระดาษ ซึ่งใช้บรรจุไข่ ผัก และผลไม้สด รวมถึงทำเป็นวัสดุกันกระแทก

4) กระป๋องกระดาษ (Paper Composite Can) เป็นบรรจุภัณฑ์รูปทรงกระบอกที่ได้จากการพันกระดาษทับกันหลาย ๆ ชั้นถ้าใช้กระดาษเหนียว แต่เพียงอย่างเดียวจะเรียกว่า Paper Can นิยมใช้บรรจุของแห้ง แต่ถ้าใช้วัสดุร่วมระหว่างกระดาษเหนียวแผ่นอลูมิเนียมฟอยล์ และแผ่นฟิล์มพลาสติกจะเรียกว่า Composite Can ซึ่งมักจะบรรจุอาหารประเภทขนมขบเคี้ยวต่าง ๆ โดยฝากระป๋องมักใช้เป็นโลหะหรือพลาสติก การเลือกใช้ต้องพิจารณาคุณภาพของตะเข็บ ระหว่างตัวกระป๋อง ฝาและรอยต่อของการพันเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการรั่วซึม

5) ถังกระดาษ (Fiber Drum) มีลักษณะแบบเดียวกับกระป๋องกระดาษ แต่มีขนาดใหญ่ใช้ในการขนส่งเป็นหลัก ซึ่งโดยส่วนใหญ่ใช้บรรจุสารเคมี

6) กล่องกระดาษแข็ง (Paperboard Box) เป็นบรรจุภัณฑ์ขายปลีกที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก กระดาษแข็งมีหลายชนิด เช่น กระดาษขาวไม่เคลือบ เป็นกระดาษที่เนื้อหยาบนำมาใช้เป็นกล่องรองเท้า หรือกล่องภายนอกของขนมที่มีบรรจุภัณฑ์ชั้นที่หนึ่งอีกชั้นหนึ่ง ส่วนกระดาษเคลือบวานิช หรือพลาสติกเพื่อให้มีคุณสมบัติที่ดีขึ้น นิยมใช้ในการบรรจุผลิตภัณฑ์อุปโภคและบริโภคเพราะสามารถพิมพ์ลวดลายได้ สวยงามโดยรูปแบบของกล่องกระดาษแข็งแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ กล่องแบบพับได้ (Folding Carton or Cardboard) และกล่องแบบคงรูป (Set-up Box)

7) กล่องกระดาษลูกฟูก (Corugated Box) เป็นบรรจุภัณฑ์ที่นิยมใช้ในการขนส่ง เนื่องจากเป็นกล่องที่มีน้ำหนักเบา มีความแข็งแรง อีกทั้งยังสามารถพิมพ์ข้อความหรือรูปภาพได้เพื่อดึงดูดความสนใจ นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาออกแบบกล่องกระดาษลูกฟูกให้เป็นบรรจุภัณฑ์เพื่อการขนส่ง และชั้นวางของ ในการออกแบบกล่องกระดาษลูกฟูกต้องคำนึงถึง ชนิดและน้ำหนักของผลิตภัณฑ์ด้วย หากเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถรับน้ำหนักได้ด้วยตัวเอง เช่น กระป๋อง หรือขวดแก้ว การออกแบบก็ต้องคำนึงถึงการต้านทานแรงดันทะลุเป็นหลัก ในทางตรงข้ามหากผลิตภัณฑ์มีน้ำหนักเบาและบอบบาง การออกแบบต้องคำนึงการต้านทานแรงกดทับเป็นหลัก

ภาพที่ 2.3 บรรจุภัณฑ์กระดาษ
ที่มา : d2designthailand (2563)

2.2.6.2 บรรจุภัณฑ์พลาสติก ในประเทศไทยนิยมใช้พลาสติกจำพวกเทอร์โมพลาสติกกันมากที่สุด เนื่องจากสามารถใช้งานได้หลายประเภท โดยเฉพาะด้านบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่มีผลิตในรูปแบบต่าง ๆ กัน พลาสติกที่ใช้ในประเทศไทยมีดังนี้

1) โพลีเอทิลีน (PE) ผลิตเป็นถุงพลาสติกทั้งร้อนและเย็นขวดถังและฟิล์มพลาสติกประเภทอ่อนนุ่มกระสอบพลาสติก เป็นต้น

2) โพลีโพรพิลีน (PP) นิยมผลิตเป็นถุงบรรจุอาหารและเสื้อผ้าสำเร็จรูปกระสอบพลาสติก เป็นต้น

3) โพลีไวนิลคลอไรด์ (PVC) และโพลีสไตรีน (PS) นิยมผลิตเป็นถังบรรจุผักสดผลไม้ และเนื้อสัตว์บางชนิด เป็นต้น

จากการเพิ่มจำนวนบรรจุภัณฑ์พลาสติกปัจจุบันก่อให้เกิดปัญหาขยะพลาสติกที่ใช้แล้วตามมา ซึ่งทำให้เกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งการกำจัดขยะพลาสติกในปัจจุบันยังมีอุปสรรคอีกมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่สามารถกำจัดพลาสติกบางชนิดได้ เนื่องจากยังไม่สามารถหลอมเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก จึงได้นักวิจัยค้นคว้าที่จะนำบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ใช้ แล้วกลับเข้าสู่กระบวนการผลิตเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ หรือที่เรียกว่า รีไซเคิล (Recycle) โดยนำพลาสติกที่ใช้แล้วตามบ้านเรือนหรือตามกองขยะมาป้อนเข้าสู่โรงงานแปรรูปพลาสติก เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ได้ หรือการทำลายพลาสติกในระยะสั้น ซึ่งนอกจากเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังช่วยให้เกิดการขยายตัวของธุรกิจอย่างต่อเนื่องด้วย

ภาพที่ 2.4 บรรจุภัณฑ์พลาสติก

ที่มา : d2designthailand (2563)

2.2.6.3 บรรจุกัณท์ไม้ เป็นวัสดุที่ใช้ในการหีบห่อที่เก่าแก่ที่สุด และมีปริมาณการใช้น้อยมากเมื่อเทียบกับการใช้ไม้เพื่อประโยชน์อย่างอื่นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 59) ใช้ไม้เป็นเชื้อเพลิง ซึ่งเป็นแหล่งพลังงานที่ประชาชนจำนวนมากของโลก จำเป็นต้องพึ่งพาเนื่องจากไม่มีความแข็งแรงทนทานจึงใช้เป็นวัตถุดิบที่สำคัญเพื่อการหีบห่อสินค้าจากประเทศที่กำลังพัฒนาไปสู่ประเทศอุตสาหกรรม แต่มักจะก่อปัญหาด้านสภาวะแวดล้อมและการทิ้งทำลาย เนื่องจากไม่มีการนำกลับมาใช้ซ้ำอีก ทั้งเป็นการยากมากที่จะนำไปทิ้ง

ภาพที่ 2.5 บรรจุกัณท์ไม้
ที่มา : d2designthailand (2563)

2.2.6.4 บรรจุกัณท์โลหะ ถือได้ว่าเป็นบรรจุกัณท์ชนิดเก่าแก่ แต่ยังคงได้รับความนิยมอยู่ในสมัยปัจจุบันบรรจุกัณท์ชนิดโลหะนั้นถูกค้นพบในประเทศสหรัฐอเมริกา ในราว ค.ศ. 1840 โดยเริ่มต้นจากการผลิตเป็นหลอดสี และเข้ามาในไทยในรูปแบบหลอดยาสีฟันยี่ห้อหนึ่ง คือ ยาสีฟันคอลเกต ซึ่งปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยนเป็นหลอดพลาสติก เพราะสะดวกในการใช้งานมากกว่าหลังจากนั้นก็เริ่มมีการผลิตเป็นขวดกระป๋องมีความนิยมมากใน ค.ศ. 1934 ภายใต้รูปแบบของกระป๋องเครื่องดื่ม ซึ่งนั่นเองทำให้บรรจุกัณท์แบบโลหะมีความนิยมกันกันอย่างแพร่หลาย ไม่ว่าจะเป็นบรรจุกัณท์อาหารหรือบรรจุกัณท์ในวงการอุตสาหกรรมบรรจุกัณท์แบบโลหะนั้นมีวัสดุโลหะที่นำมาใช้ แผ่นโลหะสามารถแยกลักษณะได้ดังนี้

- 1) แผ่นเหล็กเคลือบดีบุก เป็นแผ่นเหล็กดำที่มีความหนาประมาณ 15-0.5 มิลลิเมตรที่เคลือบด้วยดีบุกทั้งสองหน้าเพื่อให้ทนต่อการผุกร่อนและไม่เป็นพิษ
- 2) แผ่นเหล็กไม่เคลือบดีบุก เป็นแผ่นเหล็กดำที่นำมาเคลือบด้วยสารอื่นที่แทนดีบุก เช่น การเคลือบด้วยสารผสมฟอสเฟต และโครเมต การเคลือบด้วยอะลูมิเนียมซึ่งการเคลือบชนิดนี้มีความทนทานต่อการกัดกร่อนที่เกิดจากความชื้นได้ดี การเคลือบด้วยโครเมียมและโครเมียมออกไซด์

3) บรรจุภัณฑ์อะลูมิเนียมและโลหะผสมของอะลูมิเนียม การเคลือบชนิดนี้มีลักษณะเด่น คือน้ำหนักที่เบา ทนทานต่อการกัดกร่อนสูง นิยมนำไปใช้ทำบรรจุภัณฑ์น้ำอัดลม เบียร์ หรือบรรจุสเปรย์แบบต่าง ๆ อาทิเช่น สเปรย์ฉีดผม หรือเครื่องสำอาง โดยทั่วไปแล้วโลหะนั้นจะมีคุณสมบัติขั้นพื้นฐานในตัวคือ การกัดกร่อน โลหะที่นำมาใช้ทำบรรจุภัณฑ์ทั้งเหล็ก และอะลูมิเนียม จึงมีโอกาสที่จะเกิดการกัดกร่อนจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งตัวทำปฏิกิริยานั้น อาจเกิดขึ้นได้หลายกรณี เช่น เกิดจากตัวบรรจุภัณฑ์ทำปฏิกิริยากับสินค้าที่บรรจุภายในตัวสินค้า ทำการดูดซึมโลหะจากบรรจุภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ถูกกัดกร่อนภายใต้สภาวะต่าง ๆ เช่น ภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีอุณหภูมิสูงกว่า 24 องศาเป็นเวลานานสิ่งที่ควรพิจารณาในการเลือกบรรจุภัณฑ์แบบโลหะ คือคุณภาพของตะเข็บ ความทนทานต่อความดันการรั่วซึม รวมทั้งปฏิกิริยาที่อาจเกิดขึ้นระหว่างบรรจุภัณฑ์กับตัวสินค้าเอง

ภาพที่ 2.6 บรรจุภัณฑ์อะลูมิเนียมและโลหะผสม
ที่มา : d2designthailand (2563)

2.2.6.5 บรรจุภัณฑ์แก้ว เป็นบรรจุภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมอยู่ไม่น้อย และเป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีรูปทรงที่สวยงามมาก โดยเฉพาะประบรรจุภัณฑ์แก้วที่เป็นแบบโหล หรือบรรจุภัณฑ์แก้วที่เป็นขวด บรรจุภัณฑ์ประเภทขวดแก้วนั้น จะนิยมนำไปใช้บรรจุเครื่องดื่มต่าง ๆ และที่สำคัญขวดแก้วต่าง ๆ นั้นสามารถทำให้เพิ่มมูลค่าสินค้าได้ บรรจุภัณฑ์ที่ทำมาจากแก้วนั้นสามารถนำมารีไซเคิลได้อีกด้วย แต่การรีไซเคิลบรรจุภัณฑ์ที่ทำมาจากแก้วนั้น ไม่สามารถรีไซเคิลกับบรรจุภัณฑ์แก้วได้ทุกชนิด ส่วนข้อเสียของบรรจุภัณฑ์ที่ทำมาจากแก้วนั้น ที่พบเจอบ่อยที่สุด คือ สามารถแตกได้ง่ายดูแลยาก ราคาแพง เมื่อเทียบกับบรรจุภัณฑ์ที่ทำมาจากกระดาษ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า วัสดุของบรรจุภัณฑ์ที่ใช้ในปัจจุบัน สามารถจำแนกได้ 5 ประเภท ได้แก่ บรรจุภัณฑ์พลาสติก บรรจุภัณฑ์ไม้ บรรจุภัณฑ์โลหะ และบรรจุภัณฑ์แก้ว ซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้งานตามสถานการณ์หรือความเหมาะสมที่แตกต่างกัน ได้

ภาพที่ 2.7 บรรจุภัณฑ์แก้ว
ที่มา : d2designthailand (2563)

2.3 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบรรจุภัณฑ์สำหรับสินค้าหัตถกรรม

ดำรงศักดิ์ และก่อเกียรติ (2540) ได้ให้ไว้ว่า หัตถกรรมเป็นสินค้าที่ทำด้วยมือและอาจจะใช้หรือไม่ใช้เครื่องมือแบบง่าย ๆ ในการผลิตก็ได้ แต่ต้องใช้ฝีมือของคนในการผลิต และต้องประกอบด้วยคุณลักษณะ มีการแสดงออกของศิลปะและประเพณีของแหล่งที่ผลิต และผลิตโดยผู้มีความชำนาญที่ประกอบกิจกรรมในรูปแบบอุตสาหกรรมภายในครัวเรือน (Cottage Industry) จากคำจำกัดความดังกล่าวนี้ สินค้าหัตถกรรมอาจจะทำจากเครื่องจักรบางส่วน และทำด้วยมือบางส่วน แต่ส่วนที่เป็นจุดเด่นของสินค้านั้นมักจะต้องทำด้วยมือ และในแง่ของการตลาดสินค้าหัตถกรรมเหล่านี้ จะสามารถจัดจำหน่ายได้อย่างกว้างขวาง ต่อเมื่อบรรจุภัณฑ์ที่ใช้สามารถสนองความต้องการของผู้บริโภค อีกทั้งต้องก่อให้เกิดความสะดวกในการพกพา (ขนส่ง) ในกรณีที่เป็นการส่งออก ดังนั้น บรรจุภัณฑ์สำหรับสินค้าหัตถกรรมเพื่อการส่งออกจึงจำเป็นต้องออกแบบให้สอดคล้องกับสินค้าหัตถกรรมที่บรรจุอยู่ภายใน และสร้างภาพพจน์ที่ทันสมัยดึงดูดตาดึงดูดใจอีกด้วย

2.3.1 ปัญหาที่ประสบของบรรจุภัณฑ์สำหรับสินค้าหัตถกรรม

ปัญหาหนึ่งที่พบบ่อยในประเทศที่กำลังพัฒนา คือ การมีระดับมาตรฐานบรรจุภัณฑ์ค่อนข้างต่ำ จากการศึกษาของสหประชาชาติ พบว่า บรรจุภัณฑ์หัตถกรรมในแถบประเทศตะวันออกเฉียงใต้ยังไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร อุปสรรคเท่าที่พบ คือ วัสดุบรรจุภัณฑ์คุณภาพต่ำโครงสร้างไม่แข็งแรง การออกแบบไม่เหมาะสม ขาดข้อมูลทางด้านการตลาด ขัดต่อกฎข้อบังคับของประเทศที่นำเข้า และขาดเทคโนโลยีทางด้านบรรจุภัณฑ์

2.3.2 ลักษณะของสินค้าหัตถกรรม

2.3.2.1 ประเภทของสินค้าหัตถกรรม เมื่อพิจารณาจากวัสดุที่ผลิต ขบวนการผลิต ลักษณะของอันตรายที่จะทำความเสียหายให้แก่สินค้าหัตถกรรม โดยมองแง่ของบรรจุภัณฑ์ หัตถกรรมทั้งหมดสามารถแยกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 หัตถกรรมที่ต้องใช้บรรจุภัณฑ์ที่สามารถป้องกันน้ำ/ความชื้น ได้แก่

- หัตถกรรมที่ทำจากโลหะ
- หัตถกรรมที่ทำจากสิ่งทอ
- เครื่องหนัง
- หัตถกรรมที่ทำจากกระดาษ
- หัตถกรรมที่ทำจากพืช/ผลไม้

กลุ่มที่ 2 หัตถกรรมที่ต้องใช้บรรจุภัณฑ์ป้องกันอันตรายทางกายภาพ ได้แก่

- หัตถกรรมที่ทำจากแก้ว
- เครื่องปั้นดินเผา
- เครื่องเคลือบ
- หัตถกรรมที่ทำจากหินมีค่าและอัญมณี
- อื่น ๆ

เพื่อความสะดวกในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สินค้าหัตถกรรมทั้งหมดดังกล่าว สามารถแยกประเภทตามน้ำหนักและขนาดได้เป็น

2.3.2.2 ขนาดของสินค้าหัตถกรรม แบ่งเป็น 2 ขนาด ขนาดเล็ก คือ สินค้าอุตสาหกรรมที่มีขนาดของมิติหนึ่งไม่มากกว่า 10 ซม. และขนาดใหญ่ คือ ขนาดที่มากกว่า 10 ซม.

2.3.2.3 น้ำหนักของสินค้าหัตถกรรม แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

- 1) น้ำหนักน้อยกว่า 500 กรัม
- 2) น้ำหนักน้อยกว่า 500 - 1,000 กรัม
- 3) น้ำหนักน้อยกว่า 1,000 - 2,000 กรัม
- 4) น้ำหนักมากกว่า 2,000 กรัม

พิจารณาจากความสามารถในการป้องกันการแตกหัก สินค้าหัตถกรรมสามารถแบ่งตามคุณลักษณะทางกายภาพเป็น 3 ประเภท คือ

ประเภท	คุณลักษณะ	ตัวอย่าง
1. หัตถกรรมที่ไม่แปรรูป	มีรูปทรงทางกายภาพเป็นรูปทรงตัน	ไม้ , หัตถกรรมที่ทำจากโลหะ
2. หัตถกรรมที่แตกหักง่าย	ทนต่อการกระแทกได้เพียงเล็กน้อย	แก้ว , เครื่องเคลือบดินเผา
3. หัตถกรรมที่มีรูปทรงละเอียดอ่อน	มีคุณค่าทางพาณิชย์และทนต่อการกระแทกแทบไม่ได้	หัตถกรรมที่ทำจากเปลวโลหะ รูปปั้น หัตถกรรมที่เคลือบ น้ำมันหรือแลคเกอร์

หมายเหตุ หัตถกรรมประเภทมีความยืดหยุ่นในตัว เช่น เสื้อผ้า และเครื่องหนังนั้น สามารถจัดเข้าเป็นประเภท 1 เนื่องจากไม่ต้องใช้สารกันกระแทกในบรรจุภัณฑ์

2.3.2.4 ขั้นตอนในการเลือกวัสดุบรรจุที่ใช้สินค้าหัตถกรรม

1) วัสดุกันความชื้นและน้ำ ได้แก่

- ฟิล์มพลาสติก PE,HDPE มีความหนามากกว่า 0.02 มม.
- ฟิล์มพลาสติก LDPE มีความหนามากกว่า 0.03 มม.
- ฟิล์มพลาสติก CPP มีความหนามากกว่า 0.03 มม.

2) วัสดุใช้ห่อรวม ได้แก่

- กระดาษทิชชู (สีเหลืองหรือสีขาว)
- กระดาษกราฟแบบบาง
- ในบางกรณีอาจใช้ฟิ์มพลาสติก

3) วัสดุกันกระแทก

- กระดาษลูกฟูกแบบซิงเกิลเฟสที่ประกอบด้วยกระดาษลอนลูกฟูก 1 แผ่น
ประกบกับแผ่นหน้าอีก 1 แผ่น

- แผ่นฟองอากาศทำจากแผ่นพลาสติกใสอัดอากาศประกบกันเป็นแผ่น
- เศษกระดาษ
- ขี้กบจากการไถไม้ (Wood Wool)

4) สารกันกระแทกแบบไม่แปรรูป ได้แก่

- โฟมพลาสติกอาจจะเป็น PS,PE หรือโพลียูรีเทน
- ขี้กบจากการไถไม้ (Wood Wool)
- แผ่นกระดาษลูกฟูกหลายๆชั้น
- เศษกระดาษ

5) กล่องกระดาษ ได้แก่

- กล่องที่ทำจากกระดาษมีน้ำหนักมาตรฐานมากกว่า 350 gsm
- กล่องกระดาษลูกฟูกลอน

6) กล่องกระดาศลูกฟูก ได้แก่

- กล่องกระดาศลูกฟูก 3 ชั้น (1 ชุด) ที่ทำจากกระดาศที่มีความต้านแรงดัน
ทะลุ 8 กก./ตารางเซนติเมตร

7) กล่องกระดาศลูกฟูก ได้แก่

- กล่องกระดาศลูกฟูก 5 ชั้น (2 ชุด) ที่ทำจากกระดาศที่มีความต้านแรงดัน
ทะลุ 10 กก./ตารางเซนติเมตร

สินค้าหัตถกรรมที่แยกประเภทตามขนาด, น้ำหนัก และคุณลักษณะทางกายภาพ
จำเป็นต้องใช้ขั้นตอนการบรรจุดังนี้

น้ำหนักและมิติ	คุณลักษณะ	ขั้นตอนการบรรจุ	
		กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2
หนักน้อยกว่า 500 กรัม มีมิติใดมิติหนึ่งเล็กกว่า	ไม่แปรรูป แตกหักง่าย รูปร่างแปลก	1-5 1-3-5 1-4-5	2-5 2-3-5 2-4-5
น้ำหนักระหว่าง 500 – 1,000 กรัม มีมิติใดมิติหนึ่งเล็กกว่า 10 ซม.	ไม่แปรรูป แตกหักง่าย รูปร่างแปลก	1-5 1-3-6 1-4-6	2-5 2-3-6 2-4-6
น้ำหนักระหว่าง 1,000 – 2,000 กรัม มิติใดมิติหนึ่งเกินกว่า 10 ซม.	ไม่แปรรูป แตกหักง่าย รูปร่างแปลก	1-6 1-3-6 1-3-4-6	2-6 2-3-6 2-3-4-6
น้ำหนักมากกว่า 2,000 กรัม	ไม่แปรรูป แตกหักง่าย รูปร่างแปลก	1-7 1-3-7 1-3-4-7	2-7 2-3-7 2-3-4-7

2.3.3 ประเภทของบรรจุภัณฑ์สินค้าหัตถกรรม

2.3.3.1 บรรจุภัณฑ์ชั้นใน ตามขั้นตอนวิธีการบรรจุและการเลือกวัสดุบรรจุภัณฑ์
การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ชั้นใน ควรพิจารณาถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1) สารกันความชื้น (Barrier) ที่เป็นพลาสติกนั้นมักจะสามารถในการ
ปิดผนึกด้วยความร้อนได้

2) ใส์กล่อง ใส์กล่องใดๆ ที่ใช้ไม่ควรจะเพิ่มปริมาตรของบรรจุภัณฑ์และส่งผ่าน
แรงลงสู่ผลิตภัณฑ์โดยตรง

3) สารกันกระแทก ในประเทศที่กำลังพัฒนามักใช้เศษกระดาศ ซักเป็นสาร
กันกระแทกไม่ว่าจะใช้สารกันกระแทกใดๆ สารกันกระแทกที่ใช้ นอกจากสามารถบรรเทาและป้องกัน
ความเสียหายจากการกระแทกได้แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติไม่ทำปฏิกิริยากับสินค้า

4) ภาชนะบรรจุภัณฑ์ ต้องทำหน้าที่ป้องกันและเพิ่มคุณค่าแก่ผลิตภัณฑ์ ภาชนะบรรจุภัณฑ์ที่สามารถอำนวยความสะดวกทั้งสองประการนี้ด้วยต้นทุนที่ถูกต้อง คือ กล่องกระดาษแข็ง และกล่องกระดาษแข็งและกล่องกระดาษลูกฟูก

5) วัสดุพื้นบ้าน ควรพิจารณาเลือกวัสดุพื้นบ้านที่มีคุณสมบัติที่ดีก่อนการสรรหาวัสดุอื่นๆจากแหล่งอื่นมาใช้

มิติบรรจุภัณฑ์ชั้นใน โดยปกติแล้วมิติของบรรจุภัณฑ์มักจะถูกจำกัด โดยมิติของตัวสินค้า อย่างไรก็ตามการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ควรพิจารณาถึงขนาด มิติ ของบรรจุภัณฑ์ภายนอกที่มีผลต่อการวางเรียงบนกระบะ และบรรจุขึ้นคอนเทนเนอร์ได้อย่างประหยัด

การพิมพ์บรรจุภัณฑ์ชั้นใน ภาพที่พิมพ์บนบรรจุภัณฑ์ ควรเป็นภาพที่บ่งบอกประเพณีนิยมของแหล่งผลิตหัตถกรรมพร้อมทั้งมีการชี้แนะถึงการใช้งานและแสดงจุดเด่นของสินค้า หัตถกรรมโดยการใช้รูปภาพ และสีที่ใช้พิมพ์ควรมีไม่เกินกว่า 2 สี ข่าวนสารที่พิมพ์บนบรรจุภัณฑ์ อย่างน้อยควรมีชื่อของสินค้าหัตถกรรม ชื่อผู้ผลิตหรือชื่อผู้จัดจำหน่าย แหล่งที่ผลิตสินค้า เช่น อำเภอ จังหวัดหรือประเทศ

2.3.3.2. บรรจุภัณฑ์ชั้นนอก (บรรจุภัณฑ์ขนส่ง) บรรจุภัณฑ์ที่นิยมใช้มากได้แก่ ลังไม้ และกล่องกระดาษลูกฟูก แต่เราจะกล่าวเฉพาะกล่องกระดาษลูกฟูกเนื่องจากมีความนิยมใช้มากกว่า และมีมาตรฐานแน่นอนในการผลิต

ความแข็งแรงของบรรจุภัณฑ์ขนส่ง เป็นปัจจัยสำคัญที่ต้องพิจารณาถึงในการผลิตกล่องกระดาษลูกฟูกที่แข็งแรงใช้งานได้ดีนั้น ค่าแรงดันทะลุของกล่องกระดาษแบบ 3 ชั้น ควรมีค่าไม่น้อยกว่า 12 กก./ตารางเซนติเมตร นอกจากแรงดันทะลุแล้ว มิติภายในของกล่องก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ต้องพิจารณาด้วย ตารางต่อไปนี้แนะนำค่าแรงดันทะลุของกระดาษลูกฟูกสำหรับสินค้าหัตถกรรมที่มีขนาดและน้ำหนักที่แตกต่างกัน

ตัวอย่างเช่น กล่องกระดาษลูกฟูกที่จะใช้บรรจุสินค้าหัตถกรรมหนัก 24 กก. โดยมีขนาดของสินค้า 40×30 ซม. กระดาษที่ใช้ทำกล่องนี้ควรมีค่าแรงดันทะลุ 16 กก./ตารางเซนติเมตร สำหรับกระดาษลูกฟูก 3 ชั้น และควรมีค่าแรงดันทะลุ 14 กก./ตารางเซนติเมตร สำหรับกระดาษลูกฟูก 5 ชั้น

น้ำหนัก (กก.)	มิติภายในรวมของกล่อง (ซม.)	ค่าแรงดันทะลุ (กก./ตารางซม.)	
	ย×ก×ส	กระดาษ 3 ชั้น	กระดาษ 5 ชั้น
20 (สูงสุด)	140 (สูงสุด)	12 (ต่ำสุด)	
30	175	16	14 (ต่ำสุด)
40	200	20	18
50	250	26	26
60	280		35

การพิมพ์บรรจุภัณฑ์ชั้นนอก บรรจุภัณฑ์ขนส่งนอกจากจะต้องพิมพ์ชื่อของสินค้าผู้ผลิต แหล่งผลิต เช่นเดียวกับบรรจุภัณฑ์ชั้นในแล้ว บางครั้งอาจจะต้องพิจารณาการพิมพ์เครื่องหมายระมัดระวังบนด้านข้างของบรรจุภัณฑ์ทั้ง 4 ด้าน เช่น รูปถ้วยแก้วแสดงการระมัดระวังต่อการแตกหัก รูปร่มแสดงการระมัดระวังต่อน้ำ เป็นต้น

การขนย้ายบรรจุภัณฑ์ชั้นนอก บรรจุภัณฑ์ขนส่งที่สมบูรณ์ต้องมีการปิดให้แน่นหนาด้วยการตอกตะเข็บหรือใช้เทปปิด นอกจากนี้ถ้ามีบรรจุภัณฑ์ขนส่ง จำนวนมากในการขนย้ายละครั้ง ก็ควรพิจารณาถึงการใส่กะบะและการใช้คอนเทนเนอร์ในกรณีที่มีการขนส่งออกนอกประเทศด้วย

2.4 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับป้ายแท็กสินค้าและสติ๊กเกอร์สินค้า

2.4.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับป้ายแท็กสินค้า

บริษัท บิ๊กพลัส พับลิชิง จำกัด (2563) ได้กล่าวถึง ป้ายแท็ก (Tag) เป็นป้ายสินค้าที่จะพบเห็นกันบ่อย ๆ จากสินค้าและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ มีลักษณะเป็นป้ายที่ใช้ห้อย หรือติดกับสินค้าเพื่อบอกรายละเอียดเกี่ยวกับสินค้าแต่ละชิ้น ช่วยให้ลูกค้าได้รู้จักสินค้ามากขึ้น อีกทั้งป้ายแท็กยังช่วยเพิ่มยอดขาย เนื่องจากป้ายแท็กมักเป็นสิ่งที่แรก ๆ ที่ลูกค้าจะมองเห็น หากป้ายแท็กมีการออกแบบที่ดูดีสวยงาม สินค้าและผลิตภัณฑ์ก็จะดูมีราคาและดูน่าซื้อ แต่การจะออกแบบป้ายแท็กให้ดูดีไม่ได้มีแค่ความสวยงามเพียงอย่างเดียว รายละเอียดหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่อยู่ในป้ายแท็ก ก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยกระตุ้นให้ลูกค้ารู้สึกอยากซื้อสินค้าได้

บริษัท we.printtogo (2563) ได้กล่าวถึง ป้ายแท็ก (Tag) หรือแท็กสินค้า คือ ป้ายที่ไว้ใช้สำหรับห้อยสินค้าเกี่ยวกับ Product brand นั้น ๆ โดยใส่รายละเอียดว่าสินค้าของเราคืออะไร เป็นงานประเภทไหน ช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือของ Product เราได้มากขึ้น อีกทั้งยังเป็นตัวช่วยที่จะทำให้ลูกค้าได้รู้จัก Product brand เพื่อบอกรายละเอียด วิธีการใช้ และที่มาของสินค้านั้น ๆ โดยส่วนใหญ่ใช้ติดห้อยสินค้ากัน เช่น ป้ายต่างหู ป้ายกระเป๋า ป้ายเสื้อผ้า ป้ายราคาผลไม้แปรรูป ป้ายราคาผลไม้สด ป้ายห้อยราคาสร้อยทอง ฯลฯ แล้วยังเป็นการโฆษณา Product brand หรือเพิ่มช่องทางการติดต่อสินค้าของเราได้มากขึ้นอีกด้วย ก็เหมือนเป็นนามบัตรในตัว

2.4.2 องค์ประกอบของป้ายแท็กสินค้า

บริษัท บิ๊กพลัส พับลิชิง จำกัด (2563) ให้ข้อมูลว่า ป้ายแท็กสินค้าควรมีรายละเอียดหรือข้อมูล ดังต่อไปนี้

2.4.1.1 โลโก้ จะช่วยให้สินค้าเป็นที่จดจำได้ง่ายขึ้น หรือหากสินค้านั้นเป็นของแบรนด์ที่มีชื่อเสียง หรือเป็นที่รู้จักอยู่แล้ว ก็จะทำให้ลูกค้าจำได้ ควรทำโลโก้ให้โดดเด่นและสวยงาม บ่งบอกถึงเอกลักษณ์หรือสไตล์ของแบรนด์อย่างชัดเจน

2.4.1.2 ชื่อร้าน ชื่อร้านจะช่วยให้ลูกค้าที่ไม่รู้จำสามารถรู้จักและจดจำร้านได้ ไม่ควรให้ชื่อร้านยาวหรือสั้นเกินไป เพราะจะทำให้เรียกยาก และไม่เป็นที่จดจำ ควรตั้งชื่อร้านให้กระชับและหลีกเลี่ยงคำที่อ่านยาก

2.4.1.3 ช่องทางการติดต่อ จะช่วยให้ลูกค้าสามารถติดตามข่าวสารหรือติดต่อสั่งซื้อสินค้าได้สะดวกขึ้น แนะนำให้ใส่ทุกช่องทางไม่ว่าจะเป็นเบอร์โทรศัพท์ เฟซบุ๊ก ไลน์ ฯลฯ พยายามให้มีช่องทางการติดต่อที่หลากหลายเพื่อให้ลูกค้าได้มีตัวเลือก

2.4.1.4 รายละเอียดของสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ ระบุรายละเอียดต่าง ๆ ที่ลูกค้าควรรู้ให้ชัดเจน เช่น วิธีการใช้งานที่ถูกต้อง ข้อห้ามหรือข้อที่ควรหลีกเลี่ยงเกี่ยวกับการใช้งาน วิธีการทำความสะอาด หรือวิธีการเก็บรักษา เป็นต้น

2.4.3 หลักการออกแบบโลโก้ สติกเกอร์สินค้า หรือฉลากสินค้า

555Sticker (2563) ได้กล่าวถึง หลักการออกแบบโลโก้ สติกเกอร์สินค้า หรือฉลากสินค้า ไว้ดังนี้

2.4.3.1 การออกแบบที่เน้นความเรียบง่ายของโลโก้ สติกเกอร์สินค้า หรือฉลากสินค้า เป็นหัวใจหลัก ขอให้ระลึกไว้ว่าโลโก้ สติกเกอร์สินค้า หรือฉลากสินค้า เป็นบันไดเพียงขั้นหนึ่ง ท่านไม่อาจให้คำอธิบายแผนงานธุรกิจหรือสินค้าของท่านทั้งหมดในบันไดเพียงขั้นเดียว

2.4.3.2 ดึงดูดใจผู้พบเห็น และควรมีที่ว่างให้ผู้พบเห็นค้นหาความหมายที่ต้องการสื่อออกมาจากโลโก้ สติกเกอร์สินค้า หรือฉลากสินค้า นั้นด้วยตนเองบ้าง ทั้งนี้ต้องดูไม่ยากเกินไป ด้วยกับความหมายต่าง ๆ ที่สื่อออกมา

2.4.3.3 มองไปข้างหน้า คิดถึงความยั่งยืนของ โลโก้ สติกเกอร์สินค้า หรือฉลากสินค้า เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในตัวโลโก้ หรือสติกเกอร์สินค้า หรือฉลากสินค้า

2.4.3.4 ใช้ภาพแบบเวกเตอร์ดีกว่า ในการสร้างโลโก้ สติกเกอร์สินค้า หรือฉลากสินค้า นั่นคือลายเส้นที่สะอาดตาชัดเจน ไม่ใช่สีมาก เนื่องจากภาพแบบเวกเตอร์นั้น จะให้ทั้งความตัดกัน (contrast) และความสมดุลย์ (balance) ในตัว

2.4.3.5 มีความยืดหยุ่น พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในตัวโลโก้ สติกเกอร์สินค้า หรือฉลากสินค้า หากมีความจำเป็นต้องเพิ่มเติมรายละเอียดสินค้า

2.4.3.6 จัดจำได้ง่าย ในตัวโลโก้ สติกเกอร์สินค้า หรือฉลากสินค้า (เพียงมองก็จำได้)

2.4.3.7 สอดคล้องกับผลิตภัณฑ์ โลโก้ สติกเกอร์สินค้า หรือฉลากสินค้า จะต้องออกมาทำให้ลูกค้าสามารถจินตนาการถึงผลิตภัณฑ์หรือบริการของท่านได้ง่ายด้วย

2.4.3.8 เลือกสื่ออย่างสร้างสรรค์ เลือกสีโลโก้ สติกเกอร์สินค้า หรือฉลากสินค้าให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมายของท่าน อย่างไรก็ตามท่านอาจใช้สีโลโก้สติกเกอร์สินค้า หรือฉลากสินค้า ต่าง ๆ กันไปได้บนวัสดุต่าง ๆ เช่น กล่องกระดาษ พลาสติก ขึ้นอยู่กับเช็กเมนต์ของลูกค้าของท่าน

2.4.3.9 มีเอกลักษณ์เฉพาะตน ในการออกแบบโลโก้ สติกเกอร์สินค้า หรือฉลากสินค้า ท่านควรทำวิจัยวงการธุรกิจและกลุ่มเป้าหมายของท่านก่อนที่จะออกแบบโลโก้สติกเกอร์สินค้า หรือฉลากสินค้า เพื่อให้ทราบถึงลักษณะของธุรกิจเพื่อให้โลโก้สติกเกอร์สินค้า หรือฉลากสินค้าของท่านไม่ไปคล้ายคลึงกับของผู้อื่น

2.4.3.10 ใช้ได้ในทุกลักษณะ โลโก้ สติกเกอร์สินค้า หรือฉลากสินค้า ที่สมควรใช้ได้ในทุก รูปแบบไม่ว่าจะเป็นบนป้ายหน้าร้าน สติกเกอร์ นามบัตร ตัวสินค้าหรือเว็บไซต์ บางครั้งโลโก้ สติกเกอร์สินค้า หรือฉลากสินค้า สามารถใช้ได้บนเว็บไซต์หรือบิลบอร์ด แต่ไม่เหมาะที่จะนำมาใช้ บนปากกาหรือถ้วยกาแฟ เพราะฉะนั้นท่านควรคำนึงถึงจุดนี้ด้วย เนื่องจากในการสร้างความจดจำ ในแบรนด์นั้น ท่านจะต้องเผยแพร่ ท่านจะต้องเผยแพร่โลโก้ สติกเกอร์สินค้า หรือฉลากสินค้า และ ภาพลักษณ์ของท่านให้สม่ำเสมอที่สุดเท่าที่จะทำได้

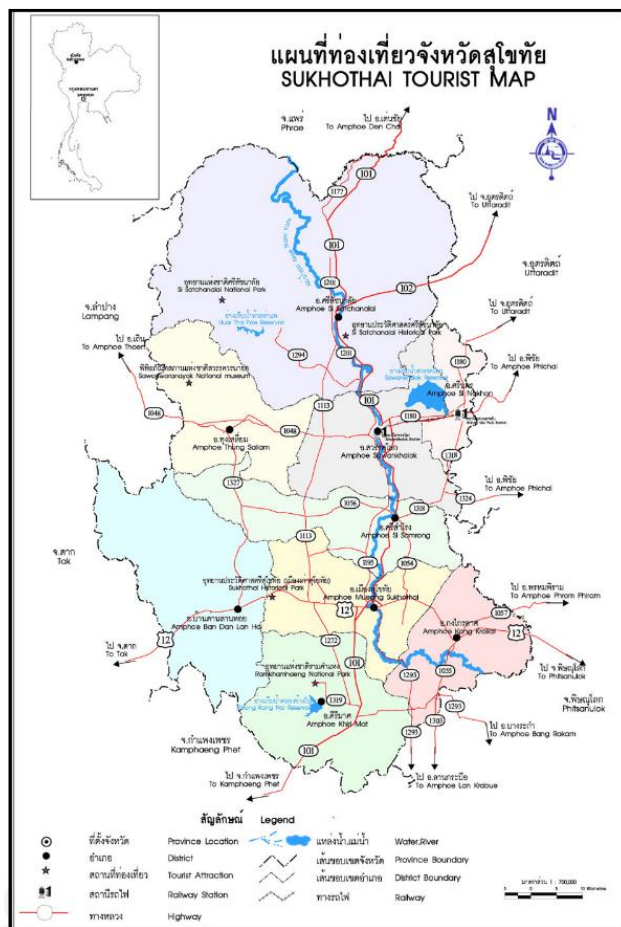
2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์ ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ อำเภอยางชุมน้อย

2.5.1 สภาพทั่วไปของจังหวัดสุโขทัย

สำนักงานสุโขทัย กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด (2561) ได้กล่าวถึงสภาพทั่วไปของจังหวัดสุโขทัย ดังนี้

2.5.1.1 ที่ตั้งและขนาดพื้นที่ จังหวัดสุโขทัยตั้งอยู่ภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย ห่างจากกรุงเทพมหานครตามระยะทางหลวงแผ่นดินประมาณ 440 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 6,596.092 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,122,557 ไร่

2.5.1.2 อาณาเขตติดต่อทิศเหนือ เขตอำเภอสว่างวีรญาติ ติดต่อกับอำเภอยางชุมน้อย อำเภอสว่างวีรญาติ จังหวัดแพร่ และอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ทิศใต้ เขตอำเภอสว่างวีรญาติ อำเภอกงไกรลาศ ติดต่อกับ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดกำแพงเพชร และอำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ทิศตะวันออก เขตอำเภอกงไกรลาศ อำเภอสว่างวีรญาติ และอำเภอสวรรคโลก ติดต่อกับอำเภอยางชุมน้อย อำเภอสว่างวีรญาติ จังหวัดพิษณุโลก และอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุตรดิตถ์ ทิศตะวันตก เขตอำเภอยางชุมน้อย และอำเภอยางชุมน้อย ติดต่อกับ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดตาก และอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดลำปาง

ภาพที่ 2.8 แผนที่จังหวัดสุโขทัย

ที่มา : <http://www.sukhothai.go.th/sukhothai/> (2563)

2.5.1.3 ลักษณะภูมิประเทศ ตอนเหนือเป็นที่ราบสูงมีภูเขาทอดแนวยาวมาทางทิศตะวันตก พื้นที่ตอนกลางเป็นที่ราบและตอนใต้เป็นที่ราบสูง มีแม่น้ำไหลผ่านจากเหนือลงใต้ โดยผ่านพื้นที่อำเภอศรีสัชชนาลัย สวรรคโลก ศรีสำโรง เมืองสุโขทัย และอำเภอกงไกรลาศ เป็นระยะทางประมาณ 170 กิโลเมตร จังหวัดสุโขทัยมีภูเขาที่สูงที่สุด คือ เขาหลวง ซึ่งยอดเขามีความสูง 1,200 เมตร จากระดับน้ำทะเล

2.5.1.4 ข้อมูลการปกครอง เขตการปกครองออกเป็น 9 อำเภอ 84 ตำบล 843 หมู่บ้าน มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน พื้นที่ จำนวน 91 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 3 แห่ง เทศบาลตำบล 18 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 69 แห่ง

ตารางที่ 2.1 ข้อมูลการปกครอง เขตการปกครองจังหวัดสุโขทัย

อำเภอ	เนื้อที่ (ตร. กม.)	จำนวน ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวน อบจ.	จำนวน เทศบาล เมือง	จำนวน เทศบาล ตำบล	จำนวน อบต.
เมืองสุโขทัย	581.474	9	86	1	1	1	8
สวรรคโลก	586.192	13	117	-	1	4	8
ศรีสำโรง	565.731	13	118	-	-	1	12
ศรีสัชนาลัย	2,050.51	11	134	-	1	1	8
กงไกรลาศ	502.382	11	109	-	-	1	10
คีรีมาศ	521.892	10	100	-	-	2	9
บ้านด่านลานหอย	1,081.11	7	71	-	-	2	6
ทุ่งเสลี่ยม	569.932	5	59	-	-	3	3
ศรีนคร	199.865	5	49	-	-	1	5
รวม 9 อำเภอ	6,596.09	84	843	1	3	18	69

2.5.2 ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์ ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย

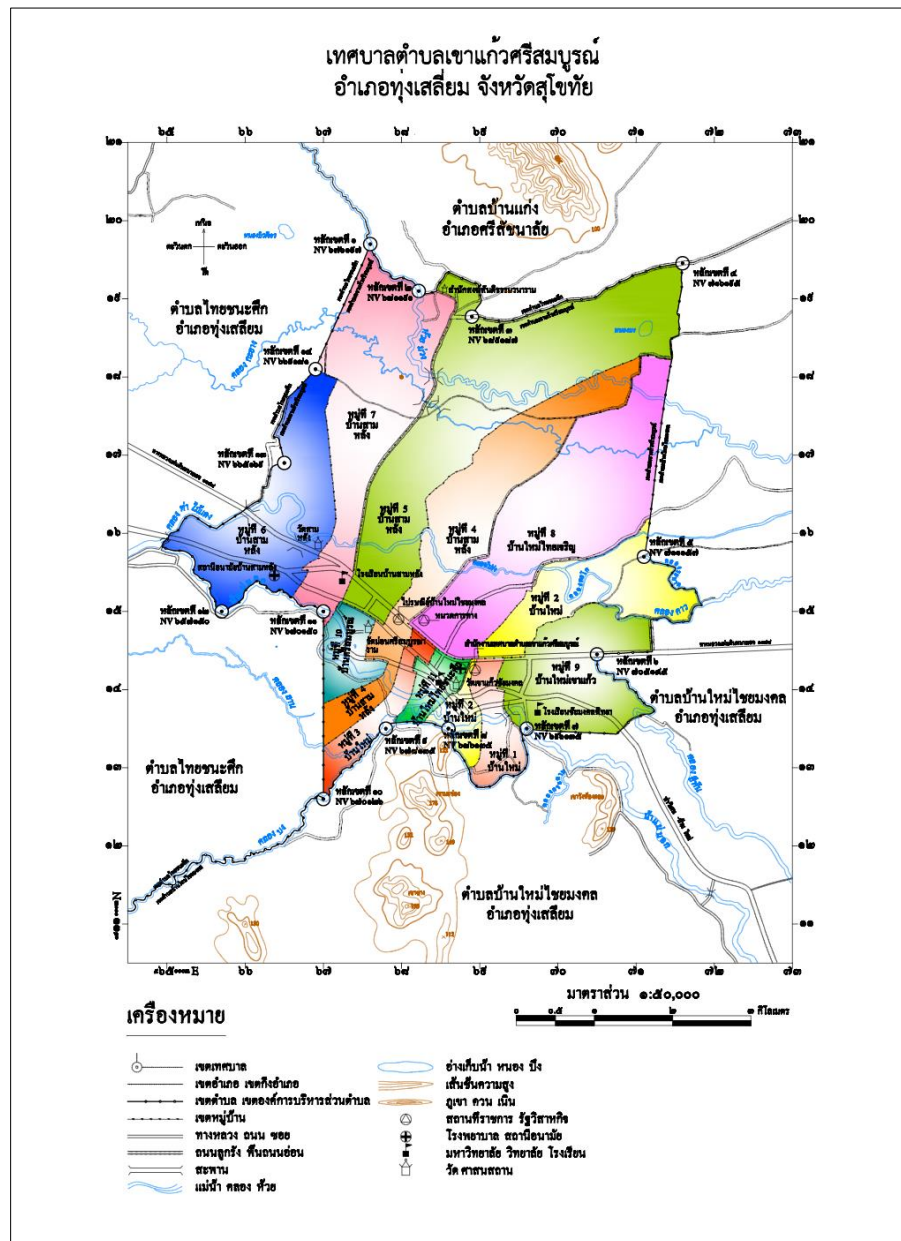
2.5.2.1 ประวัติความเป็นมาตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ (ไทยตำบลต่อทคอม, 2562) เดิมเป็นหมู่บ้านหนึ่งของตำบลไทยชนะศึก ต่อมาเมื่อมีประชากรเพิ่มมากขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งอพยพมาจาก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง จึงได้แยกออกมาเป็นตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ เมื่อปี พ.ศ.2529 วัฒนธรรม ประเพณีจึงเป็นรูปแบบผสมผสานของคนชาวเหนือ ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์อยู่ในเขตการปกครอง ของอำเภอทุ่งเสลี่ยม ซึ่งประกอบด้วย 8 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านใหม่ หมู่ 2 บ้านใหม่ หมู่ 3 บ้านใหม่ หมู่ 4 บ้านสามหลัง หมู่ 5 บ้านสามหลัง หมู่ 6 บ้านสามหลัง หมู่ 7 บ้านสามหลัง หมู่ 8 บ้านใหม่ไทยเจริญ

1) พื้นที่ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ เหมาะสำหรับทำการเกษตร และมีภูเขาป่าไม้ เบญจพรรณขึ้นอยู่ทั่วไป

2) เขตพื้นที่ ทิศเหนือติดกับ ตำบลบ้านแก่ง อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ทิศใต้ ติดกับตำบลบ้านใหม่ไชยเมงค อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ทิศตะวันออก ติดกับตำบลบ้านใหม่ไชยเมงค อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลไทยชนะศึก อำเภอ ทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย

3) อาชีพ อาชีพหลัก ทำนา รับจ้าง เลี้ยงสัตว์ อาชีพเสริม ทำหัตถกรรม

4) การเดินทาง เดินทางจากกรุงเทพฯ สามารถใช้เส้นทางสายพหลโยธิน เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 1 มาถึงสี่แยกกำแพงเพชรเลี้ยวขวาเข้าสู่เส้นทางหมายเลข 101 ข้ามแม่น้ำปิง แล้วมาข้ามแม่น้ำยมเข้าเมืองสุโขทัย ถึงสี่แยกไฟแดงจุดโรงพยาบาลสวรรคโลก เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ถนน สายสวรรคโลก ถึงตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ ระยะทางประมาณ 30 กม.

ภาพที่ 2.9 แผนที่ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ อำเภอทุ่งเสลี่ยม สุโขทัย
ที่มา : <https://www.khaokawcity.go.th/content.php?cid>

2.5.2.2 ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์
อำเภอทุ่งเสลี่ยม สุโขทัย

รายงานข้อมูลองค์กรชุมชน (CODI – สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน, 2556)
รายงานข้อมูลองค์กรชุมชน ภาค: ภาคเหนือล่าง จังหวัด: สุโขทัย อำเภอ: ทุ่งเสลี่ยม

ตารางที่ 2.2 ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์

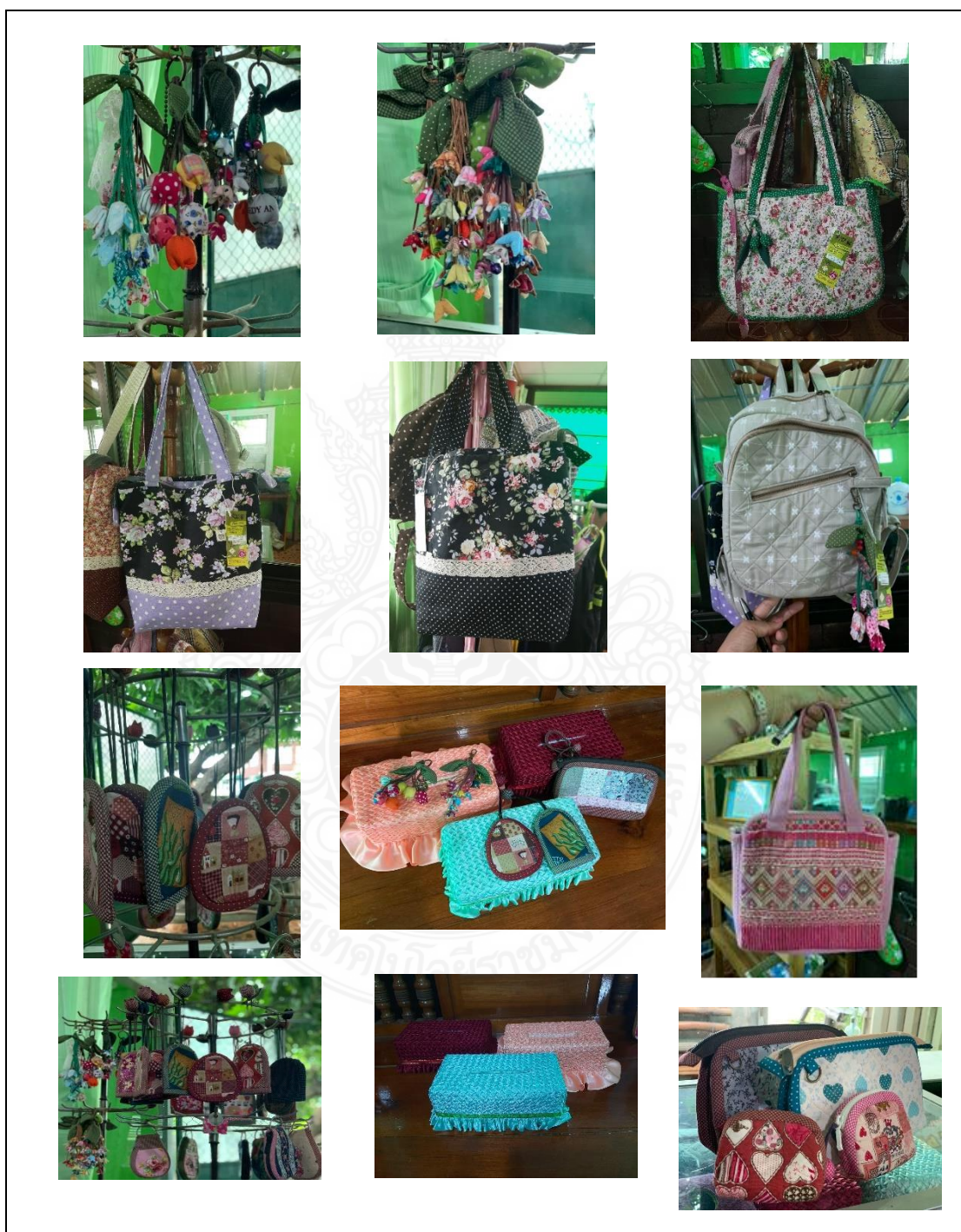
ลำดับที่	393
รหัสองค์กร	100190796
เลขที่รับรอง	64-002234
ชื่อองค์กร	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน "เย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์จากผ้า"
ผู้ประสานงาน	นาง พรรษร มาดี
ที่อยู่องค์กร	เลขที่ 172 หมู่ที่ 5 ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อปท.องค์การบริหาร ส่วนตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย 64230
สมาชิก (คน)	15 คน
ปีที่ก่อตั้งองค์กร	2553
ปี พ.ศ. (ล่าสุด)	2556
ที่เป็นสมาชิกสภา	
วันที่เป็นสมาชิกสภา	18/9/2553

ภาพที่ 2.10 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์

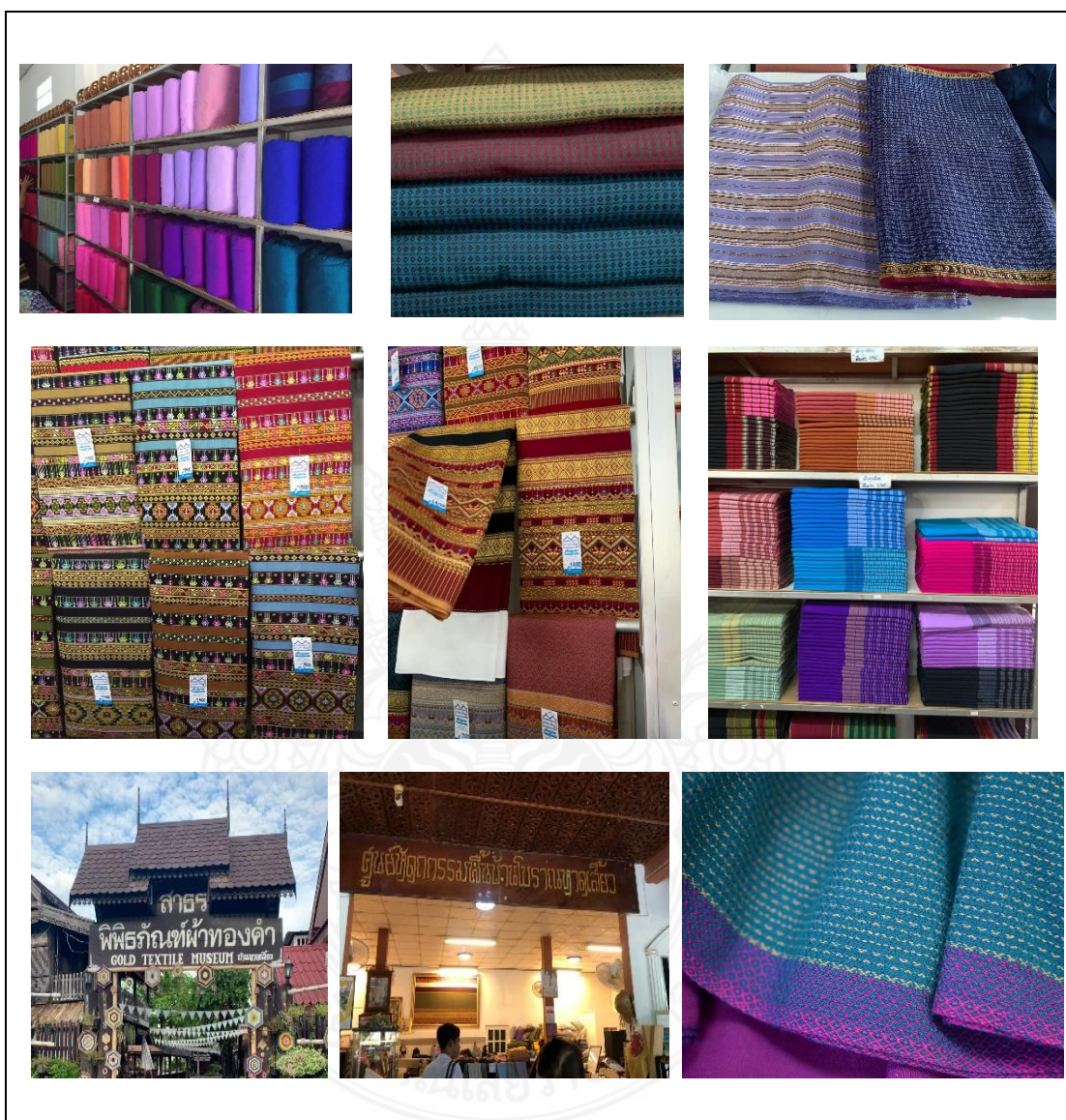
2.5.3 ผลิตภัณฑ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดสุโขทัย

จากการศึกษาในพื้นที่ พบผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม ได้แก่ กระเป๋าสะพาย กระเป๋าสตรี กระเป๋าใส่ของ กระเป๋าใส่เหรียญ ที่ใส่พวงกุญแจ พวงกุญแจ กล่องทิชชู เป็นต้น

ภาพที่ 2.11 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์

2.5.4 ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ ของจังหวัดสุโขทัย จากการศึกษาลงพื้นที่ พบผลิตภัณฑ์ผ้าทอมีแบบ ไม่มีลวดลาย และแบบมีลาย

ภาพที่ 2.12 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ผ้าทอของจังหวัดสุโขทัย

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขวัญใจ สุขก้อน และคณะ (2555) ได้ศึกษา เรื่อง การออกแบบตราสัญลักษณ์บรรจุภัณฑ์งานประดิษฐ์จากดินไทย ของกลุ่มงานประดิษฐ์จากดินไทย จังหวัดนนทบุรี และเพื่อประเมินความพึงพอใจตราสัญลักษณ์บรรจุภัณฑ์งานประดิษฐ์จากดินไทย ของกลุ่มงานประดิษฐ์จากดินไทย จังหวัดนนทบุรี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ผลิตงานประดิษฐ์จากดินไทย จำนวน 10 คน และผู้ซื้อหรือผู้ต้องการซื้อสินค้าของกลุ่มงานประดิษฐ์จากดินไทยจากร้านจำหน่าย จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง แบบสอบถาม แบบประเมินความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า

1) การดำเนินการออกแบบตราสัญลักษณ์บรรจุภัณฑ์งานประดิษฐ์จากดินไทย ของกลุ่มงานประดิษฐ์จากดินไทย จังหวัดนนทบุรี จากผลการประเมินแบบสอบถามกลุ่มงานประดิษฐ์จากดินไทย โดยสอบถามกลุ่มงานประดิษฐ์จากดินไทย ด้านกราฟิกตราสัญลักษณ์บรรจุภัณฑ์และต้นทุนการผลิต ซึ่งกลุ่มเป้าหมายมีความต้องการรูปแบบตราสัญลักษณ์บรรจุภัณฑ์ของกลุ่มงานประดิษฐ์จากดินไทย แนวทางที่ 1 เพราะด้านกราฟิกรูปแบบสีเหลือง มีความโดดเด่น สวยงาม โดยใช้รูปดอกบัวซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของกลุ่มงานประดิษฐ์จากดินไทยมาใช้ออกแบบตราสัญลักษณ์บนบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มงานประดิษฐ์จากดินไทย และมีชื่อสินค้า – ตราสินค้า เป็นคำว่า “บัวสวรรค์” มีตรารับรองคุณภาพสินค้า คือ OTOP 5 ดาว มานำเสนอไว้บนตราสัญลักษณ์บรรจุภัณฑ์

2) ผลการประเมินความพึงพอใจตราสัญลักษณ์บรรจุภัณฑ์งานประดิษฐ์จากดินไทย ของกลุ่มงานประดิษฐ์จากดินไทย จังหวัดนนทบุรี จากผู้ซื้อและผู้ต้องการซื้อสินค้าของกลุ่มงานประดิษฐ์จากดินไทยจากร้านจำหน่าย มีความพึงพอใจด้านรูปแบบของตราสัญลักษณ์บรรจุภัณฑ์งานประดิษฐ์จากดินไทย ของกลุ่มงานประดิษฐ์จากดินไทย จังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ตราสัญลักษณ์มีความสวยงาม โดดเด่น สามารถนำไปจดทะเบียนการค้าได้ มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ มีความกะทัดรัด สั้น จดจำได้ง่าย บ่งบอกได้ถึงคุณสมบัติที่สำคัญของผลิตภัณฑ์ได้ และตราสัญลักษณ์สามารถนำเสนอข้อมูลครบและชัดเจนผลการวิจัยพบว่า สั้น จดจำได้ง่าย บ่งบอกได้ถึงคุณสมบัติที่สำคัญของผลิตภัณฑ์ได้ และตราสัญลักษณ์สามารถนำเสนอข้อมูลครบและชัดเจน

อมรรัตน์ บุญสว่าง (2558) ได้ศึกษา เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมสินค้าอาหารเอกลักษณ์ของจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อพัฒนาอาหารเอกลักษณ์ของจังหวัด ชายแดนภาคใต้ (2) เพื่อออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์สำหรับอาหารเอกลักษณ์ของจังหวัดชายแดนภาคใต้ (3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่ผู้บริโภคมีต่ออาหารและบรรจุภัณฑ์อาหารเอกลักษณ์ของจังหวัดชายแดนภาคใต้ จากการศึกษาวิจัยพบว่า จากกลุ่มผู้ประกอบการที่ได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานอุตสาหกรรม 5 จังหวัด ได้แก่ สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ในขั้นตอนการดำเนินงานมีการจัด Workshop เพื่อระดมความคิดของผู้ประกอบการ ที่ปรึกษาด้านอาหาร และนักออกแบบ โดยมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประเมินผลการพัฒนาอาหารและข้อมูลบนบรรจุภัณฑ์

1) ผลการพัฒนาอาหาร พบว่า กลุ่มอาชีพผลิตถัณท์น้ำตาลโตนด จ.สงขลา พัฒนาขนมดุตราดาวราย โดยใช้วัตถุดิบในชุมชน ตราสินค้าเป็นรูปดาวและภูเขา บรรจุภัณฑ์เป็นถุงฟอยด์เพื่อป้องกันความชื้นและติดฉลากให้ข้อมูล วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทุ่งพัก จ.สตูล พัฒนาโรตีกอบงาดำ ตราแพงพวย ให้มีความกรอบและรสชาติเข้มข้นของพริกไทยและงาดำ ตราสินค้าเป็นรูปดอกแพงพวย บรรจุภัณฑ์เป็นกล่องกระดาษ ใช้ภาพประกอบที่ตัดทอนมาจากเมล็ดข้าวซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักของผลิตภัณฑ์ กลุ่มข้าวเกรียบปลา ตราสีริน จ.ปัตตานี พัฒนาสูตรเป็นปลาบอลลุงรสด้วยน้ำจิ้ม ตราสินค้าเป็นรูปปลา และใช้บรรจุภัณฑ์เป็นกล่องกระดาษ มีภาพกราฟิกนำเสนอวิถีชีวิตชาวประมง กลุ่มเกษตรยั่งยืน จ.ยะลา

2) การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์เพื่อส่งเสริมสินค้าอาหารเอกลักษณ์ของจังหวัดชายแดนภาคใต้ พัฒนากล้วยหินฉาบรสชาเขียว ตรา ส.วิจิตร โดยใช้กล้วยหินหั่นบางและเคลือบชาเขียวตราสินค้านำเสนอความสามัคคีของกลุ่ม บรรจุภัณฑ์เป็นถุงฟอยด์บรรจุในกล่องกระดาษ ใช้ภาพกราฟิกเป็นวิถีชีวิตและบรรยากาศการทำสวนของชาวไทยพุทธ--มุสลิม กลุ่มมิ่งทุเรียนกวน จ.นราธิวาส พัฒนาทุเรียนกวนไส้มั่งคุด ตรามิ่งทุเรียนบูกิต ใช้ตราสินค้าที่นำเสนอ ภาพผลไม้เรือกอและ ทะเล และภูเขา บรรจุภัณฑ์เป็นถุงฟอยด์เพื่อป้องกันความชื้นและติดฉลากให้ข้อมูล

3) ศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคโดยวิธีการสำรวจ (Survey method) ด้วยแบบสอบถามและเลือกสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental sampling) บริเวณถนนคนเดินจังหวัดสงขลา โดยประมาณการผู้เข้าร่วมงานถนนคนเดิน 750 คนต่อวัน หรือจำนวน 1,500 คนในระยะเวลา 2 วัน และใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan เพื่อหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางจำนวนประชากร 1,500 คนจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 152 คน ผลการศึกษาคความพึงพอใจเป็นรายผลิตภัณฑ์ พบว่า โรตีกอบงาดำ จ.สตูล สามารถบ่งบอกเอกลักษณ์ของท้องถิ่นภาคใต้ได้ ร้อยละ 97.2 บรรจุภัณฑ์โรตีกอบสามารถบ่งบอกเอกลักษณ์ท้องถิ่นภาคใต้ได้ ร้อยละ 88.2 ขนมดุ จ.สงขลา สามารถบ่งบอกเอกลักษณ์ท้องถิ่นภาคใต้ได้ ร้อยละ 79 บรรจุภัณฑ์ขนมดุสามารถบ่งบอกเอกลักษณ์ท้องถิ่นภาคใต้ได้ ร้อยละ 74.5 ข้าวเกรียบปลา ตรา สีริน จ.ปัตตานี สามารถบ่งบอกเอกลักษณ์ภาคใต้ได้ ร้อยละ 71.8 กล้วยหินฉาบรสชาเขียว จ.ยะลา สามารถบ่งบอกเอกลักษณ์ของภาคใต้ได้ ร้อยละ 62.7 บรรจุภัณฑ์กล้วยหินฉาบรสชาเขียวสามารถบ่งบอกเอกลักษณ์ของภาคใต้ได้ ร้อยละ 65.5 ทุเรียนกวนไส้มั่งคุด จ.นราธิวาส สามารถบ่งบอกเอกลักษณ์ของภาคใต้ได้ ร้อยละ 61.8 บรรจุภัณฑ์ทุเรียนไส้มั่งคุดสามารถบ่งบอกเอกลักษณ์ของภาคใต้ได้ ร้อยละ 68.2

ศรุตตา เอี่ยมจิตร (2561) ได้ศึกษา เรื่อง การออกแบบบรรจุภัณฑ์ข้าวสารตรา มาคอร์ ผลการศึกษา พบว่า ตำบลบางไทร อำเภอบางเลนมีการปลูกข้าวเป็นอาชีพ จึงได้เริ่มทำเป็นธุรกิจเสริมของครอบครัว โดยใช้ชื่อผลิตภัณฑ์ว่า มาคอร์ โดยได้ทำการปลูก ผลิตและจัดจำหน่ายเองทั้งหมด ซึ่งตัวบรรจุภัณฑ์ของข้าวสารทั้ง 6 ชนิดนั้นยังคงใช้รูปแบบทั่วไปตามท้องตลาด ปัญหาของผลิตภัณฑ์คือไม่มีตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ จึงต้องการที่จะพัฒนาตัวบรรจุภัณฑ์เพื่อสร้างเอกลักษณ์ให้กับข้าวสารตรา มาคอร์ผู้จัดทำจึงมีแนวคิดในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ข้าวสาร ออกแบบตราสัญลักษณ์

และต้องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้มีจุดเด่น น่าสนใจ และมีความทันสมัย แตกต่างจากบรรจุภัณฑ์ที่มีวางขายทั่วไปตามท้องตลาด เกิดพลังของบรรจุภัณฑ์ที่ทำให้ผู้บริโภคเชื่อมั่น เข้าใจ ชื่นชอบ และจดจำผลิตภัณฑ์ของเราได้ ทำให้ข้าวสารตรา มาคอร์ตี้เป็นที่รู้จักของผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้น ซึ่งผลการออกแบบบรรจุภัณฑ์ข้าวสารตรา มาคอร์ตี้ ส่งผลให้ผู้บริโภคกับข้าวสารตรา มาคอร์ตี้เพิ่มมากขึ้น ช่วยกระตุ้นยอดขายเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวมากยิ่งขึ้น และทำให้ได้เรียนรู้ พัฒนาเกี่ยวกับการออกแบบเพื่อให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการแสดงอัตลักษณ์ในรูปแบบบรรจุภัณฑ์ข้าวสารตรา มาคอร์ตี้ได้อย่างสมบูรณ์

ธัญรศม์ ยุทธสารเสนีย์ (2552) ได้ศึกษา เรื่อง การออกแบบบรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากดิน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนาบรรจุภัณฑ์สำหรับดอกไม้ประดิษฐ์จากดิน กลุ่มปิ่นดินดอกไม้หอม บ้านจ่าง ตำบลบ้านยาง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และประเมินความพึงพอใจการออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับดอกไม้ประดิษฐ์จากดิน ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ผลการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์มีขนาด กว้าง 15 เซนติเมตร ยาว 21 เซนติเมตร และสูง 25 เซนติเมตร รูปแบบที่ได้ คือ แบบที่ 13 มีคะแนนเฉลี่ย 4.22
- 2) ผลการออกแบบตราสินค้า ได้แบบที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย 4.32
- 3) ผลการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ และคุณภาพการออกแบบบรรจุภัณฑ์ จากการประเมินความพึงพอใจ ได้แบบที่ 3 มีค่าเฉลี่ย 4.10 มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- 4) วัสดุจะใช้กระดาษแข็งเคลือบ เพราะมีความแข็งแรง รับน้ำหนักได้ดี และพิมพ์สีได้สวยงาม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย เป็นงานวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ได้แก่ การศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) แนวคิดทฤษฎี การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ศึกษาปัญหาและความต้องการตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ มาเป็นกรอบแนวคิดในการออกแบบตราสินค้าและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย และผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญ และแบบประเมินความพึงพอใจกับกลุ่มตัวอย่าง โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 ขั้นตอนการวิจัย

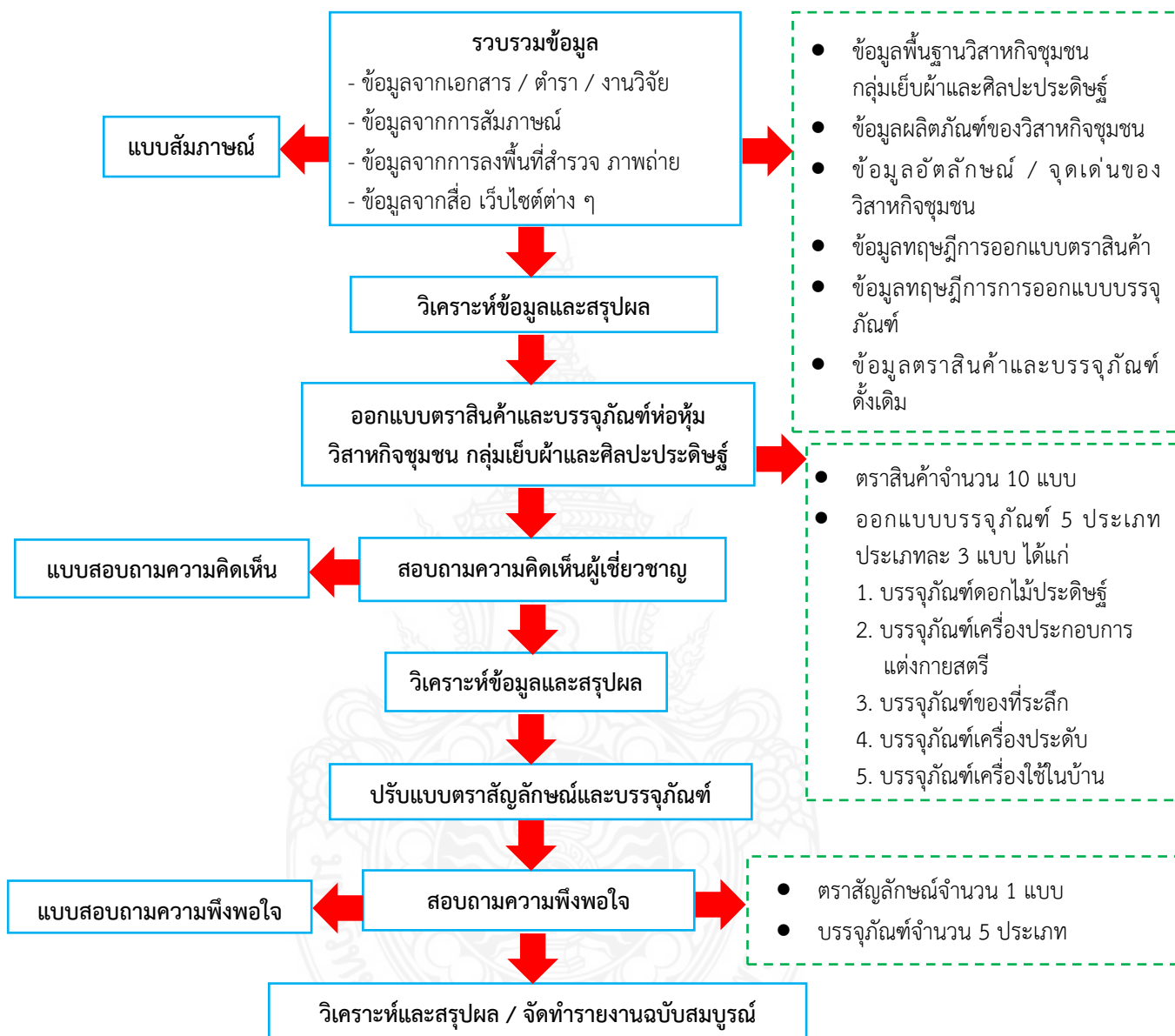
การวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 เป็นการศึกษาปัญหาและความต้องการของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย เพื่อรู้ถึงลักษณะของผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ดั้งเดิมมีอยู่ในวิสาหกิจชุมชน รวมถึงศึกษาอัตลักษณ์ของวิสาหกิจชุมชน เพื่อนำไปสู่การออกแบบตราสินค้าและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการ ด้วยการสัมภาษณ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของวิสาหกิจชุมชน จำนวน 5 คน และการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัย แนวคิดทฤษฎี และเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ระยะที่ 2 เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 มาออกแบบตราสินค้า (Logo) จำนวน 10 รูปแบบ นำไปสอบถามความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญ ด้านการออกแบบ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาเลือกแบบที่มีความเหมาะสม จำนวน 1 แบบ จากนั้นนำตราสินค้า (Logo) ที่ผู้เชี่ยวชาญเลือกไปออกแบบบรรจุภัณฑ์ จำนวน 5 ประเภท ได้แก่ บรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ บรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ และบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน ประเภทละ 3 รูปแบบ เพื่อพิจารณาเลือกแบบที่มีความเหมาะสมเป็นครั้งที่ 2 และนำไปทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

ระยะที่ 3 นำตราสินค้าและรูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือก มาปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ จากนั้นทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบไปแบบสอบถามความพึงพอใจกับผู้บริโภคที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้ม จำนวน 100 คน

แผนกลยุทธ์ขั้นตอนการวิจัย

แผนภูมิที่ 3.1 แผนกลยุทธ์ขั้นตอนการวิจัย

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้ได้ตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ที่ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และสร้างอัตลักษณ์ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 ได้แก่ เอกสาร งานวิจัย แนวคิดทฤษฎี เว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และแบบสัมภาษณ์รูปแบบ (Formal Interview) คือ มีการกำหนดโครงสร้างของคำถาม และสัมภาษณ์ตามข้อคำถามที่กำหนดไว้ โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ชื่อ-นามสกุล อายุ อาชีพ สถานที่ทำงาน

ตอนที่ 2 ปัญหาและความต้องการของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย

- วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ มีผลิตภัณฑ์อะไรบ้าง และมีขนาดเท่าไร
- ผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ มีวิธีการผลิตอย่างไร
- ตราสินค้า (logo) รูปแบบดั้งเดิมเป็นอย่างไร
- บรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ รูปแบบดั้งเดิมเป็นอย่างไร
- เกิดปัญหาอะไรขึ้นกับตราสินค้า (logo) และบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์รูปแบบดั้งเดิม
- ท่านต้องการให้ตราสินค้า (logo) และบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ใหม่ มีรูปแบบอย่างไร
- ท่านคิดว่าอัตลักษณ์หรือจุดเด่นของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย ท่านจะนึกถึงอะไร
- ท่านคิดว่าอะไรคืออัตลักษณ์หรือจุดเด่นของ จ.สุโขทัย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ระยะที่ 2 การสอบถามครั้งนี้แบ่งการสอบถามออกเป็น 2 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 ได้แก่ แบบร่างความคิด (Sketch Design) ตราสินค้า จำนวน 10 รูปแบบ และแบบสอบถามความคิดเห็น (Questionnaire) โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ชื่อ-นามสกุล อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน สถานที่ทำงาน และความเชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อตราสินค้า (logo)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ครั้งที่ 2 ได้แก่ แบบร่างความคิด (Sketch Design) บรรจุภัณฑ์ จำนวน 5 ประเภท ได้แก่ บรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ บรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ และบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน ประเภทละ 3 แบบ และแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ (Questionnaire) โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ชื่อ-นามสกุล อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน สถานที่ทำงาน และความเชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อบรรจุภัณฑ์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ระยะที่ 3 ได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้ม โดยแบบประเมินแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อตราสินค้า ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าลำศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้ม ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประธาน รองประธาน และกรรมการวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย จำนวน 5 คน

ระยะที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 5 คน

ระยะที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผู้บริโภคสินค้าของชุมชน นักท่องเที่ยว จำนวน 100 คน

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากการลงพื้นที่สำรวจ และจากการสัมภาษณ์ด้วยตนเองแบบเป็นทางการ (เป็นการสัมภาษณ์แบบนัด หมายเวลา สถานที่ไว้) และจดบันทึกพร้อมเก็บภาพถ่ายจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น ผลิตภัณฑ์ ตราสัญลักษณ์ (Logo) ตัวอักษร บรรจุภัณฑ์ดั้งเดิม รวมถึงสถานที่ต่าง ๆ ที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดสุโขทัย นอกจากนั้นยังรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวคิดทฤษฎี เว็บไซต์ต่าง ๆ

ระยะที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ด้วยตนเอง

ระยะที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อตราสินค้า วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย ด้วยตนเอง

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ และปัญหาและความต้องการของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผล นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ระยะที่ 2 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผล นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ระยะที่ 3 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ค่าความถี่ ค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง และความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อตราสินค้า วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย ใช้สถิติวิเคราะห์ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สูตรการหาค่าร้อยละ ของพิมพ์พรรณ (2554) ดังนี้

$$P = \frac{f \times 100}{n}$$

เมื่อ

P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ค่าความถี่ที่ต้องเปลี่ยนแปลงเป็นค่าร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

สูตรการหาค่าเฉลี่ย ใช้ในการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณได้ โดยใช้สูตรการจัดช่วงระดับคะแนนของพิมพ์พรรณ (2554) ดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ

$\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

f แทน ค่าความถี่ข้อมูลแต่ละชั้น

x แทน ค่าคะแนนระดับความพึงพอใจ

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

โดยมีหลักเกณฑ์กำหนดการให้คะแนนระดับความพึงพอใจ ดังนี้

5	คะแนน	มีระดับความพึงพอใจในระดับ	มากที่สุด
4	คะแนน	มีระดับความพึงพอใจในระดับ	มาก
3	คะแนน	มีระดับความพึงพอใจในระดับ	ปานกลาง
2	คะแนน	มีระดับความพึงพอใจในระดับ	น้อย
1	คะแนน	มีระดับความพึงพอใจในระดับ	น้อยที่สุด

$$\begin{aligned}\text{การจัดช่วงระดับคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8\end{aligned}$$

การแบ่งช่วงระดับความพึงพอใจ

ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ	น้อยที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ	น้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ	ปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ	มาก
ค่าคะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.50	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย เป็นงานวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 3 ระยะ โดยมีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

4.1 ผลวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ผลการศึกษาปัญหาและความต้องการ และจากการลงพื้นที่สำรวจของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย จากการสัมภาษณ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของวิสาหกิจชุมชน จำนวน 5 คน เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2563 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผล โดยมีผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.1 – 4.2

ตารางที่ 4.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1	
ชื่อ-นามสกุล	นางพรพรรณ มาดี
อายุ	49
วุฒิการศึกษาระดับ	ระดับปริญญาตรี
ตำแหน่งงาน	ประธานวิสาหกิจชุมชน
สถานที่ทำงาน	กลุ่มเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย
ความเชี่ยวชาญ	ด้านผลิตภัณฑ์งานประดิษฐ์
ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2	
ชื่อ-นามสกุล	นางสาวสายฝน ใจงาม
อายุ	45
วุฒิการศึกษาระดับ	ระดับปริญญาตรี
ตำแหน่งงาน	รองประธานวิสาหกิจชุมชน
สถานที่ทำงาน	กลุ่มเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย
ความเชี่ยวชาญ	ด้านผลิตภัณฑ์งานประดิษฐ์

ตารางที่ 4.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ (ต่อ)

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3	
ชื่อ-นามสกุล	นางมิ่งแก้ว ปะละมา
อายุ	42
วุฒิการศึกษาระดับ	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ตำแหน่งงาน	สมาชิกวิสาหกิจชุมชน
สถานที่ทำงาน	กลุ่มเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย
ความเชี่ยวชาญ	ด้านการเย็บผ้า
ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4	
ชื่อ-นามสกุล	นางจันทร์ กุลบุตร
อายุ	46
วุฒิการศึกษาระดับ	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ตำแหน่งงาน	สมาชิกวิสาหกิจชุมชน
สถานที่ทำงาน	กลุ่มเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย
ความเชี่ยวชาญ	ด้านการเย็บผ้า
ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5	
ชื่อ-นามสกุล	นางบัวชุม กันทะปิง
อายุ	48
วุฒิการศึกษาระดับ	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ตำแหน่งงาน	สมาชิกวิสาหกิจชุมชน
สถานที่ทำงาน	กลุ่มเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย
ความเชี่ยวชาญ	ด้านการเย็บผ้า

ระยะที่ 1 ตอนที่ 2 สรุปปัญหาและความต้องการของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย จำนวน 7 ข้อ ดังนี้

ตารางที่ 4.2 สรุปปัญหาและความต้องการของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์
ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

คำถาม	สรุปผล
1. วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ มีผลิตภัณฑ์อะไรบ้าง และมีขนาดเท่าไร	วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ มีผลิตภัณฑ์หลายประเภท ประกอบด้วย กระเป๋าสะพาย กระเป๋าสตริง กระเป๋าใส่ของ กระเป๋าใส่เหรียญ ที่ใส่พวงกุญแจ พวงกุญแจ กล้องทิชชู ขนาด 35 x 25 ซม. ขนาด 25 x 30 ซม. ขนาด 28 x 25 ซม. ขนาด 12 x 8 ซม. ขนาด 15 x 4 ซม. ขนาด 12 x 8 ซม. ขนาด 15 x 7 ซม. / ขนาด 6 x 8 ซม. ขนาด 12 x 5 x 4 ซม.

ตารางที่ 4.2 สรุปปัญหาและความต้องการของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์
ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย (ต่อ)

คำถาม	สรุปผล
2. ผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ มีวิธีการผลิตอย่างไร	ในการกระบวนการประดิษฐ์ชิ้นงาน ใช้เทคนิคการตัดเย็บทั้งหมดด้วยการเย็บมือ และการตัดเย็บด้วยเครื่องจักร ผู้ผลิตเป็นสมาชิกที่อยู่ในวิสาหกิจชุมชน สินค้าส่วนใหญ่ทำตามคำสั่งซื้อของลูกค้า มีทั้งลูกค้าชาวไทยและชาวต่างชาติ นอกจากนั้นยังทำไว้อายหน้าร้าน และนำไปขายตามงานจัดแสดงสินค้าต่าง ๆ เช่น OTOP วันคนพิการสากล เป็นต้น
3. ตราสินค้า (logo) รูปแบบดั้งเดิมเป็นอย่างไร	การใช้ตราสินค้า (Logo) ใช้ภายใต้ชื่อของประธานวิสาหกิจชุมชน คือ พรรษร

ตารางที่ 4.2 สรุปปัญหาและความต้องการของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์
ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย (ต่อ)

คำถาม	สรุปผล
4. บรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ รูปแบบดั้งเดิมเป็นอย่างไร	บรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ชั้นในสุด ใช้ถุงแก้วพลาสติกใส เมื่อลูกค้าซื้อสินค้าปลีกจะใช้ถุงแบบหุเจาะพลาสติก ใส่สินค้าให้ลูกค้า
5. เกิดปัญหาอะไรขึ้นกับตราสินค้า (logo) และบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ รูปแบบดั้งเดิม	- ตราสินค้า (logo) เป็นตราที่ใช้มานานแล้ว และใช้ภายใต้ชื่อของประธานวิสาหกิจชุมชน คือ พรชรร แต่ไม่ปรากฏชื่อวิสาหกิจชุมชน เย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ จึงอาจส่งผลให้ลูกค้าเกิดความสับสน ซึ่งประธานชุมชนและสมาชิกในชุมชนมีความต้องการให้มีการปรับปรุงลักษณะของโลโก้ใหม่ ให้สะท้อนถึงอัตลักษณ์ ของวิสาหกิจชุมชน เย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย - บรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์รูปแบบดั้งเดิม ได้ผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มผช. 417/2558 เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2560 แต่เลขที่การรับรองกำลังจะหมดอายุลง จึงได้ดำเนินการขอพิจารณาใหม่ แต่ในครั้งนี้ไม่ผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยได้รับเหตุผลว่า บรรจุภัณฑ์แบบหุเจาะพลาสติก มีลักษณะการหยิบจับหรือหอบหิ้ว ไม่ดึงดูดความน่าสนใจ และไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับตัวผลิตภัณฑ์ได้ จึงมีความประสงค์ให้ผู้วิจัยเข้ามาดำเนินการพัฒนาและปรุงตราสินค้า (logo) และบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มรูปแบบใหม่ - วิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในการเข้ามาพัฒนาผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ ๆ โดยแบ่งผลิตภัณฑ์ออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ ดอกไม้ประดิษฐ์ เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี ของที่ระลึก

ตารางที่ 4.2 สรุปปัญหาและความต้องการของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์
ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย (ต่อ)

คำถาม	สรุปผล
	เครื่องประดับ และเครื่องใช้ในบ้าน จึงจำเป็นต้องมีบรรจุภัณฑ์เพื่อรองรับกับผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ จึงต้องการให้ผู้วิจัยเข้ามาดำเนินการออกแบบบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มที่ตอบโจทย์กับผลิตภัณฑ์ที่กล่าวมาข้างต้น
6. ท่านต้องการให้ตราสินค้า (logo) และบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ใหม่ มีรูปแบบอย่างไร	- ตราสินค้า (logo) ต้องการให้ตราสินค้ายังคงคล้ายรูปแบบเดิม โดยเฉพาะมีสัญลักษณ์รูปภาพหลอดด้าย เพราะเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้มายาวนาน และสื่อถึงกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ ชื่อที่ใช้ควรเป็นชื่อของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโดยตรง และมีชื่อหรือเอกลักษณ์ของจังหวัดสุโขทัยปรากฏอยู่ในตราสินค้าด้วย - บรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ ต้องการให้พัฒนาบรรจุภัณฑ์ใส่สินค้าเมื่อเวลาลูกค้าซื้อสินค้าปลีก โดยใช้วัสดุบรรจุภัณฑ์ที่เป็นการรักษาสีเงาดี (กระดาษ) เพราะไม่ผ่านผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนตามที่กล่าวไว้ข้างต้น และต้องการให้ทำสติ๊กเกอร์เพื่อนำมาใช้ติดกล่องบรรจุภัณฑ์สำเร็จรูป ถ้าทำเป็นกล่องที่มีการออกแบบกราฟฟิก จะส่งผลให้ชุมชนมีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ชุมชนมีงบประมาณไม่เพียงพอ นอกจากนี้ต้องการให้ทำแท็กสินค้าเพื่อมาคล้องกับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ
7. ท่านคิดว่าอะไรคืออัตลักษณ์หรือจุดเด่นของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย	- การเย็บผ้าเพราะเป็นอาชีพหลักของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน - ผ้าทอพื้นเมืองของทุ่งเสลี่ยม เพราะในอดีตกลุ่มได้นำผ้าทอพื้นเมืองได้แก่ ลายแซง ลายดอกแก้ว ลายขัด มาใช้ห่อหุ้มในการตัดเย็บแต่คนทอผ้าเริ่มมีน้อยลง จึงได้มีการปรับเปลี่ยนโดยนำผ้าคอตตอนญี่ปุ่นมาใช้ในการตัดเย็บแทนจนถึงปัจจุบัน - นึกถึงการเกษตร เพราะต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ มีความเป็นธรรมชาติสูงผู้คนยังคงทำเกษตรกรรมอยู่ - หัตถกรรมเครื่องจักรสาน เช่น สานหมวก สานแห สานกล่องข้าว สานตะกร้า - หัตถกรรมผ้าทอพื้นเมือง (ผ้าทอยกดอก) มาใช้ทำถุงย่ามใส่ของ - วัดม่อนศรีสมบูรณ์ วัดเขาแก้วศรีสมบูรณ์ วัดหลวงพ่อศิลา - ภูเขาได้แม่ถัน

ตารางที่ 4.2 สรุปปัญหาและความต้องการของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์
ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย (ต่อ)

คำถาม	สรุปผล
8. ท่านคิดว่าอะไร คืออัตลักษณ์หรือ จุดเด่นของ จ.สุโขทัย	1. วัดมหาธาตุ เป็นวัดหนึ่งในเขตเมืองสุโขทัยมาตั้งแต่โบราณ และเป็นวัดที่สำคัญที่สุดประจำอาณาจักรสุโขทัย 2. พ่อขุนรามคำแหง 3. วิหาร มณฑป โบสถ์ เจดีย์ ศิลาจารึก และโบราณสถาน 4. ผ้าทอหาดเสี้ยว 5. เครื่องสังคโลก 6. บึงดอกบัว ประเพณีลอยกระทงและเผาเทียน

ระยะที่ 1 ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ต้องการให้ผู้วิจัยออกแบบสติ๊กเกอร์และป้ายแท็กสินค้าเพิ่มเติม เพื่อนำมาติดกับผลิตภัณฑ์ และคล้องกับผลิตภัณฑ์ให้ดูทันสมัยน่าสนใจยิ่งขึ้น โดยให้มีข้อมูลของวิสาหกิจชุมชนปรากฏอยู่ในป้ายแท็กสินค้า เช่น ชื่อวิสาหกิจชุมชน เบอร์โทรศัพท์ qrcode Facebook เป็นต้น เมื่อผู้บริโภคที่สนใจสามารถติดต่อกลับมายังวิสาหกิจชุมชนได้สะดวก

ระยะที่ 2 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 มาออกแบบตราสินค้า (Logo) โดยออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) และออกแบบในโปรแกรม (Illustration) จำนวน 10 รูปแบบ ดังภาพที่ 4.1

รูปแบบที่ 1

รูปแบบที่ 2

รูปแบบที่ 3

รูปแบบที่ 4

รูปแบบที่ 5

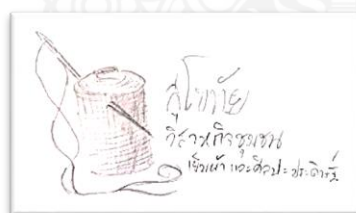
รูปแบบที่ 6

รูปแบบที่ 7

รูปแบบที่ 8

รูปแบบที่ 9

รูปแบบที่ 10

ภาพที่ 4.1 ภาพร่างความคิด (Sketch Design) ตราสินค้า (Logo)

Logo Design 1

รูปแบบที่ 1

Logo Design 2

รูปแบบที่ 2

Logo Design 3

รูปแบบที่ 3

Logo Design 4

รูปแบบที่ 4

Logo Design 5

รูปแบบที่ 5

Logo Design 6

รูปแบบที่ 6

Logo Design 7

รูปแบบที่ 7

Logo Design 8

รูปแบบที่ 8

Logo Uca gn 9

รูปแบบที่ 9

Logo Uca gn 10

รูปแบบที่ 10

ภาพที่ 4.2 ออกแบบภาพร่างความคิดตราสินค้า (Logo) ในโปรแกรม (Illustration)

ระยะที่ 2 ครั้งที่ 1 ผู้วิจัยนำตราสินค้า (Logo) จำนวน 10 รูปแบบ นำไปสอบถามความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาเลือกแบบที่มีความเหมาะสม จำนวน 1 แบบ จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผล

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ชื่อ-นามสกุล อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน สถานที่ทำงาน และความเชี่ยวชาญ โดยมีผลการวิเคราะห์และสรุปผล ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 สถานภาพทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1

ชื่อ-นามสกุล	นางพรพรรณ มาดี
อายุ	47
วุฒิการศึกษาระดับ	ระดับปริญญาตรี
ตำแหน่งงาน	ประธานวิสาหกิจชุมชน
สถานที่ทำงาน	กลุ่มเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย
ความเชี่ยวชาญ	ด้านออกแบบผลิตภัณฑ์งานประดิษฐ์

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวสายฝน ใจงาม
อายุ	45
วุฒิการศึกษาระดับ	ระดับปริญญาตรี
ตำแหน่งงาน	รองประธานวิสาหกิจชุมชน
สถานที่ทำงาน	กลุ่มเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย
ความเชี่ยวชาญ	ด้านออกแบบผลิตภัณฑ์งานประดิษฐ์

ตารางที่ 4.3 สถานภาพทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3

ชื่อ-นามสกุล	นายสมชัย ชอพรมราช
อายุ	37
วุฒิการศึกษาระดับ	ระดับปริญญาตรี
ตำแหน่งงาน	Art director
สถานที่ทำงาน	R&N Beauty Group
ความเชี่ยวชาญ	ด้านการออกแบบกราฟฟิคดีไซน์ / ด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4

ชื่อ-นามสกุล	นายเสริมพงศ์วัฒน์ โสมทอง
อายุ	36
วุฒิการศึกษาระดับ	ระดับปริญญาตรี
ตำแหน่งงาน	เจ้าของธุรกิจ
สถานที่ทำงาน	Rockhows Studio Design
ความเชี่ยวชาญ	ด้านการออกแบบบ้าน / ด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5

ชื่อ-นามสกุล	นายสุริยงค์ สังคมวัตร
อายุ	36
วุฒิการศึกษาระดับ	ระดับปริญญาตรี
ตำแหน่งงาน	เจ้าของธุรกิจ
สถานที่ทำงาน	ต.บางพูด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี
ความเชี่ยวชาญ	ด้านออกแบบบรรจุภัณฑ์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อตราสินค้า (logo)

ตารางที่ 4.4 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อรูปแบบตราสินค้า

ท่านคิดว่าตราสินค้า (Logo) รูปแบบใดมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ เป็นตราสินค้า (logo) ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย					
ผู้เชี่ยวชาญ	 รูปแบบที่ 1	 รูปแบบที่ 2	 รูปแบบที่ 3	 รูปแบบที่ 4	 รูปแบบที่ 5
ท่านที่ 1					✓
ท่านที่ 2					✓
ท่านที่ 3					✓
ท่านที่ 4				✓	
ท่านที่ 5		✓			
รวม	0	1	0	1	3
ผู้เชี่ยวชาญ	 รูปแบบที่ 6	 รูปแบบที่ 7	 รูปแบบที่ 8	 รูปแบบที่ 9	 รูปแบบที่ 10
ท่านที่ 1				✓	
ท่านที่ 2				✓	
ท่านที่ 3	✓			✓	
ท่านที่ 4			✓		
ท่านที่ 5			✓	✓	
รวม	1	0	2	4	0

จากตารางที่ 4.4 สรุปได้ว่าผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีความคิดเห็นต่อตราสินค้า (logo) อันดับที่ 1 คือ รูปแบบที่ 9 จำนวน 4 คน อันดับที่ 2 คือ รูปแบบที่ 5 จำนวน 3 คน อันดับที่ 3 คือรูปแบบที่ 8 จำนวน 2 คน และอันดับที่ 4 คือ รูปแบบที่ 2,4,6 จำนวน 1 คน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 4.5 ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อรูปแบบตราสินค้า

ผู้เชี่ยวชาญ	ข้อเสนอแนะ
ท่านที่ 1	ต้องการให้ใช้สัญลักษณ์ดั้งเดิม ด้วยการมีรูปภาพหลอดด้ายไว้เพื่อให้ลูกค้าจดจำสินค้าได้ แต่ขอให้ปรับรูปแบบหลอดด้ายให้เหมือนรูปแบบที่ร้านใช้
ท่านที่ 2	รูปแบบที่ 9 เป็นรูปแบบที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์มากที่สุด และขอให้ปรับตัวอักษรให้อ่านง่ายกว่านี้
ท่านที่ 3	-
ท่านที่ 4	แนะนำให้ใช้จุดเด่นของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์เพียงพอแล้ว แต่หากต้องการสื่อถึงจังหวัดสุโขทัย อาจใส่สัญลักษณ์ดอกบัวเป็นลายเส้นเพียงเล็กน้อยพอแล้ว
ท่านที่ 5	-

ภาพร่างความคิด (Sketch Design) ตราสินค้า (Logo)
 ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย
 ที่ปรับตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

Logo Development

ภาพที่ 4.3 ภาพร่างความคิด (Sketch Design) ตราสินค้า (Logo) ของวิสาหกิจชุมชน
 กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

ระยะที่ 2 ครั้งที่ 2 ผู้วิจัยนำตราสินค้า (Logo) ที่ผู้เชี่ยวชาญเลือก ไปออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) ลงบนบรรจุภัณฑ์ จำนวน 5 ประเภท ได้แก่ บรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ บรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ และ บรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน นอกจากนั้น ยังได้ออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) สติกเกอร์แท็กสินค้า เพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ประเภทละ 3 รูปแบบ เพื่อพิจารณาเลือกแบบที่มีความเหมาะสมก่อนนำไปทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ดังภาพที่ 4.4 – 4.10

รูปแบบที่ 1

รูปแบบที่ 2

รูปแบบที่ 3

ภาพที่ 4.4 ออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) บรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์

รูปแบบที่ 1

รูปแบบที่ 2

รูปแบบที่ 3

ภาพที่ 4.5 ออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) บรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี

ภาพที่ 4.6 ออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก

ภาพที่ 4.7 ออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ

รูปแบบที่ 1

รูปแบบที่ 2

รูปแบบที่ 3

ภาพที่ 4.8 ออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) บรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน

รูปแบบที่ 1

รูปแบบที่ 2

รูปแบบที่ 3

ภาพที่ 4.9 ออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) สติกเกอร์

ภาพที่ 4.10 ออกแบบภาพร่างความคิด (Sketch Design) แท็กสินค้า

ระยะที่ 2 ครั้งที่ 2 ผู้วิจัยนำบรรจุภัณฑ์ จำนวน 5 ประเภท ได้แก่ บรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ บรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ และ บรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน สติกเกอร์ และแท็กสินค้า ไปสอบถามความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 5 ท่าน (กลุ่มเดิม) เพื่อพิจารณาเลือกแบบที่มีความเหมาะสม จำนวน 1 แบบ จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผล

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ชื่อ-นามสกุล อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน สถานที่ทำงาน และความเชี่ยวชาญ โดยมีผลการวิเคราะห์และสรุปผล ดังตารางที่ 4.3 ข้างต้น (ผู้เชี่ยวชาญคือกลุ่มเดียวกัน)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ สติกเกอร์ และแท็กสินค้า ดังตารางที่ 4.6 – 4.12

ตารางที่ 4.6 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์

ท่านคิดว่าบรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์รูปแบบใด มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน			
ผู้เชี่ยวชาญ	 รูปแบบที่ 1	 รูปแบบที่ 2	 รูปแบบที่ 3
ท่านที่ 1		✓	
ท่านที่ 2		✓	
ท่านที่ 3	✓		
ท่านที่ 4		✓	
ท่านที่ 5	✓		
รวม	2	3	0

จากตารางที่ 4.6 สรุปได้ว่าผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีความคิดเห็นต่อบรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ อันดับที่ 1 คือ รูปแบบที่ 2 จำนวน 3 คน อันดับที่ 2 คือ รูปแบบที่ 1 จำนวน 2 คน

ตารางที่ 4.7 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อบรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี

ท่านคิดว่าบรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรีรูปแบบใด มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน			
ผู้เชี่ยวชาญ	 รูปแบบที่ 1	 รูปแบบที่ 2	 รูปแบบที่ 3
ท่านที่ 1	✓		
ท่านที่ 2	✓		
ท่านที่ 3		✓	
ท่านที่ 4		✓	
ท่านที่ 5	✓		
รวม	3	2	0

จากตารางที่ 4.7 สรุปได้ว่าผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีความคิดเห็นต่อ บรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี อันดับที่ 1 คือ รูปแบบที่ 1 จำนวน 3 คน อันดับที่ 2 คือ รูปแบบที่ 2 จำนวน 2 คน

ตารางที่ 4.8 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก

ท่านคิดว่าบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึกรูปแบบใด มีความเหมาะสม ในการนำไปใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน			
ผู้เชี่ยวชาญ	 รูปแบบที่ 1	 รูปแบบที่ 2	 รูปแบบที่ 3
ท่านที่ 1			✓
ท่านที่ 2			✓
ท่านที่ 3			✓
ท่านที่ 4			✓
ท่านที่ 5		✓	
รวม	0	1	4

จากตารางที่ 4.8 สรุปได้ว่าผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีความคิดเห็นต่อบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึกอันดับที่ 1 คือ รูปแบบที่ 3 จำนวน 4 คน อันดับที่ 2 คือ รูปแบบที่ 2 จำนวน 1 คน

ตารางที่ 4.9 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ

ท่านคิดว่าบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับรูปแบบใดมีความเหมาะสม ในการนำไปใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน			
ผู้เชี่ยวชาญ	 รูปแบบที่ 1	 รูปแบบที่ 2	 รูปแบบที่ 3
ท่านที่ 1	✓		
ท่านที่ 2	✓		
ท่านที่ 3	✓		
ท่านที่ 4	✓		
ท่านที่ 5	✓		
รวม	5	0	0

จากตารางที่ 4.9 สรุปได้ว่าผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีความคิดเห็นต่อบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึกอันดับที่ 1 คือ รูปแบบที่ 1 จำนวน 5 คน

ตารางที่ 4.10 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน

ผู้เชี่ยวชาญ	ท่านคิดว่าบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านรูปแบบใด มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน		
	 รูปแบบที่ 1	 รูปแบบที่ 2	 รูปแบบที่ 3
ท่านที่ 1		✓	
ท่านที่ 2		✓	
ท่านที่ 3		✓	
ท่านที่ 4		✓	
ท่านที่ 5	✓		
รวม	1	4	0

จากตารางที่ 4.10 สรุปได้ว่าผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีความคิดเห็นต่อบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึกอันดับที่ 1 คือ รูปแบบที่ 2 จำนวน 4 คน อันดับที่ 2 คือ รูปแบบที่ 1 จำนวน 1 คน

ตารางที่ 4.11 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อสติ๊กเกอร์

ผู้เชี่ยวชาญ	ท่านคิดว่าสติ๊กเกอร์รูปแบบใด มีความเหมาะสม ในการนำไปใช้เป็นสติ๊กเกอร์ของวิสาหกิจชุมชน		
	 รูปแบบที่ 1	 รูปแบบที่ 2	 รูปแบบที่ 3
ท่านที่ 1		✓	
ท่านที่ 2		✓	
ท่านที่ 3		✓	
ท่านที่ 4		✓	
ท่านที่ 5		✓	
รวม	0	5	0

จากตารางที่ 4.11 สรุปได้ว่าผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีความคิดเห็นต่อบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึกอันดับที่ 1 คือ รูปแบบที่ 1 จำนวน 5 คน

ตารางที่ 4.12 สรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่มีต่อแท็กสินค้า

ผู้เชี่ยวชาญ	ท่านคิดว่าแท็กสินค้ารูปแบบใด มีความเหมาะสม ในการนำไปใช้เป็นแท็กสินค้าของวิสาหกิจชุมชน		
	 รูปแบบที่ 1	 รูปแบบที่ 2	 รูปแบบที่ 3
ท่านที่ 1	✓		
ท่านที่ 2	✓		
ท่านที่ 3		✓	
ท่านที่ 4	✓		
ท่านที่ 5		✓	
รวม	0	5	0

จากตารางที่ 4.11 สรุปได้ว่าผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีความคิดเห็นต่อแท็กสินค้าอันดับที่ 1 คือ รูปแบบที่ 1 จำนวน 3 คน อันดับที่ 2 คือ รูปแบบที่ 2 จำนวน 2 คน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 4.13 ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน

ผู้เชี่ยวชาญ	ข้อเสนอแนะ
ท่านที่ 1	บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ เสนอให้ปรับสีของกล่องบรรจุภัณฑ์ให้ดึงดูดความสนใจมากยิ่งขึ้น
ท่านที่ 2	บรรจุภัณฑ์อาจใช้ร่วมกันได้ ไม่จำเป็นต้องเฉพาะประเภทใดประเภทหนึ่ง เพราะผลิตภัณฑ์แต่ละประเภทมีขนาดชิ้นเล็กและชิ้นใหญ่ปนกันไป เช่น บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึกและบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน เป็นต้น
ท่านที่ 3	บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึกให้ใช้รูปแบบเดียวกันกับบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน และให้สร้างขนาดที่แตกต่างกัน
ท่านที่ 4	-
ท่านที่ 5	-

ระยะที่ 3 ผู้วิจัยนำตราสินค้าและรูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือก มาปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ จากนั้นทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบไปแบบสอบถามความพึงพอใจกับผู้บริโภคที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้ม จำนวน 100 คน จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผล

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา โดยมีผลการวิเคราะห์และสรุปผล ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละ สถานภาพข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

n = 100

ข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	28	28
หญิง	72	72
รวม	100	100
อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	18	18
อายุ 25 – 34 ปี	12	12
อายุ 35 – 44 ปี	25	25
อายุ 45 – 54 ปี	36	36
อายุ 55 ปีขึ้นไป	9	9
รวม	100	100
อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	16	16
ข้าราชการ	22	22
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	7	7
รับจ้าง	34	34
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	21	21
อื่นๆ	0	0
รวม	100	100
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	46	46
ปริญญาตรี	45	45
สูงกว่าปริญญาตรี	9	9
รวม	100	100

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละ สถานภาพข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

n = 100

ข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
รายได้		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	27	27
10,000 – 20,000 บาท	42	31
20,001 – 30,000 บาท	25	25
30,001 ขึ้นไป	6	6
รวม	100	100

จากตารางที่ 4.14 แสดงสถานภาพข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 100 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 72 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 28 ส่วนใหญ่มีอายุในช่วง 45 – 54 ปี คิดเป็นร้อยละ 36 รองลงมาช่วงอายุ 35 – 44 ปี คิดเป็นร้อยละ 25 ช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 10 ช่วงอายุ 25 – 34 ปี คิดเป็นร้อยละ 12 และช่วงอายุ 55 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 9 อาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 34 รองลงมาคือ ข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 22 ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 21 นักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 16 พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 7 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 46 รองลงมาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 45 และสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 9 รายได้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ 10,000 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42 รองลงมาคือ 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25 ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27 และรายได้ 30,001 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อตราสินค้า ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย โดยมีผลการวิเคราะห์ และสรุปผลดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการออกแบบตราสินค้าของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์

n = 100

การออกแบบตราสินค้า (logo)		
	ระดับคะแนน $\bar{x}$	ระดับความพึงพอใจ
		
1. สื่อความหมายได้ชัดเจน สอดคล้องกับผลิตภัณฑ์	4.35	มากที่สุด
2. ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงาน	4.27	มากที่สุด
3. มีความคิดสร้างสรรค์ มีความร่วมสมัย	4.47	มากที่สุด
4. มีความเหมาะสมขององค์ประกอบ	4.44	มากที่สุด
5. ง่ายต่อการจดจำและเข้าใจสำหรับทุกคน	4.37	มากที่สุด
6. สามารถที่จะแสดงในที่ที่เป็นพื้นที่ต่าง ๆ ได้ และพิมพ์ได้ง่าย	4.41	มากที่สุด
7. สามารถนำไปใช้ได้หลากหลายชนิดของสื่อ	4.35	มากที่สุด
8. น่าประทับใจและมีเสน่ห์	4.47	มากที่สุด
รวม	4.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.15 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการออกแบบตราสินค้าของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.39 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พึงพอใจต่อความคิดสร้างสรรค์ มีความร่วมสมัย และน่าประทับใจและมีเสน่ห์ ที่ค่าเฉลี่ย 4.47 มีความเหมาะสมขององค์ประกอบ ที่ค่าเฉลี่ย 4.44 สามารถที่จะแสดงในที่ที่เป็นพื้นที่ต่าง ๆ ได้ และพิมพ์ได้ง่าย ที่ค่าเฉลี่ย 4.41 ง่ายต่อการจดจำและเข้าใจสำหรับทุกคน ที่ค่าเฉลี่ย 4.37 สื่อความหมายได้ชัดเจน สอดคล้องกับผลิตภัณฑ์ และสามารถนำไปใช้ได้หลากหลายชนิดของสื่อ ที่ค่าเฉลี่ย 4.35 และส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงาน ที่ค่าเฉลี่ย 4.27 อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย โดยมีผลการวิเคราะห์และสรุปผลดังตารางที่ 4.16 – 4.20

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์

n = 100

การออกแบบบรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์

ระดับ
คะแนน
 $\bar{x}$

ระดับความ
พึงพอใจ

1. ด้านการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์		
1.1 รูปแบบของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์โดยรวมมีความเหมาะสมกับตัวผลิตภัณฑ์	4.13	มาก
1.2 วัสดุของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์มีความเหมาะสม	4.02	มาก
1.3 บรรจุภัณฑ์มีขนาดที่พอเหมาะพอดี ต่อจำนวนผลิตภัณฑ์ที่บรรจุภายใน	4.07	มาก
1.4 สามารถเปิด-ปิด และเก็บรักษาสินค้าได้ดี สะดวก	4.15	มาก
1.5 สามารถหิ้ว หรือหยิบจับได้สะดวก	4.25	มากที่สุด
รวม	4.12	มาก
2. ด้านการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์		
2.1 สีสันทึบ มีความสดใส สวยงาม	4.17	มาก
2.2 รูปภาพ ลวดลายที่ตกแต่ง มีความเหมาะสม สวยงาม	4.05	มาก
2.3 รูปแบบตัวอักษร มีความสอดคล้อง เหมาะสม	4.11	มาก
2.4 ข้อมูลแสดงรายละเอียดบนบรรจุภัณฑ์ มีความเหมาะสม ครบถ้วน	4.07	มาก
2.5 บรรจุภัณฑ์สามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ประจำจังหวัดสุโขทัยได้ดี	4.25	มากที่สุด
รวม	4.13	มาก
รวม	4.13	มาก

จากตารางที่ 4.16 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 4.13 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ ด้านการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 4.12 และด้านการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 4.13

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์

n = 100

การออกแบบบรรจุภัณฑ์ เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี		ระดับ คะแนน $\bar{x}$	ระดับความพึง พอใจ
			
1. ด้านการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์			
1.1 รูปแบบของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์โดยรวมมีความเหมาะสมกับตัวผลิตภัณฑ์		4.23	มากที่สุด
1.2 วัสดุของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์มีความเหมาะสม		4.16	มาก
1.3 บรรจุภัณฑ์มีขนาดที่พอเหมาะพอดี ต่อจำนวนผลิตภัณฑ์ที่บรรจุภายใน		4.31	มากที่สุด
1.4 สามารถเปิด-ปิด และเก็บรักษาสินค้าได้ดี สะดวก		4.07	มาก
1.5 สามารถหิ้ว หรือหยิบจับได้สะดวก		4.35	มากที่สุด
รวม		4.22	มากที่สุด
2. ด้านการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์			
2.1 สีสันทึบ มีความสดใส สวยงาม		4.25	มากที่สุด
2.2 รูปภาพ ลวดลายที่ตกแต่ง มีความเหมาะสม สวยงาม		4.17	มาก
2.3 รูปแบบตัวอักษร มีความสอดคล้อง เหมาะสม		4.15	มาก
2.4 ข้อมูลแสดงรายละเอียดบนบรรจุภัณฑ์ มีความเหมาะสม ครบถ้วน		4.02	มาก
2.5 บรรจุภัณฑ์สามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ประจำจังหวัดสุโขทัยได้ดี		4.14	มาก
รวม		4.14	มาก
รวม		4.18	มาก

จากตารางที่ 4.17 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 4.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี ด้านการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.22 และด้านการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 4.14

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์

n = 100

การออกแบบบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก			ระดับ คะแนน $\bar{x}$	ระดับความพึง พอใจ
				
1. ด้านการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์				
1.1 รูปแบบของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์โดยรวมมีความเหมาะสมกับตัวผลิตภัณฑ์			4.28	มากที่สุด
1.2 วัสดุของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์มีความเหมาะสม			4.15	มาก
1.3 บรรจุภัณฑ์มีขนาดที่พอเหมาะพอดี ต่อจำนวนผลิตภัณฑ์ที่บรรจุภายใน			4.33	มากที่สุด
1.4 สามารถเปิด-ปิด และเก็บรักษาสินค้าได้ดี สะดวก			4.27	มากที่สุด
1.5 สามารถหิ้ว หรือหยิบจับได้สะดวก			4.35	มากที่สุด
รวม			4.27	มากที่สุด
2. ด้านการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์				
2.1 สีสันทึ่มีความสดใส สวยงาม			4.02	มาก
2.2 รูปภาพ ลวดลายที่ตกแต่ง มีความเหมาะสม สวยงาม			4.34	มากที่สุด
2.3 รูปแบบตัวอักษร มีความสอดคล้อง เหมาะสม			4.25	มากที่สุด
2.4 ข้อมูลแสดงรายละเอียดบนบรรจุภัณฑ์ มีความเหมาะสม ครบถ้วน			4.07	มาก
2.5 บรรจุภัณฑ์สามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ประจำจังหวัดสุโขทัยได้ดี			4.15	มาก
รวม			4.16	มาก
รวม			4.22	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.18 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.22 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก ด้านการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.27 และด้านการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 4.16

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบ
บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์

n = 100

การออกแบบบรรจุภัณฑ์บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ		
	ระดับ คะแนน $\bar{x}$	ระดับความพึง พอใจ
		
1. ด้านการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์		
1.1 รูปแบบของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์โดยรวม มีความเหมาะสมกับตัวผลิตภัณฑ์	4.27	มากที่สุด
1.2 วัสดุของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์มีความเหมาะสม	4.31	มากที่สุด
1.3 บรรจุภัณฑ์มีขนาดที่พอเหมาะพอดี ต่อจำนวนผลิตภัณฑ์ที่บรรจุภายใน	4.04	มาก
1.4 สามารถเปิด-ปิด และเก็บรักษาสินค้าได้ดี สะดวก	4.21	มากที่สุด
1.5 สามารถหิ้ว หรือหยิบจับได้สะดวก	4.32	มากที่สุด
รวม	4.23	มากที่สุด
2. ด้านการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์		
2.1 สีสันทึบ มีความสดใส สวยงาม	4.05	มาก
2.2 รูปภาพ ลวดลายที่ตกแต่ง มีความเหมาะสม สวยงาม	4.11	มาก
2.3 รูปแบบตัวอักษร มีความสอดคล้อง เหมาะสม	4.37	มากที่สุด
2.4 ข้อมูลแสดงรายละเอียดบนบรรจุภัณฑ์ มีความเหมาะสม ครบถ้วน	4.17	มาก
2.5 บรรจุภัณฑ์สามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ประจำจังหวัดสุโขทัยได้ดี	4.35	มากที่สุด
รวม	4.21	มากที่สุด
รวม	4.22	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.19 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.22 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ ด้านการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.23 และด้านการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.22

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์

n = 100

การออกแบบบรรจุภัณฑ์บรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน		
	ระดับคะแนน $\bar{x}$	ระดับความพึงพอใจ พอใจ
1. ด้านการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์		
1.1 รูปแบบของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์โดยรวม มีความเหมาะสมกับตัวผลิตภัณฑ์	4.25	มากที่สุด
1.2 วัสดุของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์มีความเหมาะสม	4.21	มากที่สุด
1.3 บรรจุภัณฑ์มีขนาดที่พอเหมาะพอดี ต่อจำนวนผลิตภัณฑ์ที่บรรจุภายใน	4.17	มาก
1.4 สามารถเปิด-ปิด และเก็บรักษาสินค้าได้ดี สะดวก	4.03	มาก
1.5 สามารถหิ้ว หรือหยิบจับได้สะดวก	4.18	มาก
รวม	4.16	มาก
2. ด้านการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์		
2.1 สีสน มีความสดใส สวยงาม	4.15	มาก
2.2 รูปภาพ ลวดลายที่ตกแต่ง มีความเหมาะสม สวยงาม	4.24	มากที่สุด
2.3 รูปแบบตัวอักษร มีความสอดคล้อง เหมาะสม	4.18	มาก
2.4 ข้อมูลแสดงรายละเอียดบนบรรจุภัณฑ์ มีความเหมาะสม ครบถ้วน	4.05	มาก
2.5 บรรจุภัณฑ์สามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ประจำจังหวัดสุโขทัยได้ดี	4.05	มาก
รวม	4.13	มาก
รวม	4.15	มาก

จากตารางที่ 4.20 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.15 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน ด้านการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 4.16 และด้านการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 4.13

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ ไม่มี

ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินความพึงพอใจต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะ ประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย จำนวน 30 คน จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลมา วิเคราะห์และสรุปผล ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ท่านมีความรู้เรื่องการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์หรือไม่ ท่านมี ประสบการณ์ด้านการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์หรือไม่ โดยมีผลการวิเคราะห์และสรุปผล ดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าความถี่ และร้อยละ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

n=30

ข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	0	0
หญิง	30	0
รวม	30	100
อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	0	0
อายุ 25 – 34 ปี	9	30
อายุ 35 – 44 ปี	11	37
อายุ 45 – 54 ปี	10	33
อายุ 55 ปีขึ้นไป	0	0
รวม	30	100
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	19	63
ปริญญาตรี	10	34
สูงกว่าปริญญาตรี	1	3
รวม	30	100
อาชีพ		
ข้าราชการ	6	20
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	0	0
รับจ้าง	14	47
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	10	33
อื่นๆ	0	0
รวม	30	100

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

n=30

ข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
รายได้		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	6	20
10,000 – 20,000 บาท	17	57
20,001 – 30,000 บาท	5	17
30,001 บาทขึ้นไป	2	6
รวม	30	100
ท่านมีความรู้เรื่องการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์หรือไม่		
ไม่มีความรู้	27	90
มีความรู้พอสมควร	3	10
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	0	0
รวม	30	100
ท่านมีประสบการณ์ด้านการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์หรือไม่		
ไม่เคยทำ	10	33
เคยผลิตใช้เอง	3	10
เคยมีคนทำให้	17	57
รวม	30	100

จากตารางที่ 4.21 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 30 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 30 คน คิดเป็นร้อยละ 30 มีอายุในช่วง 35 – 44 ปี คิดเป็นร้อยละ 37 รองลงมาช่วงอายุ 45 – 54 ปี คิดเป็นร้อยละ 33 ช่วงอายุ 25 - 34 ปี คิดเป็นร้อยละ 30 การศึกษาส่วนใหญ่กว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 63 รองลงมาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 34 และสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 3 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 47 รองลงมาคือ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 33 และข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 20 รายได้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ 10,000 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 57 รองลงมาต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20 รายได้ 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17 และ 30,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6 ไม่มีความรู้เรื่องการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 90 มีความรู้เรื่องการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์พอสมควร คิดเป็นร้อยละ 10 มีประสบการณ์ด้านการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ โดยเคยมีคนทำให้ คิดเป็นร้อยละ 57 ไม่เคยทำ คิดเป็นร้อยละ 33 และเคยผลิตใช้เอง คิดเป็นร้อยละ 10

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย โดยมีผลการวิเคราะห์และสรุปผลดังตารางที่ 4.22 – 4.25

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย ด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ

n = 30

ด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ	ระดับคะแนน $\bar{x}$	ระดับความพึงพอใจ
1. สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม	4.20	มาก
2. สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มชุมชน	4.30	มากที่สุด
3. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.27	มากที่สุด
4. เนื้อหาสาระถูกต้อง	4.35	มากที่สุด
5. เป็นความรู้ที่ทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์	4.44	มากที่สุด
รวม	4.31	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.22 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการวิจัย ด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.31 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พึงพอใจต่อความรู้ที่ทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์ ที่ค่าเฉลี่ย 4.44 เนื้อหาสาระถูกต้อง ที่ค่าเฉลี่ย 4.35 สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มชุมชน ที่ค่าเฉลี่ย 4.30 และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ที่ค่าเฉลี่ย 4.27 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม ที่ค่าเฉลี่ย 4.20 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย ด้านกระบวนการให้บริการ

n = 30

ด้านกระบวนการให้บริการ	ระดับคะแนน $\bar{x}$	ระดับความพึงพอใจ
1. การประชาสัมพันธ์การจัดโครงการอย่างทั่วถึง	4.31	มากที่สุด
2. กำหนดระยะเวลา สถานที่จัดอบรมไว้อย่างเหมาะสม	4.47	มากที่สุด
3. ประเด็นเนื้อหาการอบรมมีความเหมาะสม	4.35	มากที่สุด
4. ผู้จัดโครงการมีการเตรียมตัว และมีความตั้งใจที่จะให้บริการเป็นอย่างดี	4.45	มากที่สุด
รวม	4.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.23 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการวิจัย ด้านกระบวนการให้บริการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.39 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พึงพอใจต่อการกำหนดระยะเวลาสถานที่จัดอบรมไว้อย่างเหมาะสม ที่ค่าเฉลี่ย 4.47 ผู้จัดโครงการมีการเตรียมตัว และมีความตั้งใจที่จะให้บริการเป็นอย่างดี ที่ค่าเฉลี่ย 4.45 ประเด็นเนื้อหาการอบรมมีความเหมาะสม ที่ค่าเฉลี่ย 4.35 และมีการประชาสัมพันธ์การจัดโครงการอย่างทั่วถึง ที่ค่าเฉลี่ย 4.31 อยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย ด้านวิทยาการ

n = 30

ด้านวิทยาการ	ระดับคะแนน $\bar{x}$	ระดับ ความพึงพอใจ
1. คุณสมบัติและบุคลิกภาพมีความเหมาะสม	4.53	มากที่สุด
2. ความเชี่ยวชาญ/ความรู้เนื้อหาในการจัดอบรม	4.57	มากที่สุด
3. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจ	4.49	มากที่สุด
4. เทคนิควิธีถ่ายทอดความรู้มีความน่าสนใจ	4.51	มากที่สุด
5. การใช้เวลาในการอบรมได้อย่างเหมาะสม	4.44	มากที่สุด
6. ความชัดเจนในการตอบคำถาม/ข้อคำถาม	4.41	มากที่สุด
รวม	4.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.24 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการวิจัย ด้านวิทยาการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.49 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พึงพอใจต่อความเชี่ยวชาญ/ความรู้เนื้อหาในการจัดอบรม ที่ค่าเฉลี่ย 4.57 คุณสมบัติและบุคลิกภาพมีความเหมาะสม ที่ค่าเฉลี่ย 4.53 เทคนิควิธีถ่ายทอดความรู้มีความน่าสนใจ ที่ค่าเฉลี่ย 4.51 ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจ ที่ค่าเฉลี่ย 4.49 การใช้เวลาในการอบรมได้อย่างเหมาะสม ที่ค่าเฉลี่ย 4.44 ความชัดเจนในการตอบคำถาม/ข้อคำถาม ที่ค่าเฉลี่ย 4.41 อยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

n = 30

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระดับคะแนน $\bar{x}$	ระดับความพึงพอใจ
1. ความเพียงพอของสิ่งอำนวยความสะดวก	4.53	มากที่สุด
2. มีการให้บริการ และอำนวยความสะดวกของทีมงาน ผู้จัดโครงการเป็นอย่างดี	4.42	มากที่สุด
รวม	4.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.25 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการวิจัย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พึงพอใจต่อความเพียงพอของสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ค่าเฉลี่ย 4.53 มีการให้บริการ และอำนวยความสะดวกของทีมงานผู้จัดโครงการเป็นอย่างดี ที่ค่าเฉลี่ย 4.42 อยู่ในระดับมากที่สุด

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย ผู้วิจัยได้ดำเนินงานวิจัย แบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ โดยแบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ระยะ โดยสามารถสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะจากการวิจัยได้ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์

5.1.1.1 เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

5.1.1.2 เพื่อออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

5.1.1.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่ผู้บริโภคมีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

5.1.2 สรุปผลการวิจัย

5.1.2.1 ระยะที่ 1 (การตอบแบบสัมภาษณ์)

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ประธานวิสาหกิจชุมชน รองประธานวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

ตอนที่ 2 ปัญหาและความต้องการของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย สรุปได้ว่า

1) ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลตรงกันว่า วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ มีผลิตภัณฑ์จำนวน 5 ประเภท ได้แก่ ดอกไม้ประดิษฐ์ เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี ของที่ระลึก เครื่องประดับ และเครื่องใช้ในบ้าน เช่น กระเป๋าสะพาย กระเป๋าใส่เหรียญ พวงกุญแจ กล่องทิชชู และผลิตภัณฑ์แต่ละประเภทมีขนาดที่หลากหลายแตกต่างกันไป

2) ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลตรงกันว่า ในการกระบวนการประดิษฐ์ชิ้นงานจะใช้เทคนิคการตัดเย็บทั้งหมด ประกอบด้วยการเย็บมือ และการตัดเย็บด้วยเครื่องจักร

3) ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลตรงกันว่า ตราสินค้า (Logo) ดั้งเดิม ใช้ชื่อว่า พรพรพร ซึ่งเป็นชื่อของประธานวิสาหกิจชุมชน และมีรูปหลอดด้ายที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์

4) ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลตรงกันว่า บรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มสินค้าดั้งเดิมชั้นในสุดใช้ถุงแก้วพลาสติกใส เมื่อลูกค้าซื้อสินค้าปลีกจะใช้ถุงแบบหุ้เจาะพลาสติก เพื่อให้ลูกค้าถือสินค้าได้สะดวก

5) ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลตรงกันว่า ปัญหาของตราสินค้า (logo) ในปัจจุบันนั้นเป็นตราสัญลักษณ์ที่ใช้มานานแล้ว ภายใต้ชื่อว่าพรรษร แต่ไม่ปรากฏชื่อวิสาหกิจชุมชนลงไป ในตราสัญลักษณ์ โดยผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ต้องการให้มีการปรับปรุงลักษณะของโลโก้ใหม่ให้สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย รวมถึงต้องการให้ออกแบบบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มสินค้าปลีกรูปแบบใหม่ ให้ดึงดูดความน่าสนใจ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ เพื่อไปยื่นเสนอขอรับพิจารณามาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนให้ผ่านตามเกณฑ์

6) ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลตรงกันว่า ต้องการให้ตราสินค้ายังคงคล้ายรูปแบบเดิม โดยเฉพาะมีสัญลักษณ์รูปภาพหลอดด้าย ส่วนใหญ่ต้องการมีชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปรากฏอยู่ในตราสัญลักษณ์ และมีเอกลักษณ์ของจังหวัดสุโขทัยปรากฏอยู่ในตราสัญลักษณ์ด้วย นอกจากนั้นต้องการให้บรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มสินค้าปลีก ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และต้องการให้ออกแบบสติ๊กเกอร์ และแท็กสินค้าไม่เพื่อมาคล้องติดกับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ

7) ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลว่า อัตลักษณ์หรือจุดเด่นของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย ได้แก่ การเย็บผ้าผาทอพื้นเมืองของทุ่งเสลี่ยม การเกษตร หัตถกรรมเครื่องจักรสาน

8) ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลว่า อัตลักษณ์หรือจุดเด่นของ จ.สุโขทัย ได้แก่ วัดมหาธาตุ พ่อขุนรามคำแหง วิหาร มณฑป โบสถ์ เจดีย์ ศิลาจารึก และโบราณสถาน ผาทอดเสี้ยว เครื่องสังคโลก บึงดอกบัว ประเพณีลอยกระทง และการเผาเทียน

5.1.2.2 ระยะที่ 2 (การตอบแบบสอบถามความคิดเห็น)

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำนวน 5 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบงานประดิษฐ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบกราฟฟิคดีไซน์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อตราสินค้า (logo) อันดับที่ 1 คือ รูปแบบที่ 9 โดยให้ข้อเสนอแนะว่า ปรับรูปแบบหลอดด้าย ปรับตัวอักษรให้อ่านง่ายขึ้น และอาจใส่สัญลักษณ์ดอกบัวเป็นลายเส้นเพียงเล็กน้อยพอแล้วที่สื่อถึงจังหวัดสุโขทัย

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อบรรจุภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ อันดับที่ 1 คือ รูปแบบที่ 2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี อันดับที่ 1 คือ รูปแบบที่ 1 บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก อันดับที่ 1 คือ รูปแบบที่ 3 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ อันดับที่ 1 คือ รูปแบบที่ 1 และบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน อันดับที่ 1 คือ รูปแบบที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อสติ๊กเกอร์ อันดับที่ 1 คือ รูปแบบที่ 2 และแท็กสินค้า อันดับที่ 1 คือ รูปแบบที่ 1 โดยให้ข้อเสนอแนะว่าบรรจุภัณฑ์

เครื่องประดับ ให้ปรับสีของกล่องบรรจุภัณฑ์ให้ดึงดูดความสนใจมากยิ่งขึ้น บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึกให้ใช้รูปแบบเดียวกันกับบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน และให้สร้างขนาดที่แตกต่างกัน

5.1.2.3 ระยะที่ 3 (การตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ)

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 100 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 72 มีอายุในช่วง 45 – 54 ปี คิดเป็นร้อยละ 36 ประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 34 มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 46 และมีรายได้อยู่ในระดับ 10,000 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อตราสินค้าของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พึงพอใจต่อความคิดสร้างสรรค์ มีความร่วมสมัย และน่าประทับใจและมีเสน่ห์ ที่ค่าเฉลี่ย 4.47 มีความเหมาะสมขององค์ประกอบ ที่ค่าเฉลี่ย 4.44 สามารถที่จะแสดงในที่ที่เป็นพื้นที่ต่าง ๆ ได้ และพิมพ์ได้ง่าย ที่ค่าเฉลี่ย 4.41 ง่ายต่อการจดจำและเข้าใจสำหรับทุกคน ที่ค่าเฉลี่ย 4.37 สื่อความหมายได้ชัดเจน สอดคล้องกับผลิตภัณฑ์ และสามารถนำไปใช้ได้หลากหลายชนิดของสื่อ ที่ค่าเฉลี่ย 4.35 และส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงาน ที่ค่าเฉลี่ย 4.27 อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้ม จำนวน 5 ประเภท ได้แก่ บรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ บรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ และบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน สรุปได้ว่า

บรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.13 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ สามารถหิ้วหรือหยิบจับได้สะดวก อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.25 มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ที่สามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ประจำจังหวัดสุโขทัยได้ดี อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.25

บรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์สามารถหิ้ว หรือหยิบจับได้สะดวก อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.35 มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ที่สีสัน มีความสดใส สวยงาม อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.25

บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.22 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ สามารถหิ้วหรือหยิบจับได้สะดวก อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.35 มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์มีรูปภาพ ลวดลายที่ตกแต่ง มีความเหมาะสม สวยงาม อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.34

บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.22 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์สามารถหิ้ว หรือหยิบจับได้สะดวก อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.32

มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ที่รูปแบบตัวอักษร มีความสอดคล้องเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.37

บรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 4.15 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์รูปแบบของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.25 มีความพึงพอใจต่อการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์รูปภาพ ลวดลายที่ตกแต่ง มีความเหมาะสมสวยงาม อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.24

5.2 อภิปรายวัตถุประสงค์

การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ ดังนี้

5.2.1 เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ มีผลิตภัณฑ์จำนวน 5 ประเภท ได้แก่ ดอกไม้ประดิษฐ์ เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี ของที่ระลึก เครื่องประดับ และเครื่องใช้ในบ้าน เช่น กระเป๋าสะพาย กระเป๋าใส่เหรียญ พวงกุญแจ กล้องทิชชู และผลิตภัณฑ์แต่ละประเภทมีขนาดที่หลากหลายแตกต่างกันไป งานประดิษฐ์แต่ละชิ้นจะใช้เทคนิคการตัดเย็บทั้งหมด ดังนั้น วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์จึงต้องการให้ออกแบบตราสัญลักษณ์ที่สะท้อนถึงการตัดเย็บ โดยให้น่าดูน่าประทับใจและเข้ามาเป็นองค์ประกอบในการออกแบบที่ลักษณะคล้ายรูปแบบเดิม และต้องการให้มีชื่อวิสาหกิจชุมชน “วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์” ปรากฏในตราสัญลักษณ์ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ สุมิตรา (2554) ได้กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคม ในปัจจุบัน ผู้บริโภคจึงมักตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า โดยพิจารณาจากสัญลักษณ์หรือแบรนด์ที่แสดงถึงลักษณะเฉพาะตัว รวมถึงชื่อเสียงของผู้ผลิตจึงมีความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค และยังสอดคล้องกับ สิริทิพย์ (2558) ได้กล่าวว่า การออกแบบตราสินค้า เป็นการกำหนดจุดยืนในส่วนต่าง ๆ ให้มีความชัดเจน ซึ่งการออกแบบที่ชัดเจนจะเป็นการสร้างเอกลักษณ์ของตราสินค้าให้มีความโดดเด่น

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ใช้บรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มสินค้าชั้นในสุดด้วยถุงแก้วพลาสติกใส เมื่อลูกค้าซื้อสินค้าปลีกจะใช้ถุงลักษณะหุเจาะพลาสติก เพื่อให้ลูกค้าถือสินค้าได้สะดวก แต่การใช้ถุงหุเจาะส่งผลให้ไม่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) เพราะบรรจุภัณฑ์ไม่ดึงดูดความน่าสนใจ ไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับตัวผลิตภัณฑ์ได้ และไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ดำรงศักดิ์ และก่อเกียรติ (2542) ได้กล่าวว่า การที่จะบรรจุภัณฑ์ดึงดูดความสนใจ จะช่วยชักจูงให้เกิดการซื้อสินค้าได้ บรรจุภัณฑ์หรือหีบห่อที่ดีต้องมีลักษณะเด่นชัดสามารถแสดงตนอย่างชัดเจนเมื่อวางโชว์เปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์คู่แข่ง วิสาหกิจชุมชนต้องการให้ผู้วิจัยออกแบบบรรจุภัณฑ์สินค้าปลีกที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เช่น นำวัสดุกระดาษมาทำบรรจุภัณฑ์

หรือถุงผ้ามาทำบรรจุภัณฑ์สินค้าปลีก ที่ลูกค้าสามารถนำกลับมาใช้ได้อีก และต้องการให้มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับ สุมาลี (2555) บรรจุภัณฑ์กระดาษ สามารถย่อยสลายได้ง่ายและสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) ได้จึงไม่ก่อปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต้องการให้ออกแบบสติ๊กเกอร์ และป้ายแท็กสินค้านำมาคล้องติดกับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยให้สินค้ามีความน่าสนใจ โดยให้มีข้อมูลของวิสาหกิจชุมชนปรากฏอยู่ในป้ายแท็กสินค้า เช่น ชื่อวิสาหกิจชุมชน เบอร์โทรศัพท์ QR-COAD Facebook เป็นต้น เพื่อให้ผู้บริโภคที่สนใจสามารถติดต่อกลับมายังวิสาหกิจชุมชนได้สะดวก ซึ่งสอดคล้องกับ บริษัท บุ๊คพลัส พับลิชชิง จำกัด (2563) ได้กล่าวว่า ป้ายแท็กสินค้าเป็นสิ่งที่บอกรายละเอียดเกี่ยวกับสินค้าแต่ละชิ้น ช่วยให้ลูกค้าได้รู้จักสินค้ามากขึ้น อีกทั้งป้ายแท็กยังช่วยเพิ่มยอดขาย เนื่องจากป้ายแท็กมักเป็นสิ่งที่แรก ๆ ที่ลูกค้าจะมองเห็น หากป้ายแท็กมีการออกแบบที่ดีดูดีสวยงาม สินค้าและผลิตภัณฑ์ก็จะดูมีราคาและดูน่าซื้อ

5.2.2 เพื่อออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

ผู้วิจัยได้ออกแบบตราสินค้า (Logo) จำนวน 10 รูปแบบ นำไปสอบถามความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาเลือกแบบที่มีความเหมาะสม จำนวน 1 แบบ พร้อมให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และนำตราสินค้า (Logo) ที่ผู้เชี่ยวชาญเลือกไปออกแบบลงบรรจุภัณฑ์ จำนวน 5 ประเภท ประเภทละ 3 รูปแบบ ได้แก่ บรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ บรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ และบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือกแบบที่มีความเหมาะสม ประเภทละ 1 แบบ จากนั้นนำไปทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ โดยสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

ด้านการออกแบบตราสินค้า (Logo) ผู้เชี่ยวชาญเลือกแบบที่ 9 คือ มีตราสัญลักษณ์ที่ประกอบด้วยตัวอักษรทางตัววัด เป็นชื่อของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ชื่อจังหวัดสุโขทัย มีรูปภาพหลอดด้ายและเข็มเย็บผ้าปรากฏอยู่ เพราะเป็นอัตลักษณ์ที่มีลักษณะเฉพาะตัวมีความแตกต่างกับผู้อื่น เป็นสัญลักษณ์ที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ได้อย่างชัดเจน ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับรูปแบบหลอดด้ายให้ทันสมัยขึ้น และปรับตัวอักษรให้อ่านง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Philip Kotler (2003) (อ้างถึงใน ปฐมาพร, 2554) กล่าวว่า ตราสินค้าเป็นชื่อ คำพูด สัญลักษณ์ รูปลักษณ์ ซึ่งถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการระบุถึงสินค้าหรือบริการของผู้ขายรายใดรายหนึ่งหรือ กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และยังถือว่าเป็นสิ่งที่สร้างให้สินค้ามีความแตกต่างจากคู่แข่ง

ด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ ผู้เชี่ยวชาญเลือกแบบที่ 2 เป็นบรรจุภัณฑ์กล่องกระดาษสีขาว แบบมีเจาะหน้าต่างใส มีความเหมาะสม เพราะบรรจุภัณฑ์มีความเรียบง่ายสามารถมองเห็นความสวยงามของดอกไม้ได้อย่างชัดเจน

ด้านบรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี ผู้เชี่ยวชาญเลือกแบบที่ 1 เป็นบรรจุภัณฑ์ถุงผ้าสปันบอนด์สีน้ำตาล มีตราสัญลักษณ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์อยู่บนถุง มีความเหมาะสมเพราะ มีการวางลวดลายบนบรรจุภัณฑ์ขนาดใหญ่ โดดเด่นกว่าแบบอื่น ผู้บริโภคสามารถจดจำได้ง่าย

ด้านบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก ผู้เชี่ยวชาญเลือกแบบที่ 3 เป็นบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษสีขาว มันทราสัญลักษณ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์ และมีลวดลายผ้าทอท้องถิ่น (ลายแซงหรือลายเส้น) อยู่บนถุง มีความเหมาะสมเพราะ ที่มีการวางลวดลายบนบรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม และยังเพิ่มลวดลายเส้นของผ้าทอท้องถิ่น ทำให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับวัสดุกระดาษให้เป็นประเภทเดียวกับบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน เพราะกระดาษkraftสีน้ำตาลมีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า โดยออกแบบให้มีขนาดที่แตกต่างกัน เพราะผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนมีความหลากหลายขนาด จะได้นำมาใช้ร่วมกันได้

ด้านบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ ผู้เชี่ยวชาญเลือกแบบที่ 3 เป็นบรรจุภัณฑ์กล่องกระดาษสีขาวรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า เปิดฝาด้านบนได้ มีตราสัญลักษณ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์สกรีนอยู่บนฝากล่องบรรจุภัณฑ์ มีความเหมาะสมเพราะ เป็นรูปทรงบรรจุภัณฑ์ที่มีพื้นที่มากที่สุด สามารถใส่เครื่องประดับที่มีลักษณะเป็นชุดของวิสาหกิจชุมชนได้เหมาะสมที่สุด ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับสีของบรรจุภัณฑ์ให้มีความน่าสนใจยิ่งขึ้น

ด้านบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน ผู้เชี่ยวชาญเลือกแบบที่ 2 เป็นบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษkraftสีน้ำตาล มีตราสัญลักษณ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์ และมีลวดลายผ้าทอท้องถิ่น (ลายแซงหรือลายเส้น) อยู่บนถุง มีความเหมาะสมเพราะ ที่มีการวางลวดลายบนบรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม และยังเพิ่มลวดลายเส้นของผ้าทอท้องถิ่นทำให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

5.2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่ผู้บริโภคมีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาความพึงพอใจกับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย โดยสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

ด้านการออกแบบตราสินค้า (Logo) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อตราสินค้าในความคิดสร้างสรรค์ มีความร่วมสมัย น่าประทับใจและมีเสน่ห์ อยู่ในระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.47 ทั้งนี้อาจเรื่องมาจาก ตราสัญลักษณ์มีลักษณะการออกแบบที่ดึงดูดเอกลักษณ์ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์ ที่สื่อถึงการเย็บผ้ามาเป็นแนวทางในการออกแบบผสมผสานกับลายเส้นของดอกบัวซึ่งเป็นดอกไม้ประจำจังหวัดสุโขทัย ที่อ่อนช้อยเป็นไทย ผู้ตอบแบบสอบถามจึงพึงพอใจมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ สิรินทิพย์ (2558) ได้กล่าวว่า การออกแบบตราสินค้า เป็นการกำหนดจุดยืนในส่วนต่าง ๆ ให้มีความชัดเจน รวมทั้งออกแบบเนื้อหา ภาพลักษณ์ บุคลิกของตราสินค้า ซึ่งการออกแบบที่ชัดเจนจะเป็นการสร้างเอกลักษณ์ของตราสินค้าให้มีความโดดเด่น

ด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์สามารถหิ้ว หรือหยิบจับได้สะดวก อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.25 มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ที่สามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ประจำจังหวัดสุโขทัยได้ดี อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.25 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกล่องบรรจุภัณฑ์มีลักษณะเป็นหูกึ่ง ทำจากกระดาษที่แข็งแรง ผู้บริโภคสามารถถือเคลื่อนย้ายได้สะดวก ง่ายต่อการเก็บรักษาและการขนส่ง และการออกแบบกราฟิกโดยใช้สติ๊กเกอร์ที่มีตราสัญลักษณ์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ และมีลวดลายผ้าทอท้องถิ่น (ลายแขงหรือลายเส้น) ติดอยู่บนบรรจุภัณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับ ดำรงค์ศักดิ์ และก่อเกียรติ (2542) ได้กล่าวว่า บรรจุภัณฑ์จะทำหน้าที่ป้องกันคุ้มครองสินค้าที่บรรจุอยู่ภายในไม่ให้ ยุบ สลาย เสียรูป หรือเสียหายอันเกิดจากสภาพสิ่งแวดล้อมและสภาพการขนส่ง ให้คงสภาพลักษณะของสินค้าให้เหมือนเมื่อผลิตออกจากโรงงานให้มากที่สุด

ด้านบรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์สามารถหิ้ว หรือหยิบจับได้สะดวก อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.35 มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ที่มีสีสันสดใสสวยงาม อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.25 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ถุงผ้าสปันบอนด์มีความแข็งแรงเหนียวกันน้ำได้ดี หยิบจับได้ง่ายเคลื่อนย้ายได้สะดวก การออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ที่สีพื้นเรียบง่าย แต่เมื่อนำถุงผ้าสปันบอนด์มาใส่กับสินค้าที่มีลายผ้าสีสันสดใส จึงอาจทำให้ถุงผ้ามีความโดดเด่นสวยงาม

ด้านบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์สามารถหิ้ว หรือหยิบจับได้สะดวก อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.35 มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์มีรูปภาพ ลวดลายที่ตกแต่ง มีความเหมาะสม สวยงาม อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.34 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กราฟิกบนบรรจุภัณฑ์มีรูปภาพลวดลายและเข็มเย็บผ้า และยังมีลวดลายผ้าทอท้องถิ่น (ลายแขงหรือลายเส้น) อยู่บนถุงโดยรอบ ซึ่งเป็นลวดลายที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์กับลายผ้าที่ใช้ในการทำผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก จึงอาจส่งผลให้แสดงถึงบุคลิกลักษณะผลิตภัณฑ์ได้อย่างชัดเจน จดจำได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับ ปุ่น และสมพร (2541) ได้กล่าวว่า ลวดลายบนบรรจุภัณฑ์ เป็นวิธีการกำหนดลักษณะรายละเอียดที่มีผลทางด้านจิตวิทยาต่อผู้บริโภค ให้ดึงดูดความสนใจ และยังเป็นการสร้างบุคลิกลักษณะพิเศษของสินค้า อันจะนำมาซึ่งความทรงจำของผู้บริโภคได้

ด้านบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์สามารถหิ้ว หรือหยิบจับได้สะดวก อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.32 มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ที่รูปแบบตัวอักษร มีความสอดคล้องเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.37 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก วัสดุที่นำมาใช้ในการผลิตกล่องบรรจุภัณฑ์มีความแข็งแรง หยิบจับได้สะดวก เป็นกล่องฝาเปิด สะดวกต่อการนำเครื่องประดับออกมาใช้งานได้ง่าย ผู้ตอบแบบสอบถามจึงมีความพึงพอใจมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ สุมาลี (2555) ที่กล่าวว่า การเลือกวัสดุเพื่อใช้ทำภาชนะบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมจะสามารถคุ้มครอง ป้องกัน รักษา

ผลิตภัณฑ์ได้ดี อีกทั้งยังต้องอำนวยความสะดวกต่อการ จับ ถีว และการนำเอาผลิตภัณฑ์ภายในออกมาใช้

ด้านบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์รูปแบบของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.25 มีความพึงพอใจต่อการออกแบบด้านกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์รูปภาพ ลวดลายที่ตกแต่งมีความเหมาะสม สวยงาม อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.24 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กราฟิกบนบรรจุภัณฑ์มีรูปภาพลวดลายและเข้มเย็บผ้า และยังมีลวดลายผ้าทอท้องถิ่น (ลายแขงหรือลายเส้น) อยู่บนถุงโดยรอบ ซึ่งเป็นลวดลายที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์กับลายผ้าที่ใช้ในการทำผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก จึงอาจส่งผลให้แสดงถึงบุคลิกลักษณะผลิตภัณฑ์ได้อย่างชัดเจน จดจำได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับ ปุ่น และสมพร (2541) ได้กล่าวว่า ลวดลายบนบรรจุภัณฑ์ เป็นวิธีการกำหนดลักษณะรายละเอียดที่มีผลทางด้านจิตวิทยาต่อผู้บริโภค ให้ดึงดูดความสนใจ และยังเป็นการสร้างบุคลิกลักษณะพิเศษของสินค้า อันจะนำมาซึ่งความทรงจำของผู้บริโภคได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้ที่สนใจในการศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้

5.3.1 ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์หรือพัฒนางานบรรจุภัณฑ์ ควรเลือกประเภทของผลิตภัณฑ์ไปในทิศทางเดียวกัน หรือมีขนาดใกล้เคียงกัน เพราะขนาดของผลิตภัณฑ์มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์ หากผลิตภัณฑ์มีหลายขนาด จะส่งผลให้เพิ่มต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น และอาจส่งผลให้การออกแบบบรรจุภัณฑ์ไม่ตอบสนองกับความต้องการของผลิตภัณฑ์ได้ครบทุกประเภท

5.3.2 ในการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผลิตภัณฑ์ และปัญหาต่าง ๆ ของผลิตภัณฑ์ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ให้มีความเหมาะสม ตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการและผู้บริโภค เพื่อให้เกิดความพึงพอใจสูงสุด

5.3.3 ในการออกแบบออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ด้วยโปรแกรม (Illustration) ไม่ควรกำหนดลายเส้นเวกเตอร์ที่มีขนาดเล็กเกินกว่า 1 พ้อยท์ (PT) เพราะเมื่อนำเข้าสู่กระบวนการพิมพ์หรือกระบวนการสกรีน จะทำให้ลายเส้นนั้นขาดได้

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2554. **คู่มือการประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชน**. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก: <https://is.gd/11JfMh>, 22 สิงหาคม 2563.
- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2548. **พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548**. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, กรุงเทพฯ ฯ.
- จิรพร มหาอินทร์ และ คณะ. 2554. **การดำเนินงานและการส่งเสริมศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน:กรณีศึกษา กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย จังหวัดปทุมธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ดวงฤทัย ชำรงโชติ. 2550. **เทคโนโลยีภาชนะบรรจุภัณฑ์**. โอเดียนสโตร์, กรุงเทพฯ ฯ.
- ดำรงศักดิ์ ชัยสนธิ และ ก่อเกียรติ วิริยะกิจพัฒนา. 2542. **การบรรจุภัณฑ์=Packaging**. พิมพ์ครั้งที่ 7. วังอักษร, กรุงเทพฯ ฯ.
- ไทยตำบลดอทคอม. 2562. **วิสาหกิจชุมชนจังหวัดสุโขทัย**. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก: <https://is.gd/cmXgff>, 22 สิงหาคม 2563.
- ธัญรัตน์ ยุทธสารเสนีย์. 2552. **การออกแบบบรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากดิน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- นางสาวขวัญใจ สุขก้อน, นางสาวน้ำฝน ลูกดำ และ นางสาวปัญญนร สันฐาน. 2555. **การออกแบบตราสัญลักษณ์บรรจุภัณฑ์งานประดิษฐ์จากดินไทยของกลุ่มงานประดิษฐ์จากดินไทย จังหวัดนนทบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- นิโกโด เคล็คเจอร์. 2554. **การออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์:Graphic Design on Package**. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก: <https://is.gd/wZOTF9>, 30 สิงหาคม 2563.
- บริษัท บุ๊คพลัส พับลิชชิง จำกัด. 2563. **ป้ายแท็กที่ดีควรประกอบด้วยอะไรบ้าง**. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก: <https://is.gd/GnS5fc>, 30 สิงหาคม 2563.
- บริษัท วี ปรี้น ทุ โก. 2563. **ป้ายแท็กสินค้าคืออะไร**. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก: <http://taglabel.in.th/>, 30 สิงหาคม 2563.
- ปฐมาพร เนตินันท์. 2554. **การสังเคราะห์กระบวนการและกลยุทธ์การสร้างตราสินค้า**. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพฯ ฯ.
- ปราณี จิตกรณกิจศิลป์. 2548. **แนวความคิดทางการตลาดระดับโลก**. มหาวิทยาลัยคริสเตียน, กรุงเทพฯ ฯ.
- ปุ่น คงเจริญเกียรติ และ สมพร คงเจริญเกียรติ. 2541. **บรรจุภัณฑ์อาหาร**. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมสมาคมการบรรจุภัณฑ์ไทย, กรุงเทพฯ ฯ.
- พิมพ์พรรณ ทรัพย์ยิ่ง. 2554. **สถิติที่ใช้ในการวิจัย**. โอเดียนสโตร์, กรุงเทพฯ ฯ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วิทยา จารุพงศ์โสภณ. 2557. กลยุทธ์การบริหารแบรนด์=strategic brand management. แพลนพริ้มตั้ง, กรุงเทพฯ.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. 2527. การเขียนแบบและการออกแบบ. พิมพ์ครั้งที่ 2. วิมลอาร์ต, กรุงเทพฯ.
- ศรุตตา เอี่ยมจิต. 2561. การออกแบบบรรจุภัณฑ์ข้าวสารตรา มาคอร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยสยาม.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. 2558. สร้างตราสินค้ารुकตลาด AEC. สำนักงานวิชาการ, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานสุขุทัย กลุ่มงานยุทธศาสตร์ และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด. 2561. วิสาหกิจชุมชน จังหวัดสุโขทัย. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก: <https://is.gd/cmXgff>, 22 สิงหาคม 2563.
- สิรินทิพย์ สุขกล้า. 2558. การสร้างตราสินค้าเสื้อผ้าแฟชั่นไทย. มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สุมาลี ทองรุ่งโรจน์. 2555. Packaging Design ออกแบบบรรจุภัณฑ์. วาดศิลป์, กรุงเทพฯ.
- สมิตรา ศรีวิบูลย์. 2554. การออกแบบอัตลักษณ์. คอร์ฟิงค์ชั่น, กรุงเทพฯ.
- หจก.ก๊าดพรีนท์ พรี้นตั้ง. 2560. การออกแบบลักษณะโครงสร้าง. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก: <https://is.gd/YFEkR3>, 30 สิงหาคม 2563.
- อมรรัตน์ บุญสว่าง. 2558. การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์เพื่อส่งเสริมสินค้าอาหารเอกลักษณ์ของจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- D2Desingthailand. 2563. D2Design บริษัทรับออกแบบ และ ผลิตบรรจุภัณฑ์. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก: <https://is.gd/HyJVcT>, 28 สิงหาคม 2563.
- 555Sticker. 2563. ความสำคัญ 10 ประการ ของการออกแบบ โลโก้ สติกเกอร์สินค้า หรือ ฉลากสินค้า. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก: <https://is.gd/C1BW5X>, 28 สิงหาคม 2563.

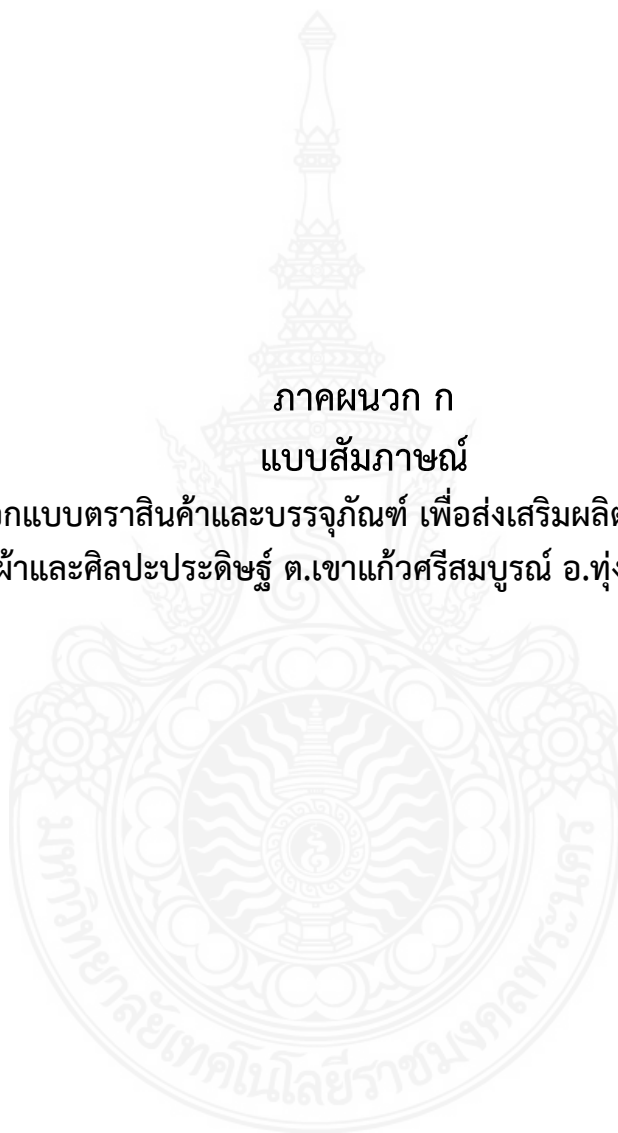
ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน
กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน
กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้สร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ใช้เป็นแนวคิด
ประกอบการออกแบบและพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะ
ประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย ในการนี้ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดได้
พิจารณา และตอบคำถามทุกข้อจากแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง ด้วยคำตอบของท่านทุกข้อมี
ความสำคัญยิ่งต่อการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ปัญหาและความต้องการของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์
ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ดังนั้นผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยเป็นอย่างดี และ
ขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มเป้าหมาย) ทุกท่านที่ให้ความร่วมมืออย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางนิอร ดาวเจริญพร)

(นางสมปรารถนา สุขสละ)

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน
กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1. ชื่อ - นามสกุล.....
2. อายุ.....
3. ตำแหน่งงาน.....
4. ความเชี่ยวชาญ.....

ตอนที่ 2 ปัญหาและความต้องการของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

1. วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย มีผลิตภัณฑ์อะไรบ้าง และมีขนาดเท่าใด

.....

.....

.....

2. ผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย มีวิธีการผลิตอย่างไร

.....

.....

.....

3. ตราสินค้า (logo) รูปแบบดั้งเดิมเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

4. บรรจุภัณฑ์รูปแบบดั้งเดิมเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

5. เกิดปัญหาอะไรขึ้นกับตราสินค้า (logo) และบรรจุภัณฑ์รูปแบบดั้งเดิม

.....

.....

.....

6. ท่านมีความต้องการให้ตราสินค้า (logo) และบรรจุภัณฑ์ใหม่มีรูปแบบอย่างไร

.....

.....

.....

7. ท่านคิดว่าควรใช้อัตลักษณ์ / จุดเด่นใดมาเป็นส่วนประกอบในตราสินค้า (logo)

.....

.....

.....

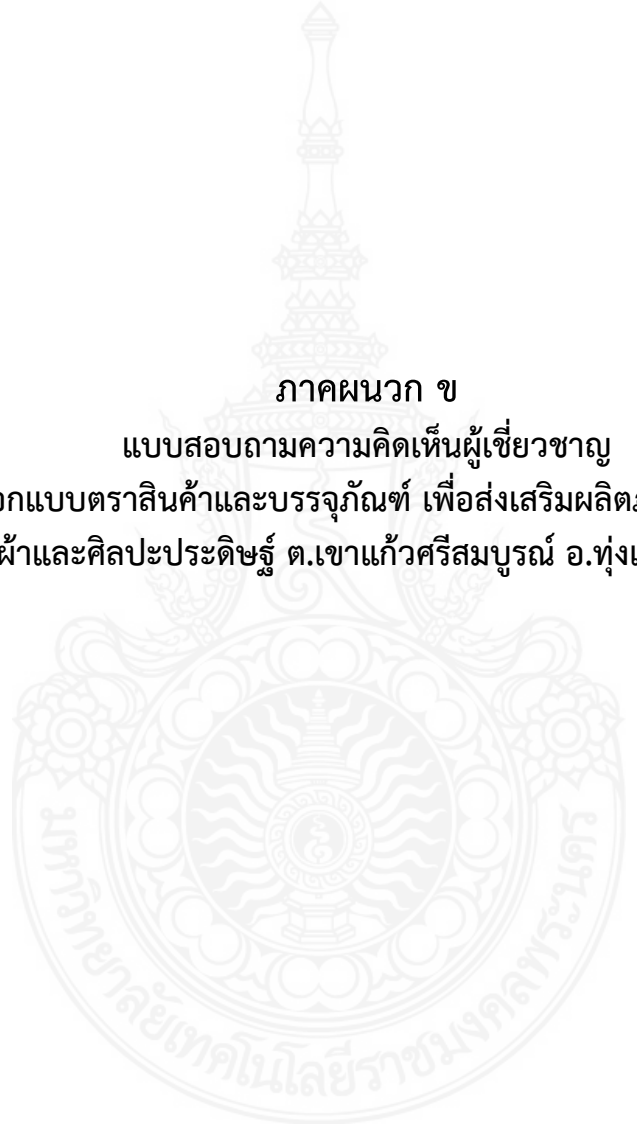
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างสูง
(นางนิอร ดาวเจริญพร)
(นางสมปรารถนา สุขสละ)
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ
เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน
กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ

เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน
กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

คำชี้แจง

แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญนี้สร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ใช้เป็นแนวคิดประกอบการออกแบบและพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย ในการนี้ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดได้พิจารณา และตอบคำถามทุกข้อจากแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง ด้วยคำตอบของท่านทุกข้อมีความสำคัญต่อการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

ในแบบสอบถามครั้งนี้แบ่งการสอบถามออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ความคิดเห็นที่มีต่อตราสินค้า (logo) ผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อตราสินค้า (logo)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ระยะที่ 2 สอบถามความคิดเห็นที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ บรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ และบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน 5 ประเภท ประเภทละ 3 รูปแบบ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อบรรจุภัณฑ์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ดังนั้นผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มเป้าหมาย) ทุกท่านที่ให้ความร่วมมืออย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางนิอร ดาวเจริญพร)

(นางสมปรารถนา สุขสละ)

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ

เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน

กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

ระยะที่ 1 สอบถามความคิดเห็นที่มีต่อตราสินค้า (logo)

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลของท่านตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ - นามสกุล.....
2. อายุ.....
3. วุฒิกศัการศึกษาระดับ.....
4. ตำแหน่งงาน.....
5. สถานที่ทำงาน.....
6. ความเชี่ยวชาญ.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อตราสินค้า (logo) ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

1. ท่านคิดว่าตราสินค้า (Logo) รูปแบบใดมีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นตราสินค้า (logo) ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

Logo Design 1

☐ รูปแบบที่ 1

Logo Design 2

☐ รูปแบบที่ 2

Logo Design 3

☐ รูปแบบที่ 3

Logo Design 4

☐ รูปแบบที่ 4

Logo Design 5

□ รูปแบบที่ 5

Logo Design 6

□ รูปแบบที่ 6

Logo Design 7

□ รูปแบบที่ 7

Logo Design 8

□ รูปแบบที่ 8

Logo Design 9

□ รูปแบบที่ 9

Logo Design 10

□ รูปแบบที่ 10

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างสูง
 (นางนิอร ดาวเจริญพร)
 (นางสมปรรธนา สุขสละ)
 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ

เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน

กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

ระยะที่ 2 สอบถามความคิดเห็นที่มีต่อบรรจุภัณฑ์

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลของท่านตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ – นามสกุล.....
2. อายุ.....
3. วุฒิการศึกษาระดับ.....
4. ตำแหน่งงาน.....
5. สถานที่ทำงาน.....
6. ความเชี่ยวชาญ.....

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ บรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี บรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ และบรรจุภัณฑ์ เครื่องใช้ในบ้าน 5 ประเภท ประเภทละ 3 รูปแบบ

1. ท่านคิดว่าบรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ รูปแบบใดมีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

☐ รูปแบบที่ 1

☐ รูปแบบที่ 2

☐ รูปแบบที่ 3

2. ท่านคิดว่าบรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี รูปแบบใดมีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

☐ รูปแบบที่ 1

☐ รูปแบบที่ 2

☐ รูปแบบที่ 3

3. ท่านคิดว่าบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก รูปแบบใดมีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

☐ รูปแบบที่ 1

☐ รูปแบบที่ 2

☐ รูปแบบที่ 3

4. ท่านคิดว่าบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ รูปแบบใดมีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

☐ รูปแบบที่ 1

☐ รูปแบบที่ 2

☐ รูปแบบที่ 3

5. ท่านคิดว่าบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน รูปแบบใดมีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

☐ รูปแบบที่ 1

☐ รูปแบบที่ 2

☐ รูปแบบที่ 3

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

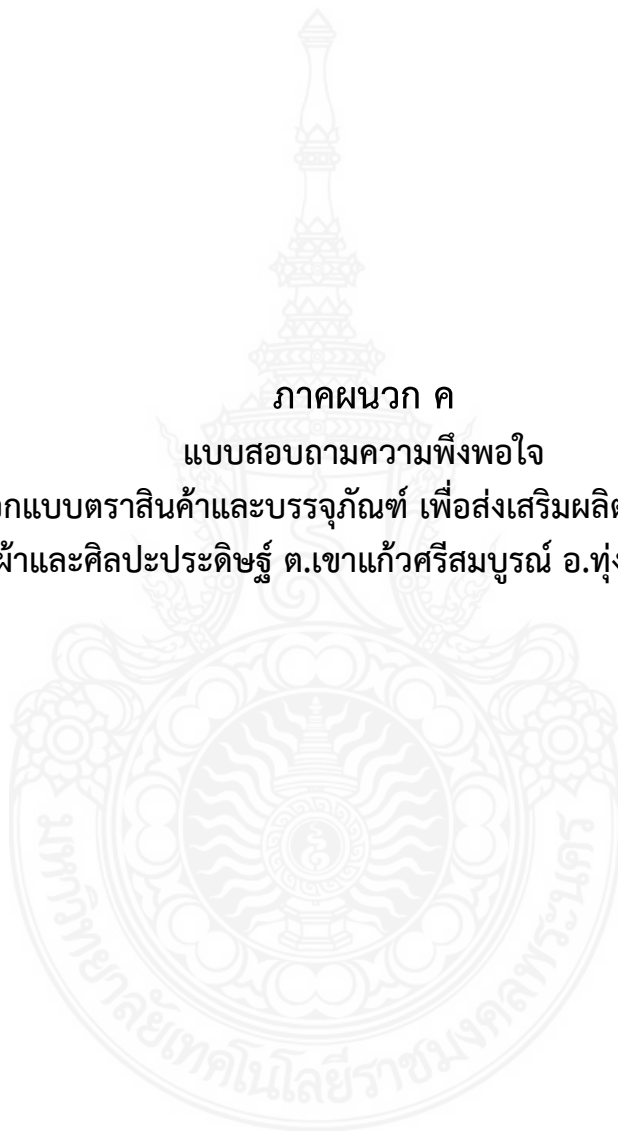
ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างสูง
(นางนীর ดาวเจริญพร)
(นางสมปรรธนา สุขสละ)
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามความพึงพอใจ

เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน
กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

แบบสอบถามความพึงพอใจ
เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน
กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

คำชี้แจง

แบบสอบถามความพึงพอใจนี้สร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ใช้เป็นแนวคิดประกอบการออกแบบและพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย ในการนี้ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดได้พิจารณา และตอบคำถามทุกข้อจากแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง ด้วยคำตอบของท่านทุกข้อมีความสำคัญยิ่งต่อการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน

- ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อตราสินค้า
- ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มวิสาหกิจชุมชน
- ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

ดังนั้นผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มเป้าหมาย) ทุกท่านที่ให้ความร่วมมืออย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ
 (นางนิอร ดาวเจริญพร)
 (นางสมปรารถนา สุขสละ)
 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

แบบสอบถามความพึงพอใจ

เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน
กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตรงตามความเป็นจริงของท่าน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 25 ปี ☐ อายุ 25 – 34 ปี
☐ อายุ 35 – 44 ปี ☐ อายุ 45 – 54 ปี
☐ อายุ 55 ปีขึ้นไป

3. อาชีพ

☐ นักเรียน/นักศึกษา ☐ ข้าราชการ
☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ☐ รับจ้าง
☐ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ☐ อื่นๆ (ระบุ)

4. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี
☐ ปริญญาตรี
☐ สูงกว่าปริญญาตรี

5. รายได้

☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท ☐ 10,000 – 20,000 บาท
☐ 20,001 – 30,000 บาท ☐ 30,001 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการออกแบบตราสินค้า
กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

การออกแบบตราสินค้า (logo)	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
					
1. สื่อความหมายได้ชัดเจน สอดคล้องกับผลิตภัณฑ์					
2. ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงาน					
3. มีความคิดสร้างสรรค์ มีความร่วมสมัย					
4. มีความเหมาะสมขององค์ประกอบ					
5. ง่ายต่อการจดจำและเข้าใจสำหรับทุกคน					
6. สามารถที่จะแสดงในที่ที่เป็นพื้นที่ต่างๆได้ และพิมพ์ได้ง่าย					
7. สามารถนำไปใช้ได้หลากหลายชนิดของสื่อ					
8. น่าประทับใจและมีเสน่ห์					

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

การออกแบบบรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ 	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด(1)
1. ด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์					
1.1 รูปแบบของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์โดยรวมมีความเหมาะสมกับตัวผลิตภัณฑ์					
1.2 วัสดุของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์มีความเหมาะสม					
1.3 บรรจุภัณฑ์มีขนาดที่พอเหมาะพอดี ต่อจำนวนผลิตภัณฑ์ที่บรรจุภายใน					
1.4 สามารถเปิด-ปิด และเก็บรักษาสินค้าได้ดี สะดวก					
1.5 สามารถหิ้ว หรือหยิบจับได้สะดวก					
2. ด้านการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์					
2.1 สีสันทึ่มีความสดใส สวยงาม					
2.2 รูปภาพ ลวดลายที่ตกแต่ง มีความเหมาะสม สวยงาม					
2.3 รูปแบบตัวอักษร มีความสอดคล้อง เหมาะสม					
2.4 ข้อมูลแสดงรายละเอียดบนบรรจุภัณฑ์ มีความเหมาะสม ครบถ้วน					
2.5 บรรจุภัณฑ์สามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ประจำจังหวัดสุโขทัยได้ดี					

การออกแบบบรรจุภัณฑ์ เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี 	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด(1)
1. ด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์					
1.1 รูปแบบของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์โดยรวมมีความเหมาะสมกับตัวผลิตภัณฑ์					
1.2 วัสดุของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์มีความเหมาะสม					
1.3 บรรจุภัณฑ์มีขนาดที่พอเหมาะพอดี ต่อจำนวนผลิตภัณฑ์ที่บรรจุภายใน					
1.4 สามารถเปิด-ปิด และเก็บรักษาสินค้าได้ดี สะดวก					
1.5 สามารถหิ้ว หรือหยิบจับได้สะดวก					
2. ด้านการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์					
2.1 สีสันทึ่มีความสดใส สวยงาม					
2.2 รูปภาพ ลวดลายที่ตกแต่ง มีความเหมาะสม สวยงาม					
2.3 รูปแบบตัวอักษร มีความสอดคล้อง เหมาะสม					
2.4 ข้อมูลแสดงรายละเอียดบนบรรจุภัณฑ์ มีความเหมาะสม ครบถ้วน					
2.5 บรรจุภัณฑ์สามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ประจำจังหวัดสุโขทัยได้ดี					

การออกแบบบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด(1)
 					
1. ด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์					
1.1 รูปแบบของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์โดยรวมมีความเหมาะสมกับตัวผลิตภัณฑ์					
1.2 วัสดุของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์มีความเหมาะสม					
1.3 บรรจุภัณฑ์มีขนาดที่พอเหมาะพอดี ต่อจำนวนผลิตภัณฑ์ที่บรรจุภายใน					
1.4 สามารถเปิด-ปิด และเก็บรักษาสินค้าได้ดี สะดวก					
1.5 สามารถหิ้ว หรือหยิบจับได้สะดวก					
2. ด้านการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์					
2.1 สีสันทึ่มีความสดใส สวยงาม					
2.2 รูปภาพ ลวดลายที่ตกแต่ง มีความเหมาะสม สวยงาม					
2.3 รูปแบบตัวอักษร มีความสอดคล้อง เหมาะสม					
2.4 ข้อมูลแสดงรายละเอียดบนบรรจุภัณฑ์ มีความเหมาะสม ครบถ้วน					
2.5 บรรจุภัณฑ์สามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ประจำจังหวัดสุโขทัยได้ดี					

การออกแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด(1)
1. ด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์					
1.1 รูปแบบของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์โดยรวมมีความเหมาะสมกับตัวผลิตภัณฑ์					
1.2 วัสดุของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์มีความเหมาะสม					
1.3 บรรจุภัณฑ์มีขนาดที่พอเหมาะพอดี ต่อจำนวนผลิตภัณฑ์ที่บรรจุภายใน					
1.4 สามารถเปิด-ปิด และเก็บรักษาสินค้าได้ดี สะดวก					
1.5 สามารถหิ้ว หรือหยิบจับได้สะดวก					
2. ด้านการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์					
2.1 สีสันทึ่มีความสดใส สวยงาม					
2.2 รูปภาพ ลวดลายที่ตกแต่ง มีความเหมาะสม สวยงาม					
2.3 รูปแบบตัวอักษร มีความสอดคล้อง เหมาะสม					
2.4 ข้อมูลแสดงรายละเอียดบนบรรจุภัณฑ์ มีความเหมาะสม ครบถ้วน					
2.5 บรรจุภัณฑ์สามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ประจำจังหวัดสุโขทัยได้ดี					

การออกแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด(1)
					
1. ด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์					
1.1 รูปแบบของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์โดยรวมมีความเหมาะสมกับตัวผลิตภัณฑ์					
1.2 วัสดุของโครงสร้างบรรจุภัณฑ์มีความเหมาะสม					
1.3 บรรจุภัณฑ์มีขนาดที่พอเหมาะพอดี ต่อจำนวนผลิตภัณฑ์ที่บรรจุภายใน					
1.4 สามารถเปิด-ปิด และเก็บรักษาสินค้าได้ดี สะดวก					
1.5 สามารถหิ้ว หรือหยิบจับได้สะดวก					
2. ด้านการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์					
2.1 สีสันทึ่มีความสดใส สวยงาม					
2.2 รูปภาพ ลวดลายที่ตกแต่ง มีความเหมาะสม สวยงาม					
2.3 รูปแบบตัวอักษร มีความสอดคล้อง เหมาะสม					
2.4 ข้อมูลแสดงรายละเอียดบนบรรจุภัณฑ์ มีความเหมาะสม ครบถ้วน					
2.5 บรรจุภัณฑ์สามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ประจำจังหวัดสุโขทัยได้ดี					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างสูง
(นางนীর ดาวเจริญพร)
(นางสมปรรณนา สุขสละ)
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย
เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน
กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

**แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย
เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน
กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย**

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย ในการนี้ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดได้พิจารณา และตอบคำถามทุกข้อจากแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง ด้วยคำตอบของท่านทุกข้อมีความสำคัญยิ่งต่อการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ดังนั้นผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มเป้าหมาย) ทุกท่านที่ให้ความร่วมมืออย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางนิอร ดาวเจริญพร)

(นางสมปรารถนา สุขสละ)

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย
เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน
กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงใน ☐ ตรงตามความเป็นจริงของท่าน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 25 ปี

☐ อายุ 25 – 34 ปี

☐ อายุ 35 – 44 ปี

☐ อายุ 45 – 54 ปี

☐ อายุ 55 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

☐ นักเรียน/นักศึกษา

☐ ข้าราชการ

☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ

☐ รับจ้าง

☐ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

☐ อื่นๆ (ระบุ)

5. รายได้ต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท

☐ 10,000 – 20,000 บาท

☐ 20,001 – 30,000 บาท

☐ 30,001 ขึ้นไป

6. ท่านมีความรู้เรื่องการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์หรือไม่

☐ ไม่มีความรู้

☐ มีความรู้พอสมควร

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

7. ท่านมีประสบการณ์ด้านการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์หรือไม่

☐ ไม่เคยทำ

☐ เคยผลิตใช้เอง

☐ เคยมีคนทำให้

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย

ประเด็นคำถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ					
1.2 สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม					
1.2 สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มชุมชน					
1.3 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
1.4 เนื้อหาสาระถูกต้อง					
1.5 เป็นความรู้ที่ทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์					
2. ด้านกระบวนการให้บริการ					
2.1 การประชาสัมพันธ์การจัดโครงการอย่างทั่วถึง					
2.2 กำหนดระยะเวลา สถานที่จัดอบรมไว้อย่างเหมาะสม					
2.3 ประเด็นเนื้อหาการอบรมมีความเหมาะสม					
2.4 ผู้จัดโครงการมีการเตรียมตัว และมีความตั้งใจที่จะให้บริการเป็นอย่างดี					
3. ด้านวิทยากร					
3.1 คุณสมบัติและบุคลิกภาพมีความเหมาะสม					
3.2 ความเชี่ยวชาญ / ความรอบรู้เนื้อหาในการจัดอบรม					
3.3 ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจ					
3.4 เทคนิควิธีถ่ายทอดความรู้มีความน่าสนใจ					
3.5 การรักษาเวลาในการอบรมได้อย่างเหมาะสม					

ประเด็นคำถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3.6 ความชัดเจนในการตอบคำถาม/ข้อคำถาม					
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
4.1 ความเพียงพอของสิ่งอำนวยความสะดวก					
4.2 มีการให้บริการ และอำนวยความสะดวกของทีมงานผู้จัดโครงการเป็นอย่างดี					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างสูง

(นางนอร ดาเวริญพร)

(นางสมปรารถนา สุขสละ)

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ภาคผนวก จ
ภาพการลงพื้นที่สำรวจ
ชุมชนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์
ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ อำเภอกุ่งสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย

ภาพการลงพื้นที่สำรวจ
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าและศิลปประดิษฐ์
ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดสุโขทัย

ภาคผนวก ฉ
ภาพร่างความคิด(Sketch Design) การออกแบบตราสินค้า (Logo)
และภาพการออกแบบในโปรแกรม (Illustration)

ภาพร่างความคิด(Sketch Design) การออกแบบตราสินค้า (Logo)
และภาพการออกแบบในโปรแกรม (Illustration)

Logo Design 1

Logo Design 2

ภาพร่างความคิด(Sketch Design) การออกแบบตราสินค้า (Logo)
และภาพการออกแบบในโปรแกรม (Illustration)

Logo Design

3

สุโขทัย
วิสาหกิจชุมชน
เย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์

Logo Design

4

สุโขทัย
วิสาหกิจชุมชน
เย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์

ภาพร่างความคิด(Sketch Design) การออกแบบตราสินค้า (Logo)
และภาพการออกแบบในโปรแกรม (Illustration)

ภาพร่างความคิด(Sketch Design) การออกแบบตราสินค้า (Logo)
และภาพการออกแบบในโปรแกรม (Illustration)

Logo Design 7

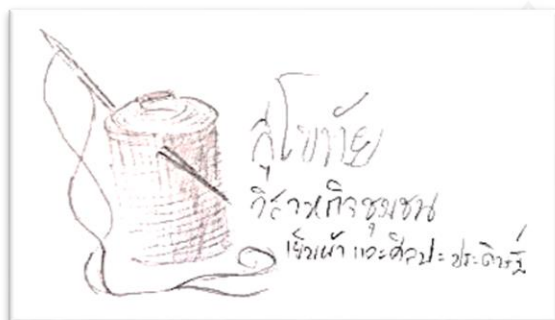

Logo Design 8

ภาพร่างความคิด(Sketch Design) การออกแบบตราสินค้า (Logo)
และภาพการออกแบบในโปรแกรม (Illustration)

Logo Design 9

Logo Design 10

ภาพร่างความคิด(Sketch Design) การออกแบบตราสินค้า (Logo)
 และภาพการออกแบบในโปรแกรม (Illustration)
 ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์
 อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ที่ปรับตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

Logo Development

ภาคผนวก ข
ภาพร่างความคิด (Sketch Design) การออกแบบบรรจุภัณฑ์ / สติกเกอร์ /
แท็กสินค้า และภาพการออกแบบในโปรแกรม (Illustration)

ภาพร่างความคิด(Sketch Design) การออกแบบบรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์
และภาพการออกแบบในโปรแกรม (Illustration)

รูปแบบที่ 1

รูปแบบที่ 2

รูปแบบที่ 3

ภาพร่างความคิด(Sketch Design)
การออกแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี
และภาพการออกแบบในโปรแกรม (Illustration)

รูปแบบที่ 1

รูปแบบที่ 2

รูปแบบที่ 3

ภาพร่างความคิด(Sketch Design) การออกแบบบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก
และภาพการออกแบบในโปรแกรม (Illustration)

รูปแบบที่ 1

รูปแบบที่ 2

รูปแบบที่ 3

ภาพร่างความคิด(Sketch Design) การออกแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับและภาพ
การออกแบบในโปรแกรม (Illustration)

รูปแบบที่ 1

รูปแบบที่ 2

รูปแบบที่ 3

ภาพร่างความคิด(Sketch Design) การออกแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน
และภาพการออกแบบในโปรแกรม (Illustration)

รูปแบบที่ 1

รูปแบบที่ 2

รูปแบบที่ 3

ภาพร่างความคิด(Sketch Design) สติกเกอร์
และภาพการออกแบบในโปรแกรม (Illustration)

รูปแบบที่ 1

รูปแบบที่ 2

รูปแบบที่ 3

ภาพร่างความคิด(Sketch Design) แท็กสินค้า
และภาพการออกแบบในโปรแกรม (Illustration)

รูปแบบที่ 1

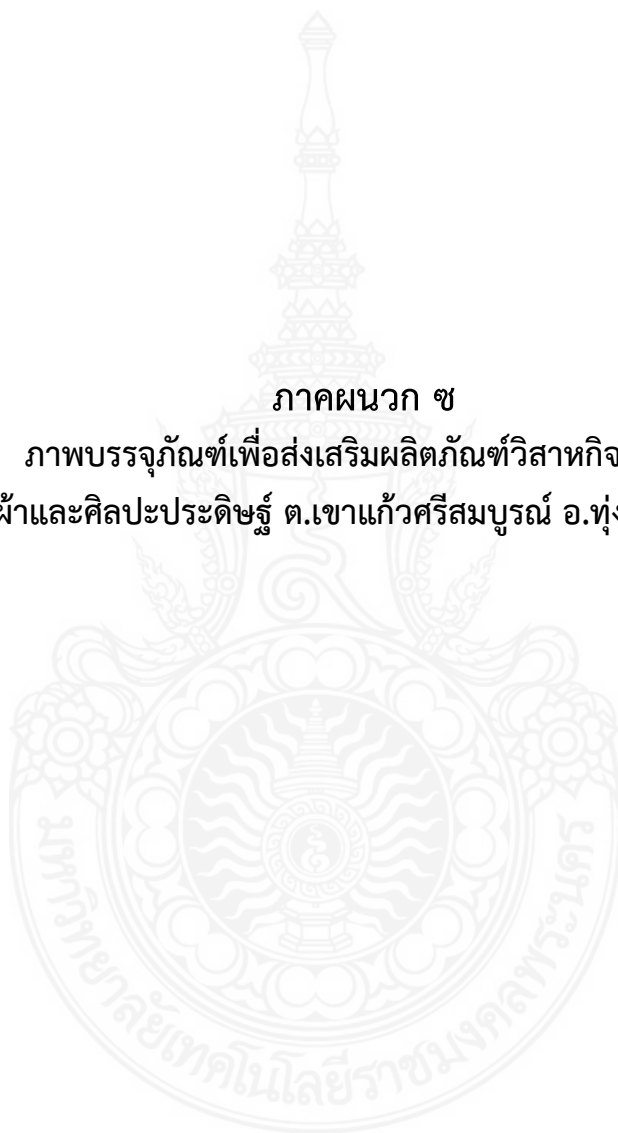

รูปแบบที่ 2

รูปแบบที่ 3

ภาคผนวก ซ
ภาพบรรจุภัณฑ์เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน
กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

ภาพบรรจุภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์

ภาพบรรจุภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกายสตรี

ภาพบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก

ภาพบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ

ภาพบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน

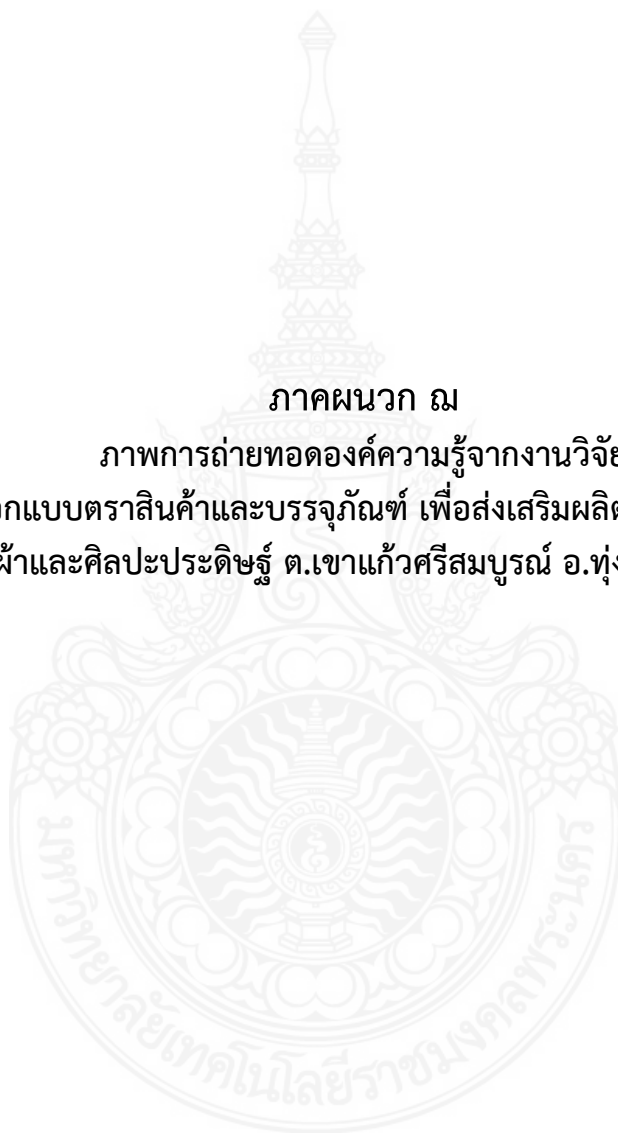
ภาพแท็กสินค้าและสติ๊กเกอร์

ภาพแท็กสินค้าและสติ๊กเกอร์

ภาคผนวก ณ
ภาพการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย
เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน
กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

ภาพการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย
เรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน
กลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาวน็อร ดาวเจริญพร

ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Miss Nion Dowcharoenporn

ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

ตำแหน่งทางบริหาร รองคณบดี

หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสารและ ไปรษณีย์

อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) nion.d@rmutp.ac.th

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ศูนย์โชติเวช

168 ถนนศรีอยุธยา แขวงวรชัยยบาล เขตดุสิต กรุงเทพฯ ฯ 10300

โทรศัพท์ 0-2668-3888 มือถือ 099-249-1115

โทรสาร 0-2665-3800

ประวัติการศึกษา

กศ.ม.(สาขาการวัดผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คศ.บ.(คหกรรมศาสตร์) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตโชติเวช

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุ

สาขาสังคมวิทยา กลุ่มวิชา ภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาวสมปรารถนา สุขสละ

ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Miss Somprastana Suksala

ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

ตำแหน่งงานรอง หัวหน้างานประกันคุณภาพ

หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์

อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) somprastana.s@rmutp.ac.th

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ศูนย์โชติเวช

168 ถนนศรีอยุธยา แขวงวรชัยยบาล เขตดุสิต กรุงเทพฯ ฯ 10300

โทรศัพท์ 0-2665-3777 มือถือ 088-856-7421

โทรสาร 0-2665-3800

ประวัติการศึกษา

คศ.ม (คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต) คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คศ.บ (คหกรรมศาสตรบัณฑิต) คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุ

สาขาสังคมวิทยา กลุ่มวิชาภูมิปัญญาท้องถิ่น